

د سترې منصورې

قرباني رومبي قلين!!

د شهيد امير المؤمنين
ملا اختر محمد (منصور) رحمه الله ژوندليك

شهيد منصور
د افغان مقاومت نوښتگره څېره

امير المؤمنين ملا اختر محمد (منصور)
د محراب، سنگر او دفتر نوښتگر نابغه

شهيد امير المؤمنين د خپل ولس په غم كې

حاوي شخصيت...

كاشكي ما ليدلي نه وای ستا نازونه!

دسرلاري او سرلوري شهيد امير المؤمنين رحمه الله
د قيادي شخصيت په اړه څو ټكي....

بشهادت منور رحمه الله،
د امارت او ملت لپاره څه وكړل ۱۹۰۰

د اسلامي امارت په تېره دوره كې
د شهيد امير المؤمنين مقام او خدمتونه

تحريک

څوارلسم کال، څلورمه، پرلپسې ۹۹یمه گڼه،
۱۳۹۶ل شعبان المعظم ۱۴۳۸هـ، می ۲۰۱۷م

د شجاعت، تقوا او خواخوږۍ
دنگ منار شهيد
سرلوي محمد داود جهلوي (رحمه الله)

دشمال نوميالی اتل
شهيد مولوي لعل محمد محمدي
جهادي او تاريخي پس منظر

◀ ټرمپ به د کابل په ملاتړ څه ترلاسه کړي؟

◀ په رياستي نظام کې د ترکې راتلونکي

د سنگر او د دفتر طالب ته يو څو سپارښتنې

لړليك

مخ	عنوان	گڼه
۱	..... سر مقاله	۱
۲	..... د شهيد امير المؤمنين ژوند ليک	۲
۱۳	..... شهيد امير المؤمنين د خپل ولس په غم کې	۳
۱۶	..... شهيد منصور د افغان مقاومت نوښتګره څېره	۴
۱۸	..... امير المؤمنين د محراب، سنګر او دفتر نوښتګره	۵
۲۰	..... شهيد منصور د امارت او ملت لپاره څه وکړل؟	۶
۲۲	..... حاوي شخصيت	۷
۲۵	..... د سرلاري او سرلوري شهيد منصور صاحب دقيادي	۸
۳۰	..... کاشکې ما ليدلي نه وای ستا نازونه	۹
۳۶	..... کلکڅونه	۱۰
۳۸	..... مجاهدينو له عمري عملياتو څه تر لاسه کړل؟	۱۱
۴۱	..... د شهيد پلار ته ډالۍ	۱۲
۴۲	..... د خوګيانو له کلشنه رژيدلي کلاب	۱۳
۴۴	..... آفرين بريتو عسکره! زما ځواب دې راکړ!	۱۴
۴۵	..... زه او سخت دريځي	۱۵
۴۶	..... غفور پير وژ او په هيواد کې د معاصر اعتزال پديد	۱۶
۴۸	..... په رياستي نظام کې د ترکيې راتلونکي	۱۷
۵۳	..... مونږ او تکلف	۱۸
۵۵	..... د شهيد امير المؤمنين مقام او خدمتونه	۱۹
۵۷	..... د حکمتيار او طالب سوال او ځواب	۲۰
۵۹	..... د بنديانو اعدام اهداف څه دي؟	۲۱
۶۰	..... طالبان توکي نه کوي	۲۲
۶۱	..... د روژې حکمت او فلسفه	۲۳
۶۳	..... تقوا او روژه	۲۴
۶۴	..... دشجاعت، تقوا او سياست دنګ منار شهيد مولوي داود	۲۵
۶۷	..... د شهيد مولوي لعل محمد محمدي جهادي او تاريخي	۲۶
۶۸	..... قاضي شفيع الدين حارث	۲۷
۶۹	..... د شمالي کوريا نوې توغندويي ازموينه به څه پايي	۲۸
۷۲	..... د سنګر او دفتر طالب ته يوڅو سپارښتنې	۲۹
۷۴	..... شهيد منصور د څو بعدي شخصيت په توګه	۳۰
۷۶	..... د اردو عسکر ته!	۳۱

څوارلسم کال، درېيمه، پرلپسې ۹۸مه گڼه، حوت ۱۳۹۵ل،
جمادی الثاني ۱۴۳۸هـ، مارچ ۲۰۱۷م

امتياز:

دا امتياز خاوند: دافغانستان اسلامي امارت
د فرهنگي چارو کميسيون

مسؤل مدير: عبید تنوير

ليکوال بلاوی: ډاکټر صابر، حميد، جميل مېرني
او افضل محمد تراب

گډون:

افغانستان: ۱۸۰
پاکستان: ۲۴۰
امريکا: ۶۰
اروپا: ۶۰
يوه گڼه: ۱۵ افغانۍ
۲۵ کلدري

يادونه

حتمي نه ده چې په څرک کې خپرې شوې مقالې
د ادارې دپاليسي ترجماني وکړي هره ليکنه دليکوال
خپل نظر دی.

تخنيکي چارې: تخنيکي خانګه

پتې:

sarak_111@yahoo.com

بسم الله الرحمن الرحيم

د سترې منصورې قربانۍ رومي تليين!!

تير ۱۴۳۷ کال دشعبان المعظم دمیاشتې ۱۵ نیټه چې د ۲۰۱۶ کال دمئ میاشتې له ۲۱ نیټې سره برابره وه امریکایي وحشیانو په خپل یوه بزدلانه اومکاربریدکې داسلامي امت لوی محسن اودافغانستان داسلامي امارت زعيم امیرالمومنین (ملاخترمحمدمنصور) نورالله مرقده دافغانستان اوپاکستان په یوې سرحدي سیمه کې ددرون هدف وگرځاوه اوشهیديې کړ. (انالله واناالیه راجعون)

شهید منصور رحمه الله د عمري مدرسې هغه با وفا شاگرد و چې د اسلام د دفاع په لاره کې یې د خپل مجاهد رهبر امیر المؤمنین ملامحمد عمر (مجاهد) طرز العمل تعقیب کړیوه لحظه یې هم داسلام اوهیواد په سرناوره معاملي ته چمتواوتیارنشو، دزبرخواکې امریکااوگوډاگیانوټول فشارونه اوظلمسونه یې هیڅ وبلل ،چې بالاخره سترې قربانی اودسرنذرائي ته آماده شوخوداسلام ددشمنانوفرمایشونواوگواښونوته یې غاړه کړه نکره. مبالغه به نه وي که شهید منصور رحمه الله د جهاد ، دعوت او مبارزې د لارې د یوه نوي فکري مکتب خلاق مؤسس وبولو، ځکه نوموړي د امریکا په مشرۍ له ټوله صلیبي نړۍ سره په تش لاس داسې ډول مقابله وکړه چې هم یې د هغوي په نړیواله سطحه پوځی غرور تر پښو لاندې کړ هم خپلو جهادي آرمانونو ته متعهد پاتې شو ، او هم یې جهادي صف له هرډول تفرق او تشتت څخه محفوظ وژغوره اوهم یې سیاست اودپېلوماسۍ په میدان کې داسلامي امارت نوم اومقام لوړاوبواقاره وساته .

شهید منصور رحمه الله یو فعال جهادي رهبر او د اسلامي امت په درد یو دردمن باعظمته شخصیت و چې شپه او ورځ یې په خان یوه کړې او خپله آرامي یې د نورو نا آرامه انسانانو د آرامولو لپاره نذرانه کړې وه.

اسلامي امارت له خپل دې مجاهد رهبرسره د وفاداري په غرض او د هغه له جهادي آرمانونو سره د ژمنتیا په خاطر د نوموړي د جهادي لارې د تعقیب هوډ کړی دی.

د روان هجري لمريزکال د ثور د میاشتې په ۸ د جمعي په ورځ اسلامي امارت په افغانستان کې د یرغلگرو امریکایانو او د هغوی د داخلي گوډاگیانو په خلاف منصورې عملیات اعلان کړل.

اسلامي امارت هرکال د ژمي په تیریدو او نوي کال په را بریدو سره د بهرنیو یرغلگرو او دهغوی د ملاتړو په خلاف جهادي عملیات اعلانوي. سرکال یې نوي عملیات تیمنا د منصورې عملیاتو په نوم اعلان کړل.

دا یو جهادي اوغوره تصادف دی چې تیرکال د جهادي عملیاتو لپاره عمري او سرکال د هغوی په تعقیب ورته منصورې نوم غوره کړای شو، د (عمر) په تعقیب (منصور) هغه څوک و چې د اسلامي امت په جهادي تاریخ کې یې د شهامت ، غیرت ، وفا او صداقت نوی باب پرانیستلی دی. په لومړي قدم کې یې د همدې جهادي تعهد د دوام او استمرار لپاره دهغه په نوم د صلیبي یرغلگرو په خلاف (منصورې) عملیات اعلان کړل.

په دې عملیاتو کې که مجاهدین هرڅومره فتوحات تر سره کوي او که په هرڅومره ساحه د اسلامي امارت حاکمیت ټینګوي د همدې ټولو جهادي کارنامو او فتوحاتو نسبت به شهید رهبر امیر المؤمنین ملا اخترمحمد منصور ته کیږي.

منصورې عملیات به که خدای کول د شهید رهبر دشهادت درومي تليين په نسبت اوپرکت به د تل پاتې کارنامو په افتفا د بریالیتوب منزل ته رسیږي، د دې عملیاتو په ترڅ کې به یرغلگر متجاوزین د خپلو شومو اعمالو په سزارسیږي، او مجاهدین به د خپلو وینو د نذراني په قیمت د خپلواکۍ، آزادۍ او سوکالۍ درشل ته ورښیږي کیږي.

ان شاء الله منصورې عملیات به په افغانستان کې د صلیبي یرغلگرو په خلاف د مجاهدینو د جهادي بریا ښکاره مظهر وي چې د هغوي لپاره به د آزادي لیکې ترسیموي او دوی ته به د جهادي محتوم بري د رارسیدو زیری ورکوي. منصورې عملیات به لکه د شهید منصور کارنامي په حتمي ډول بریمن تحقق پیدا کوي، او دشمن ته به په پوځي ، سیاسي او تبلیغاتي لحاظ ماتې ورکوي.

ان شاء الله ..وما ذالک علی الله بعزیز

د شهيد امير المؤمنين ملا اختر محمد (منصور) رَحْمَةُ اللَّهِ ژوندليک

(ترتيب: د فرهنگي کميسيون د تاريخ خانگه)

د دغو بابصيرته شخصيتونو او د عمري مدرسي د متانت لرونکو شاگردانو له جملې څخه يو هم د اسلامي امارت دوهم ټاکل شوی زعيم شهيد امير المؤمنين ملا اختر محمد (منصور) تقبله الله و چې په عملي ډول يې د اسلامي امارت د قيادت چاري د عاليقدر امير المؤمنين په حيات کې پيل کړې او د هغه د وفات تر اعلان وروسته د اسلامي امارت د اهل الحل والعقد معتبرو اشخاصو، علماء کرامو، جهادي مخورو او نورو ملي شخصيتونو لخوا د اسلامي امارت د نوي زعيم په حيث وټاکل شو او بيا يې د شهادت تر شيبې په پوره ايمانداري، متانت او ميرانه ددغه ستر کاروان د رهبرۍ درنه وظيفه ترسره کړه.

په لاندې کرښو کې د نوموړي ژوند او کارنامو ته لنډه کتنه کوو هيله ده چې راسره ويي لولئ.

زوکړه يې

شهيد ملا اختر محمد منصورد الحاج محمد جان زوی، په ۱۳۴۷ هـ ش - ۱۹۶۸ م کال د کندهار ولايت د ميوند ولسوالۍ په بند تيمور کلي کي زيږيدلی دی.

داچې د نوموړي کورنۍ د خپلې سيمې په کچه يوه متدينه او علم دوسته کورنۍ او جناب والد صاحب يې يو علم خوښوونکی شخصيت و، نو د جناب منصور صاحب د سالمې

د افغانستان اسلامي امارت چې په معاصر دور کې په نړيواله کچه د کفر او استبداد پر خلاف د جهاد او مبارزې يو مستحکم سنگر بلل کيږي تاسيسي- قائدین يې الله الحمد په موهوبوي شکل د رهبري او مشرتابه له فوق العاده صلاحيتونو او مهارتونو څخه برخمن وي.

خپله د افغانستان د اسلامي امارت مؤسس مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) رحمه الله د قيادي صلاحيتونو يوه ژوندي مجموعه وه. نوموړي وکړای شول د نړيوال کفر سره د مقابلې په ډگر کې د مسلمانانو د قيادت او رهبري صلاحيتونه په عملي ډول ځينو هغو مجاهدينوته تلقين کړي چې له ده سره په دې لاره کې د الله تعالی د نظام د حاکميت لپاره ملگري ول.

د نوموړي په قيادت کې عمري جهادي مدرسي ډير داسې اشخاص تربيه او روزلي چې هر يو يې د مسلمانانو د قيادت او د عصر- په تر ټولو حساسو شرائطو کې د جهادي قيادت پوره وړتيا او صلاحيت لري.

په فکري او جهادي نهضتونو کې هسې- هم تر شخصياتو زيات محوري رول د مذهبي اساساتو وي، هلته هرڅه د جهادي افکري انگيزې له مخې تنظيم وي. قرآني ارشادات او د رسول اکرم صلی الله عليه وسلم او خلفاء راشدينو کارنامي د نهضت د لارويانو اساسي تگلاره وي .

روزني لپاره يې هغه ته لومړنی انتخاب د ديني زده کړو ترلاسه کول و.

زده کړې يې :

شهيد منصور صاحب په اوه کلنۍ کې د خپل والد صاحب په لارښوونه د خپلې سيمې ابتدايي مکتب او دخپل کلي مسجد کې د ديني زدکړو شعبي ته شامل کړای شو، داچې پر نوموړي باندې له ماشومتوب څخه د پوهې، ذکاوت او بصيرت علامې ښکاره وې نو د خپل پلار ترڅنگ د استادانو لخوا هم تر خاصې روزنې او پالنې لاندې ونيول شو.

څرنگه چې د نوموړي کورنۍ د هجرت په مهال د بلوچستان اړوند په گردې ځنگل کمپ کې اوسيده نو ديني زده کړې يې څه موده همدلته او بيا د پنج پای په سيمه کې ترسره کړې. له هغه وروسته کوټې ښار ته لاړ څه وخت په کوټه او وروسته يې د عبدالله خان کراس په سيمه کې په يوه مدرسه کې ديني کتابونه ولوستل. وروسته نوموړی د ديني علومو په تلاش پيښور ته لاړ او هلته يې په کچه گرۍ او نورو سيمو کې ديني درسونه وويل او وړه دوره يې د پيښور د جلوزو په کمپ کې ولوسته.

هغه مهال چې نوموړی په ديني زده کړو بوخت و د افغانستان سياسي واک د کمونستانو لاس ته ولويد او افغان مجاهد ولس د هغوی پر خلاف اسلامي پاڅون وکړ.

جهاد او سياسي مبارزه يې :

په کال ۱۹۷۸م کې په افغانستان باندې د شوروي اشغالګرو تر تيري وروسته افغان مجاهد ولس د هغوی پر خلاف اسلامي مقاومت پيل کړ. جناب منصور صاحب چې هغه مهال اتلس کلن و د يوه تکړه او باشهامته ځوان په توګه د يوه غيرتي مجاهد په حيث يې په شعوري ډول له خپل دين او هيواد څخه د دفاع په غرض د يرغلګرو شورويانو او داخلي کمونستانو په خلاف د وسله وال جهاد لاره ونيوله. نوموړی به د کال په اوږدو کې کله په ديني درسونو بوخت و او چې سبقونه به خلاص شول نو به يې د جهادي جبهو پر خوا مخه کړه.

نوموړی په کال ۱۹۸۵ م کې د جهادي فعاليت لپاره د کندهار ولايت د مشهور جهادي قومندان شهيد قاري عزيزالله جبهه دخپل جهادي سنگر په حيث غوره او د پنجوايي ولسوالۍ په پاشمول سيمه کې يې د افغانستان په کچه د مشهور جهادي شخصيت الحاج ملامحمد حسن اخندڅوک چي داسلامي امارت په واکمنۍ کې درياست الوزرا مرستيال و تر سرپرستي لاندې د شوروي اشغالګرو او داخلي کمونستانو پر خلاف جهادي فعاليت ته دوام ورکړ، د شهيدقاري عزيزالله جبهه د جهادي شخصيت مرحوم مولوي محمدنبي محمدي د حرکت انقلاب اسلامي په تنظيم پوري ملحق وه چي دقاري صاحب تر شهادت وروسته يې دقومندان ملا حاجي محمد اخند په مشرۍ د جهادي شخصيت مولوي محمد يونس خالص په اسلامي حزب کې رسميت ترلاسه کړ .

محترم منصور صاحب په کندهار کې د شوروي اشغالګرو او د هغوی د داخلي ملاتړو پر خلاف په ډيرو پوځي عملياتو کې فعاله برخه لرلې او يو ځلې په کال ۱۹۸۷ م کې دکندهارولايت د ژړۍ ولسوالۍ دسنځري په سيمه کې دروسانو په يوه ستراتيژيک مرکز باندې دمخامخ عملياتو په ترڅ کې په داسي ډول زخمي شو چي بدن يې ديارلس ځايه خوړ و خو الله تعالی ورته شفاورکړه، دوهم ځل بيا د۱۹۹۷ م کال دمۍ په مياشت کي داسلامي امارت په واکمني کې د مزار شريف په هوايي ډګر کې زخمي شو او په هغه زخمي حالت کې د مخالفينو لخوا اسير هم شو.

د طالبانو په اسلامي تحريک کې يې تأسيسي رول

په کال ۱۹۹۲ م په افغانستان کې د کمونستي نظام تر سقوط او د اخلي جګړو پيليدو وروسته جناب منصور صاحب د خپلې جبهې د نورو مخلصو مجاهدينو په څير وسله پر ځمکه کيښودله او د واک پرسر دپيل کړل شوي ناروا جګړې په تداوم کې يې د هيچا پلوي و نه کړه.

منصور صاحب چې دا مهال يو نوم وتی مجاهد او د مجاهدينو په منځ کې له ښه شهرت نه برخمن و د يادې سيمې د نورو جهادي شخصيتونو او نظامي قومندانانو لکه مرحوم

ملا محمد رباني، شهيد ملا محمد آخند، او شهيد ملا بورجان په خير د خپل عادي ژوند په غوره کولو سره له هر ډول تنظيمي فعاليتونو څخه لاس په سر او په ځينو علمي او تربیوي فعاليتونو مصروف شو.

په کال ۱۴۱۵ هجري قمري کال کې چې د امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد لخوا د طالبانو اسلامي تحریک تاسیس شو ملا اختر محمد منصور صاحب دغه مهال په پېښور کې د جرات په محمديه مدرسه کې په ديني زده کړو بوخت و او ورسره د جنوب غرب حوزې نور هم ډير طالبان ملگري همدسه وو. کله چې دوی له راډیوگانو د طالبانو د تحریک د تاسیس خبره واوریده نو تر خپل منځ يې مشوره وکړه چې ددې نوي تحریک د حقيقت معلومولو لپاره بايد څو کسان کندهار ته وليږي. دوی خپله دوه ملگري ملا محمد قاسم اخند او ملا عبدالسلام محبور کندهار ته راوليږل. هغوی د اسلامي تحریک له مشر- او چارواکو سره وليدل او له پوره اطمینان او قناعت وروسته يې خپلو د مدرسې ملگرو ته حال راوور چې دا واقعا د طالبانو او مجاهدينو تحریک دی. له دې سره ملا اختر محمد منصور او نور ملگري يې را روان شول، په کومه شپه چې دوی بولدک ته راورسیدل طالبانو دتخته پول سیمه نیولې وه او د کندهار پر خوا روان ول.

په بولدک ملا اختر محمد منصور او ورسره ملگرو طالبانو خپل منځي غونډه وکړه تر څو خپل مشر وټاکي په دې طالبانو کې ډير داسې کسان و چې وروسته په اسلامي امارت کې يې ستر خدمتونه وکړل لکه د نظامي کميسيون اوسنی مشر- صدر محمد ابراهيم، د هلمند ولايت برحال والي ملا عبدالمنان اخند، د کندهار د هوايي ډگر پخوانی مسؤل ملا محمد قاسم اخند، د شينډنډ د میدان پخوانی مسؤل ملا عبدالسلام محبور، د هلمند پخوانی والي ملا محمد نعيم اخند، د زابل پخوانی والي مولوي مطيع الله صاحب، شهيد مولوي احمد جان او نور ډير مجاهدين او مسؤلین. له سلا مشورو وروسته دوی د خپلو ملگرو له منځه ملا اختر محمد منصور صاحب د خپل مشر- په

حيث انتخاب کړ او بيا دوی ټولو د هغه تر مشرۍ لاندې په اسلامي تحریک کې شموليت وکړ او خدمت يې پيل کړ. نوموړي د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال لاندې وظائف او مسؤليتونه ترسره کړل.

۱- د کندهار ښار له نیولو وروسته نوموړی د کندهار د هوايي ډگر د مسؤل په حيث وټاکل شو.

۲- د طالبانو په لاس د کندهار ولايت تر نیول کیدو وروسته په کندهار کې د هوايي ځواکونو او هوايي مدافعي مسؤليت ورته وسپارل شو.

۳- په کال ۱۹۹۶م کې د پلازمینې کابل تر نیولو وروسته د هوايي چلند او سیاحت وزیر وټاکل شو.

۴- له وزارت سره هم مهاله د مرحوم امير المومنین د ځانگړي هدايت او حکم پر اساس د دفاع وزارت مربوط د هوايي مدافعي عمومي قومندان مسؤليت هم ورته وسپارل شو. د افغانستان د هوايي چلند او توريزم وزارت په ساحه کې يې يو زيات شمير عمراني او رغڼيز فعاليتونه تر سره کړي چې په مختصر ډول يې د ځينو تذکر کوو:

هغه مهال چې کابل ښار د اسلامي امارت تر ولکې لاندې راغی په دې ښار کې د هوانوردی وزارت تاسیسات او مربوط ملکیتونه د داخلي جگړو له کبله سخت متضرر شوي ول. دا هغه مهال و چې اسلامي امارت له سختو اقتصادي ستونزو او نړیوالو محدودیتونو سره مخ و خو منصور صاحب په هماغو نامناسبو اقتصادي شرائطو کې لومړی د کابل بین المللي هوايي ډگر او د هغه اړوند تاسیسات ټول له سره ورغول او بیا يې د آریانا افغان نړیواله هوايي کرښه د کورنیو او بهرنیو الوتنو لپاره په نړیوال سټنډرډ برابره مجهزه کړه.

د هغه په تعقيب د کندهار، هرات، ننگرهار، مزار شریف او کندز ولايت هوايي ډگرونه د هر ډول ملکي او پوځي الوتنو لپاره آماده او په پرمختلليو وسائلو مجهز کړل. دغه راز يې د افغانستان په دننه کې د شپې او ورځې لپاره د داخلي الوتنو سهولت برابر او له کلونو څخه وروسته يې په لومړی ځل په

زرگونو افغاني حاجيانوته د اريانا افغان هوايي كرنېې له لاري حج ته د تللو زمينه مساعده كړه.

محترم ملا اختر محمد منصور چې د اسلامي امارت د ټولې واكمنۍ پرمهال د هوايي چلند وزير و د خپل وزارت پرمهال يې دافغانستان د ملكي هوايي چلند وزارت داحياء او پرمخ بيولو په لاره كې ډيرې هلې ځلې وكړي چې غواړو د مشر نمونه خروار په توگه يې دلته مختصر يادښت وكړو.

جناب منصور صاحب دملكي هوايي چلند د ښې رهنمايي اودنړۍ دنورو هيوادونود ترانزيت پروازونوچي دافغانستان له فضانه به تيريدل په خاطر د(ويست دستگاه) دافغانستان په بين المللي مشهوروهوايي ډگرونو لكه كابل، كندهار، ننگرهار، مزاراوهرات كي ځاى پر ځاى كړه چي اوس يې هم ليدونكي شاهدان دي، اوهغه مهال يې په ميليونونو امريكايي ډالر دبهرنيو الوتكوله تيريدو نه دټكس په ډول دافغانستان بوديجي ته را تلل چي تر اوسه دوام لري. د هغه مهال د افغانستان د هوانوردۍ وزارت اوهوايي مدافعي د يوه راپور له مخې د منصور صاحب د وزارت پرمهال خوا و شا ۴۴ بيلابيلې ترانسپورتي الوتكې او جنگي چورلكې چې د جگړو پرمهال زيانمنې شوې او له الوتنې لويدلې وې له سره ترميم او په ملكي هوايي چلند او هوايي ځواك كې د استفادي وړوگرځولې چې لنډ تفصيل يې په لاندې ډول دى .

— هغه ۴۴ مختلف النوع الوتكې چې د منصور صاحب د وزارت پرمهال له سره ترميم او رغول شوي عبارت دي:

ترانسپورتي الوتكې:

درى اين ۱۲ - څلور اين ۳۲ - دوه اين ۲۶

جنگي الوتكې

اته جيت ميگ ۲۱ - درى جيت سو ۴۲۰ M - پنځه جيت

سو ۲۲

هليكوپتر:

شپږ مې ۸ - اته مې ۳۵ - پنځه ايل ۳۹

له دې علاوه د ملكي ترانسپورت اړوند يوه روسي ساخته ۴۱ ډوله او يوه اين ۲۴ او د اريانا افغان هوايي شركت امريكايي بوينگ الوتكې هم په خپل وخت كې په بهرنيو هيوادونو كي ترميم اود استفادې وړ وگرځيدې. دغه راز يې ۵ روسي ساخته ترانسپورتي الوتكي په ازادبازار كې خريداري او د افغانستان هوايي خدماتو ته وسپارلي .

په دې يوشميرترميم شويو اوخريداري شويو الوتكو سربيره هغه مهال افغانستان نورې هم په لسگونو روغې جنگي، ترانسپورتي الوتكې او چورلكې درلودې چې د يوه بشپړ هوايي ځواك رول يې درلود او د فعاليت ښه بيلگه يې په كندز او ځينو نورو لري پرتو سيمو كې دمجاهدينو دمحاصره ځواكونواو مختلفو لري پرتومقدموجبهو او جنگي خطونوته دوام داره اكمال او هوايي مرسته بللای شواوهم دهيواد لويو ښارونو او له هيواده بهرته په منظم ډول دمسافر وړونكو الوتكو الوتنې جاري وې. خو دامريكايانو په يرغل او دهوايي ډگرونو په بمبارولو سره دغه ملي شتمني په يومخيز ډول تباه او له منځه ولاړه .

محترم ملا اخترمحمد منصور د اسلامي امارت د واكمني په مهال د جنرال مالك د غدارۍ له كبله په شمال كې څه باندي شپږ مياشتي بندي شو خو وروسته د الله تعالى په فضل هغه وخت بيرته ژوندۍ راخلاص شوچي جنرال مالك د جنرال دوستم په بيرته را څرگنديدوسره له فاريابه وتښتيدو اوله بنديخانو څخه يې بنديانو ته د وتلو زمينه مساعده شوه .

د امريكايانو د يرغل په خلاف وسله وال مقاومت په ۲۰۰۱ م كال د اكتوبر په اوومه نيټه په افغانستان باندي د امريكا تر يرغل وروسته محترم منصور صاحب د هغوى په خلاف مسلح جهاد پيل كړ .

د امريكا په ضد د نوموړي د جهاد يو د ياد وړ مرحله د كندهار د هوايي ډگر په شاوخوا كې د امريكايي بمبار په مقابل كې مقاومت او د امريكا له گوډاگيانو سره مخامخ جنگونه دي چې اوږده موده يې دوام وكړ. د يادونې وړ ده چې امريكايانو خپل لومړنى يرغل او بمبار هم د كندهار له هوايي ډگر څخه پيل كړ. په لومړي ځل يې د هوايي ډگر په ساحه كې د پيچور

په نوم د مدافع هوايي دستگاه وويشته وروسته يې د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد کور دغه راز د هوايي ډگر رادار، خفاست ليکه او د هوايي ډگر په ساحه کې د شهيد منصور صاحب کور او په خاص ډول دده د اوسيدلو اطاق يې په نښه کړ. خو دا چې هلته څوک موجود نه ول چاته تلفات ونه رسيدل.

وروسته چې د پلازميني کابل په شمول له ډير ولاياتو څخه مجاهدينو عقب نشيني وکړه د کندهار په ولايت کې تر يوې مياشتې پورې بيا هم مقاومت روان و. په دې مهال د گل اغا شيرزي په مشرۍ د امريکا گوداگيانو د ارغسان د پله له خوا مسلسلې حملې کولې او دامريکايي الوتکو بمبار هم روان و منصور او ملگرو يې تر وروستۍ شيبې پورې مقاومت وکړ او بيا بيا يې د دښمن تعرضونه په شا وتمبول.

منصور صاحب دغه مهال چې د امريکايانو سخت بمبار روان و تر هغه وخته چې د اسلامي امارت مشرانو له کندهار ښار څخه د وتلو پريکړه کوله هميشه دميدان په شاوخوا کې اوسيده او د دښمن په خلاف يې مقاومت ته ادامه ورکوله. مولوي مطيع الله صاحب وايي دغه وخت ورته د امريکايانو او گل اغا شيرزي لخوا يو چا خط راوړ چې منصور صاحب ته يې په کې ليکلي وچې: نور راشه تسليم شه، سر به دې په امن وي او کنه زموږ زور نلري او له شکست سره به مخامخ شې. منصور صاحب د دښمن استازي ته وويل چې ورشه ورته ووايه چې څه زور لرئ ټول وکاروئ، زما د تسليمۍ فکر مه کوئ او نه به هم کله تسليم شم. خپل وس کوئ او خپل وس به کوم.

مولوي مطيع الله وايي منصور صاحب د کندهار په دفاعي خط کې تر وروستۍ شيبې د مقاومت اراده درلوده يو وخت ورته يوه ملگري وويل چې له ميدان څخه به مهمات او درنې مرمۍ دريگ او ميوند خواته انتقال کړو. ده ورته وويل چې له هغه ځايه يې بيا نه شو راوړلی تر څو چې يو همدلته به يې مصرفوو.

ملا عزيز الرحمن هم د منصور صاحب اړوند د همدې وخت يوه خاطره ذکر کوي او وايي: په همدې سخت وخت کې چې د افغانستان ډيرې سيمې د اسلامي امارت له واکه وتلې وې او يوازې کندهار ښار پاته و او سخت بمبار هم شروع وو يوه ورځ ورسره له ترنک پله تر ښار پورې په موټر کې ملگري وم نو يې همدا مذاکره کوله چې: حالات ډير سخت دي، خو بايد زموږ عزم متزلزل نه کړي، دا د الله تعالی تقدير دی چې کله سړی پاچا وي او کله بيا گدا شي. دا هر څه د بندگانو دازمويلو لپاره کيږي نو موږ بايد خپله عقیده او عزم ونه بايلو او له دين سره خپل تعهد وساتو.

خو کله چې د اسلامي امارت مجاهدينو له کندهار ښار څخه د وتلو پريکړه وکړه منصور صاحب هم په هماغه وروستۍ ورځ له کندهار ښار څخه ووت او د ميوند ولسوالۍ بند تيمور ته لاړ او د امريکايي يرغل په خلاف يې له سره د جهادي مقاومت د تداوم هڅې پيل کړې.

د محترم منصور صاحب په جهادي ژوند کې د امريکا په ضد د جهاد مرحله د ده لپاره له سختو آزمايښتونو او چيلنجونو ډکه دوره وه. دغه وخت نوموړي ته د مرحوم امير المؤمنين لخوا د اسلامي امارت د رهبري شوری پر عضویت سربيره د کندهار ولايت جهادي مسؤليت هم وسپارل شو.

دا مهال د کندهار ولايت د افغانستان د نورو ولايتونو په څير د امريکايانو خلاف جهاد کې يو تکړه، او ماهر جهادي مسؤل ته اړتيا لرله؛ ځکه امريکايانو د ټول جنوب لويديځ زون په سطحه جنګي پلانونه له همدې ولايت څخه د مجاهدينو په خلاف طرح کول او همدا لامل و چې تر هلمند وروسته د ټول زون په کچه په کندهار ولايت کې زيات شمير امريکايي، کاناډايي او نور بهرني يرغلگر ځای پرځای او تر بگرام وروسته لويه مرکزي اډه يې هم د کندهار ولايت په هوايي ډگر کې فعاله کړه.

خو منصور صاحب دخپل جهادي بصيرت له مخې په کندهار ولايت کې د ټولو موجودو خارجي يرغلگرو پر خلاف داسې جهادي پلانونه طرح کړل چې د هغوی د وخت مشهور

پوځي جنرالان او نظامي ماهرين يې له مخنيوي او مقابلي څخه عاجز ول.

په کال ۲۰۰۳ م او ۲۰۰۸ م کې د کندهار ولايت د مرکزي محبس د مجاهدينو په لاس دوه ځلي په حيرانوونکې توگه ماتيدل چې له مخې يې په دواړه ځلي مجموعاً تر يونيم زر زيات اسير مجاهدين د دښمن له اسارت څخه راخلاص کړای شول هم د منصور صاحب د مسؤليت په مهال تر سره شول. دغه راز د کندهار ښار ته خيرمه سيمو سربيره په جنوبي او شمالي ولسواليو کې د جهادي قيام پيل او اطرافي سيمو د دښمن له واکه ايستل، په کندهار ښار کې د چريکي ښاري جگړې تداوم، د دښمن په مراکزو د سترو استشهادي عملياتو ترسره کيدل او ډيرې نورې جهادي کارنامې هغه څه دي چې د شهيد منصور صاحب د مسؤليت په مهال يې په کندهار ولايت کې صورت موندلی.

د اسلامي امارت د نائب په توگه

چي کله په ۲۰۰۷ م کال کې د اسلامي امارت پخوانی مرستيال الحاج ملا عبيدالله اخند د پاکستاني حکومت لخوا اسير شونو مرحوم عاليقدر امير المؤمنين رحمه الله، ملا اختر محمد منصور د اسلامي امارت له بل مرستيال محترم ملا برادر اخند سره د اسلامي امارت د دوهم مرستيال په حيث وټاکه او دا هدايت يې هم ورته وکړ چې کندهار ډير مهم دی دهغه ولايت مشرتوب به هم نه پرېږدي او دواړه دندې به پرمخ وړي.

په کال ۲۰۱۰ ميلادي کې هغه مهال چې د اسلامي امارت يو مرستيال الحاج ملا عبيدالله اخند د پاکستاني ځواکونو په اسارت کې شهيد او بل مرستيال يې ملا عبد الغني برادر د امريکايي او پاکستاني مشترکو قواوو لخوا په پاکستان کې اسير کړای شو امير المؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) محترم منصور صاحب د اسلامي امارت د مرستيال او د امارت د ټولو چارو د عمومي مسؤل په توگه وټاکه.

دا هغه مهال و چې د اوباما لخوا افغانستان ته ۳۰۰۰۰ نوي اضافي ځواکونه را ليږل شوي او په افغانستان کې جهادي

مقاومت له سترو ننګونو سره مخ و. ځکه د يرغلګرو تر يولک زيات په تر ټولو پرمخ تلليو وسلو مجهز خارجي ځواکونه د سلگونه زره داخلي پوځيانو ترڅنګ له مجاهدينو سره د هيواد په گوټ گوټ کې په جگړو ښکيل ول.

له يوې خوا د نهايت حساسو امنيتي شرائطو له وجې د مقاومت د پوځي رهبري لپاره د اسلامي امارت امير ملا محمد عمر (مجاهد) راڅرګنديدل ناشونی کار ګڼل کيده له بلې خوا په جهادي جبهه کې د پوځي او اداري قيادت تشه هغه څه ول چې د مقاومت پله يې په بشپړه توگه د دښمن په لور درنوله.

په مجاهدينو باندې پر پوځي فشار سربيره د دښمن لخوا نور سياسي او تبليغاتي فشارونو هم ډير زيات شوي او د مقاومت په سنگرو کې يې ډير شمير جهادي چارواکي په شهادت رسيدلي ول او ګڼ شمير مشران مسئولين اسيران ول.

په دغسې يو حساس وضعيت کې د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) لخوا د صليبي يرغلګرو په وړاندې د مجاهدينو د سمبالښت مسؤليت د محترم منصور صاحب په غاړه ور واچول شو. محترم منصور صاحب عملاً وکړای شول چې د الله تعالی په نصرت او درهبري شوری په مرسته د مقاومت په تر ټولو حساسو شیبو کې هغه په داسې ډول رهبري کړي چې مجاهدين په هيڅ ډول د عملي قيادت تشه احساس نه کړي.

هماغه و چې ۲۰۱۰ م کال په افغانستان کې د صليبي ځواکونو لپاره د هغوی په خپل اعتراف تر ټولو خونړی کال ثابت او مجاهدينو وکړای شول تر بل هروخت په همدي کال کې ډير موثر او کاري گوزارونه پر دښمن ترسره او په ترڅ کې يې خپله د دښمن په اعتراف ۷۷۰ تنه خارجي يرغلګر و وژني.

همدا راز مجاهدينو د منصور صاحب په قيادت کې وکړای شول چې له دښمن نه ډيري پراخي سيمي فتحه او منظمه اسلامي اداره پکې رامنځ ته کړي.

د امير المؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) تر وفات وروسته

د ۱۳۹۲ هجري شمسي کال د ثور د مياشتې په څلورمه نيټه چي کله امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد وفات شو نو

داسلامي امارت د رهبري شوری یو شمیر غړیو، جیدو علماء کرامو، په تیرو دوولسو کلنو کې د مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) د ځانگړي قاصداو د نوموړي دائمي ملگرو کوم چي د وفات تر وخته له نوموړي سره یوځای اوسیدل ټولو له منصور صاحب سره بیعت وکړ او نوموړی یې د اسلامي امارت د امیر په حیث تعین کړ .

دا چې ۲۰۱۳ کال د صلیبي اشغالگرو او له هغو سره مقاومت کوونکو مجاهدینو ترمنځ د مقابلي او زور آزمیو وروستی کال و نو د اسلامي امارت د رهبري شورا مهمو قیادي اعضاوو او یو شمیر شیوخو علماء کرامو دا بریکړه وکړه چې اوس مهال د امریکاپه مشرۍ د صلیبي اشغال د زور ازمویلو وروستی شیبې دي او ۲۰۱۴م برخلیک ټاکونکی کال چي اشغال گرو د خپلو ځواکونو د پرشاتگ لپاره د وروستي کال په حیث تعین کړی په مخ کې دی نو د جهادي مصلحت او علماء کرامو د موافقې له مخې به دا غوره وي چي د مرحوم امیرالمؤمنین د وفات خبره دي له همدغو محدودو کسانو پرته بل چاته ښکاره نشي .

هماغه و چي دا اساسي راز په ډیر خارق العاده ډول د خاص جهادي مصلحت پر اساس د ۲۰۱۵ کال د جولای د میاشتې تر ۳۰ نیتې پوري پټ وساتل شو.

د اسلامي امارت د منتخب امیر په توگه

کله چې د ۱۴۳۶ هجري قمري کال د شوال المکرم میاشتې په ۱۴ نېټه چې د ۲۰۱۵ میلادي کال د جولای د میاشتې له ۳۰ نیتې سره سمون خوري د اسلامي امارت د رهبري شوری له لوري د مرحوم امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله وفات رسماً اعلان شو.

منصور صاحب د مجاهدینو د لاینه اطمینان په خاطر د رهبري شوری غړو و علماء کرامو ته د خپل برخلیک او د نوي زعیم د ټاکلو په اړه اختیار ورکړ او دا خبره یې ورته وکړه چي تاسو چي کوم شخص د زعیم په حیث غوره کوئ زما پري خوښه او موافقه ده .

هماغه و چي د افغانستان د اسلامي امارت د رهبري شوری اعضاوو، د مشائخو او مخورو علماء کرامو په گډون یوې غونډې چې د اهل الحل و العقد له اعتبار څخه برخمن ول د محترم منصور صاحب له حضور اوموجودیت پرته تر اوږدو بحثونو، مصلحت سنجولو او مشورو وروسته نوموړی د اسلامي امارت د نوي امیر په حیث وټاکه .

د اسلامي امارت د امیر په توگه د محترم ملا اختر محمد (منصور) له ټاکل کیدو سره سم د اسلامي امارت د رهبري شورا غړیو، داسلامي امارت دټولو کمیسیونونو مشرانو د قضاء او محاکمو عمومي مسؤلینو نظامي قومندانانو او د افغانستان د ۳۴ ولایتونو جهادي مسؤلینو، د نظامي کمیسیونونو مشرانو، د هیواد علمي، ملي، جهادي، سیاسي او فرهنگي شخصیتونو او د اسلامي امارت ټولو وسله والو ځواکونو او ملکي چارواکو په یوه غږ د اسلامي امارت له نوي امیر منصور صاحب سره بیعت اعلان کړ. دغو ټولو پوځي او ملکي لوریو او د هیواد ملي شخصیتونو خپل بیعتونه په صوتي او کتابتي بڼه د افغانستان د اسلامي امارت نشراتي څانگي ته ولیږل چې وروسته د هغوی لخوا د اسلامي امارت په مرکزي ویب پاڼې الاماره ویب سایټ کې هم نشر- شول.

د نوي امیر په توگه تقرر یې د شریعت له نظره

علماء کرام او اسلامي سیاست پوهان په اسلام کې د زعیم دانتخاب لپاره تر ټولو سمه او غوره لاره د شوری یا اهل الحل والعقد لخوا څخه ټاکنه بولي د اهل الحل والعقد اطلاق په هغه ټولي کيږي چې په علم، تجربې او هوښیاری لرونکو اشخاصو باندې مشتمل وي او معمولاً د یوې شوری اطلاق ورباندې کیدلی شي.

د خلفاء راشدینو د ټاکل کیدو له بیلابیلو طریقو څخه په عمومي استنباط د شوری له لارې د زعیم ټاکلونه درې مرحلې معلومې شوي دي، چې لومړۍ دترشیح مرحله، دوهمه د انتخاب او دریمه د بیعت مرحله ده.

د شخصیت په اړه یې

د افغانستان د اسلامي امارت دوهم زعيم اميرالمؤمنين ملا اختر محمد (منصور) د اسلامي امارت په تأسيسي-غريو کې يو خورا مدبر، مؤثر او مسلط شخصيت گڼل کيدو. نوموړی په موهوبوي شکل د قيادت او رهبرۍ له ځانگړو مشخصاتو څخه برخمن و. تقوى، اخلاص، جهادي بصيرت، سياسي درايټ او د کارونو په عملي کولو کې اداري نظم او جرأت يې کاري مشخصات و.

شهيد ملا اختر محمد منصور صاحب د اسلامي امارت د اړونده جهادي فعاليتونو په تعقيب او تنفيذ کې د خپل جهادي رهنما مرحوم ملا محمد عمر (مجاهد) نقش قدم روان و، د جهادي اهدافو تحقق، له خارجي اشغال څخه د هيواد خپلواکي او په هغه کې د شرعي نظام ټينگښت يې د جهاد او مبارزې اساسي هدف و، د (وامرهم شوری بينهم) په اساس په کارونو کې د ملگرو سالمې مشورې په غورسره اوريدل، اهل کار کسانوته مسؤليت سپارل او تر مسؤليت سپارلو وروسته ورباندې پوره اعتماد کول، مسؤل کسانوته تل پر ولس باندې د ترحم او خواخوږي سپارښتنه کول د نوموړي ښکاره مشخصات و.

پر دې خبره يې ډير ترکيز درلود (چې اسلامي امارت د ټولو افغانانو گډ کورده نو همداسې بايد ټول خپل ځان پکې وويني)

د شهيد منصور صاحب د شخصيت په اړه دده نږدې ملگري وايي چې نوموړی متواضع، مخلص او جرأتمن شخصيت و. له بيت المال سره يې احتياط کاوو. ساده ژوند يې خوښ و. د نوموړي ملگری ملا عبدالباقي اخند وايي چې د امارت د واکمنۍ په وخت چې وزير و ليدلی يې دی چې تر ولاياتو پورې به يې د لين په عادي موټرو کې سفر کاوو. نوموړی وايي په شل کلنه ملگرتيا کې يې د منصور صاحب کومه بده خبره او تر څه وينا نه په يادېږي. له خپلو تحت الامر کسانو سره يې د يوه ملگري په حيث چلند کاوو.

ترشيخ يا د مشرۍ لپاره نوماند کيدل به خپله د هغه کس لخوا څخه نه وي څوک چې زعيم ټاکل کيږي ځکه رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي:

إنا والله لا نولي هذا العمل أحدا سألناه، أو أحدا حرص عليه (متفق عليه) (اخرجه البخاری (۷۱۴۹) ومسلم (۱۷۳۳))

ژباړه: په والله چې موږ به هغه څوک په دې (د مشرۍ په کار) ونه ټاکو کوم چې خپله يې غواړي او يا يې حرص لري.

نو ترشيخ به د بل چا لخوا يا د يوه تن وي لکه عمر فاروق رضی الله عنه چې د ابوبکر صديق رضی الله عنه لاس ونيو او د زعامت لپاره يې وړاندې کړ او بيا صحابه کرامو د امام په حيث انتخاب کړ او يا به د ډيرو کسانو وي لکه عمر فاروق رضی الله عنه چې له شهادت وړاندې څو صحابه د خلافت لپاره ونومول او د هغو له منځه حضرت عثمان رضی الله عنه وټاکل شو.

ملا اختر محمد منصور صاحب هيڅکله ځان په خپله د مشرۍ لپاره نه دی نوماند کړی، بلکې نوموړی په لومړنۍ غونډه کې هم د مشرۍ لپاره د يوازیني کانديد په حيث د شورا لخوا نوماند شو او په دوهمه غونډه کې يې هم صراحتاً شوری ته وويل چې زه د مشرۍ غوښتونکی نه یم بلکې د يوه مأمور په حيث خدمت مې زړه غواړي، خو شوری نوموړی د زعامت د يوازیني وړ کس په حيث نوماند کړ، وروسته له اوږدو بحثونو نوموړی د همدې شوری لخوا چې په علماء کرامو، شيوخو او د اسلامي امارت د رهبري شوری په غړو مشتمله وه چې ټول د علم او جهادي تجربې خاوندان دي لخوا د زعيم په حيث انتخاب او ورپسې لومړی د شوری غړو ورسره بيعت وکړ او وروسته نورو مسئولينو او عامو مجاهدينو او مؤمنينو ورسره بيعت لړۍ پيل کړه.

په دې توگه ویلی شو چې د نوموړي انتخاب په بشپړه شرعي طريقه ترسره شو چې له همدې امله د هيواد له ساره او اوږده څخه په نورو لکونو انسانانو سربيره سلگونو د قرآن او احاديثو مشائخو د نوموړي زعامت قبول کړ، شرعي يې وباله او بيعتونه يې ورسره وکړل.

ملا نور احمد اغا چې د منصور صاحب له نږدې کسانو څخه و وايي چې منصور صاحب ډير متوکل سړی و او سره له دې چې ډير خطرات ورته متوجه نوموړی به هميشه پيدا کيدلای شوای. دده په خبره د معاونيت او امارت په ټوله موده کې يوازې دوه ورځې داسې شوي چې له مجاهدينو سره د منصور صاحب رابطه پرې شوي وي او د احتياط په خاطر يې ځان غائب کړی وي. نور به هر وخت د ځانگړو استازو په توسط له ده سره د مجاهدينو رابطه کيدلای شوای او لازم هدايات يې ورکولای شوای.

د شهيد منصور صاحب زوی ملافتح الله وايي چې منصور صاحب ورته هميشه په علم او استعداد لوړولو باندې تاکيد کاوو او ويل به يې چې د ښه خدمت لپاره لومړی ښه استعداد ضرور دی او د هر ديني خدمت لپاره د علم زده کړه شرط بلل کيږي. نوموړی وايي چې منصور صاحب له شهادت نه يوه نيمه مياشت مخکې يوه ورځ وويل چې د ژوند تر ټولو ستر ارمان مې پاک او مخلصانه شهادت دی.

فکري او مذهبي ليد لوری يې

محترم ملا اختر محمد منصور په مذهبي لحاظ د اهل سنت والجماعت پلوی او د امام اعظم ابوحنيفه رحمه الله د مذهب مقلد و. د وخت او زمان د سياسي جرياناتو په نزاکت ښه بلد و.

له نوموړي سره د مخامخ کيدو پرمهال سړي د ده سنجيده گي، وقار او متانت ښه درک کولای شوای، سادگي او بي تکلفي يې د ژوند ځانگړې مشخصه وه.

د رسول اکرم صلی الله عليه وسلم او خلفاء راشدينو د سيرت له مطالعې سره يې خاصه دلچسپي درلوده، هميشه يې له خپلو ټولو جهادي او اداري بوختياوو سره سره رسنۍ په ډير دقت تعقيبولې، جهادي ليکوالانو او د امارت فرهنگي اونشرياتي کارکوونکو ته يې د هغوي په نشراتي فعاليتونو کې خاصې مشوري او ځانگړې توصيې ورکولې.

شهادت يې

بالاخره د حق د لارې دغه مخلص او فداکار مجاهد چې د اسلامي امارت د زعيم په حيث د ټاکل کيدو يې لا کال نه و پوره شوی د امريکا د بي پيلوټه الوتکې په بريد کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد چې د نوموړي د شهادت او نوي زعيم د ټاکل کيدو اعلان د اسلامي امارت لخوا په لاندې اعلاميه سره وشو.

د اميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور د شهادت او نوي أمير د ټاکنې په اړه د اسلامي امارت د رهبري شوری اعلاميه

الحمد لله الذي بيده ملكوت كل شيء وإليه ترجعون. وإذا قضي- أمرا فإنما يقول له كن فيكون. وله الحمد في السموات والأرض وعشيا وحين تظهرون. يخرج الحي من الميت ويخرج الميت من الحي ويحيي الأرض بعد موتها وكذلك تخرجون. ونشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له ونشهد أن سيدنا محمدا عبده ورسوله الأمين المأمون، والجوهر المكنون. اللهم فصل وسلم على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه الذين هم فيما عند الله راغبون وبعد.

قال الله تبارك و تعالى: مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ اللَّهُ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ١١ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ١٢ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ١٣ التَّغَابُن

ژباړه: هيڅ مصيبت د الله له حکم پرته نه پيښيږي او څوک چې پر الله تعالی ايمان راوړي د هغه زړه ته به هدايت وکړي او الله په هر شي پوره عالم دی. د الله اطاعت وکړئ او د پيغمبر اطاعت وکړئ خو که مخ واړوئ نو زموږ په پيغمبر يوازې ښکاره تبليغ کول دي. له الله تعالی پرته بل خدای نشته او مؤمنان دې پر هماغه الله توکل وکړي.

رضينا بالله ربا و بالاسلام ديننا و بمحمد صلى الله عليه وسلم نبيا ورسولا.

د افغانستان اسلامي امارت په الهي قضاء د رضا اومحکم ايمان له روحيې سره اعلانوي چې د افغانسان داسلامي امارت زعيم أميرالمؤمنين ملا اختر محمد منصور تقبله الله د ۱۴۳۷

هجري قمري کال د شعبان المعظم د مياشتې په ۱۴ مه نيټه د شنبې په ورځ چې د ۱۳۹۵ لمريز کال د جوزا له لومړۍ نيټې سره سمون خوري د کندهار دريگستان اود بلوچستان نوشکي ته څيرمه په يوه سرحدي سيمه کې د امريکايي طاغوت د بي پيلوټه الوتکې په بريد کې د شهادت لوړ مقام ته ورسېد. انا لله و انا اليه راجعون.

د افغانستان د اسلامي امارت رهبري شوری د اسلامي امارت ټولو منسوبينو، مجاهدينو، افغان مجاهد اولس، عام اسلامي امت او په ځانگړي ډول د شهيد امير المؤمنين تقبله الله غمجنې کورنۍ ته د تسليت مراتب وړاندې کوي او د الله تعالی له دربار څخه شهيد امير المؤمنين تقبله الله ته د شهادت د قبوليت، الهي ديدار او جنت الفردوس خواست کوي، الله تعالی دې په شهيد منصور صاحب ورحميرې او د نوموړي کورنۍ، قريبانو، مجاهدينو او اسلامي امارت ته دې په دې ستر مصيبت ، صبر جميل، اجر عظيم او نعم البدل ورنصيب کړي. آمين يارب العلمين.

مؤمنانو وروڼو! تاريخ شاهد دی چې د اسلامي امت حقيال خوځښتونه هميشه د رهبرانو د شهادت، وفات يا دغسې نورو درنو مصائبو سره مخامخ شوي دي؛ خو دغسې درنو مصائبو هيڅکله د ايمان د خاوندانو پښې نه دي لږزولي، بلکې هغوی يې نور هم مضبوط کړي او په لوړ عزم او ټينگ ايمان سره يې تر وروستۍ مرحلې د برحقې مبارزې لار پاللې ده) وکاین من نبي قاتل معه ربیون كثير فما وهنوا لما أصابهم في سبيل الله وما ضعفوا وما استكانوا والله يحب الصابرين (۱۴۶)

شهيد امير المؤمنين تقبله الله د الله تعالی بنده او د حق د لارې مجاهد و، نوموړي خپله فريضه په ډيره ښه او وياړمنه توگه ترسره کړه، د مرگ تر ساعته په خپل ايمان او برحق عزم محکم پاتې شو، د اسلامي امارت د زعامت په لنډه موده کې يې د عزم، ايمان او سرلوړۍ داسې کارنامې تاريخ ته پرېښودې چې هميشه به ټول مسلمانان په خاص ډول مبارزين او مجاهدين ورباندې ووياري.

نوموړی د زمان او مکان له ټولو سختو او امتحاني شرايطو سره سره نه خو د نړيوال طاغوت مکررو غوښتنو او گواښونو ته تسليم شو، نه يې د چا د تحميلي او تزويري پروسو پيشهادونه ومنل، نه له گواښونو وويړيد او نه يې هم داخلي او خارجي توطيو، دسيسو او فشارونو عزم متزلزل کړ.

شهيد منصور صاحب دامارت د زعامت وظيفه کټ مټ د خپل سلف امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په شان ترسره کړه تر دې چې له همدې وياړمن دريځ، قوي ايمان او توکل سره د يوه جهادي سفر په جريان کې د الله تعالی ديدار ته ورغی.

څرنگه چې د امام يا امير له شهادت يا وفات وروسته د مؤمنانو لپاره د نوي مشر- نصبول د مسلمانانو په غاړه لازمي فريضه ده، د افغانستان د اسلامي امارت رهبري شوری چې د گڼ شمير علماء کرامو، د تفسير او احاديثو د استادانو، متدينو سياست پوهانو او جهادي تجربې د خاوندانو معتبره شوری ده د يوه مجلس په دائرولو سره چې د اهل الحل و العقد له شرعي اعتبار څخه برخمن و، وروسته له ژور فکر، تدبر او هر اړخيز ديني او جهادي مصلحت سنجولو يې محترم شيخ الحديث مولوي هبت الله اخندزاده صاحب د اسلامي امارت د نوي زعيم په حيث د شوری د ټولو اعضاء په اتفاق تعين او د شرعي امير په حيث يې ورسره بيعت وکړ، همدارنگه محترم الحاج ملا سراج الدين حقاني صاحب او د مرحوم امير المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله زوی محترم مولوي محمد يعقوب صاحب يې د مرستيالانو په حيث تعين شول .

د اسلامي امارت رهبري شوری خپل ټول مجاهدين او عام متدين ولس په دې شرايطو کې وحدت او توکل علی الله ته رابولي، مجاهدين دې هيڅ تشویش نه کوي، الله الحمد مور ناصر او پالونکي رب لرو، د اسلام او جهاد ډيوه چې دا څوارلس پيړۍ روښانه وه ترقيامته به همداسې ځلانده وي، د الله تعالی دشکر ځای دی چې مور د اسلامي امارت په نوم يو جوړ او سالم نظام لرو، ددې نظام د ساتلو، پاللو او ټينگښت لپاره دا د ټولو ديني وجيبه ده چې له نوي امير المؤمنين محترم شيخ

د حق ویلو او حق منلو

په زړه پوري بیلگه

حق ویل او حق منل دواړه سخت کارونه دي که څوک حق ونه وایي او نور یې ونه مني پریمانه حقوق به ترپېشو لاندې شي، د صحابه کرامو او تابعینو رضي الله عنهم د زمانې د حق ویلو او منلو یوه په زړه پوري بڼایسته بیلگه درته بیانوم په دې هیله چې د حق په ویلو او حق منلو کې تکره او زړور شو، که په ناحقه څوک وینو په ډاگه حق ورته بیان کړو او که خپله موږ حق ته وبلل شو په ورین تندي یې ومنو. دا بیلگه د ابو مسلم الخولاني رحمه الله او معاویه رضي الله عنه په یوه کیسه کې ده او کیسه دا ده.

عبد الله بن ثوب رحمه الله چې په ابو مسلم الخولاني سره یې شهرت لاره مشر- او د لوړې درجې تابعي دی، امام الذهبي رحمه الله په (سير الأعلام النبلاء) کې لیکي: دی د تابعینو سرخیل او د وخت زاهد و، ابو مسلم الخولاني رحمه الله په سپین گوټي او حقه وینا کې ښه زړور او ډېر مشهور و، په دې اړه یې د وخت له امیر معاویه رضي الله عنه سره یوه کیسه را اخلم.

معاویه رضي الله عنه دا وخت امیر و او خلکو ته یې ورکړي او معاشونه ځنډولي وو، یو وخت معاویه په جومات کې په منبر ناست و ابو مسلم الخولاني رحمه الله ورته راغی او په ډک جومات کې یې ورته وویل: ای معاویه! خلکو ته مو معاشونه او ورکړي ولې ځنډولې دي، بیت المال نه کسات ده، نه دي د پلار ده او نه دبیر د مور ده. او څو نوري خبرې یې هم ورته وکړې.

معاویه رضي الله عنه هم د حق له وینا سر نه شوی غږولی، که څه هم د هغه خبرې ډېرې ترخې وې خو ده د حق په منلو او حق ته غاړه کېښودلو کې زموږ له پاره په زړه پوري بیلگه پرې ایښې ده، که څه هم معاویه رضي الله عنه د ده په خبرو سخت غوسه شو، خو څه یې ونه ویل، له منبر نه راښکته شو او له جومات نه ووت، چې راغی غسل یې کړی و، منبر ته وخوت او حق ته د تسليمي په اړه یې دا لاندې خبرې وکړې.

معاویه رضي الله عنه وویل: د ابو مسلم خبرو زه غوسه کړم او ماله رسول الله صلی الله علیه وسلم نه اوریدلي چې ویل یې: غوسه له شیطان نه ده او شیطان له اوره پیدا دی او اور په اوبو مړ کیږي نو کله چې تاسو کوم یو غوسه شئ غسل کوئ. عَنْ مُعَاوِيَةَ أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، يَقُولُ: إِنَّ الْغَضَبَ مِنَ الشَّيْطَانِ ، وَإِنَّ الشَّيْطَانَ خُلِقَ مِنَ النَّارِ ، وَإِنَّ النَّارَ يُطْفِئُهَا الْمَاءُ ، فَإِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَغْتَسِلْ. معاویه رضي الله عنه زیاته کړه: نو زه ځکه ولاړم غسل مې وکړ، ابو مسلم سمه خبره وکړه بیت المال نه زما ده، نه مې د پلار ده او نه مې د مور ده، راشئ خپل ماشومه مو واخلي. الجامع للأصول في أحاديث الرسول لابن الاثير ٥/٥٢. سير الأعلام النبلاء ٤/٧.

امام الذهبي رحمه الله لیکي: سوره ورځ ابو مسلم الخولاني رحمه الله معاویه رضي الله عنه ته ورغی او ورته ویې ویل: ای مزدوره! .. خلکو ورته وویل دا څه وایې؟! خوله بنده کړه، معاویه رضي الله عنه ورته وویل: پرېږدئ یې هغه پخپلو خبرو پوهیږي، او ورته ویې ویل: ابو مسلمه علیک السلام، بیا یې وعظ ورته وکړ او په عدل یې ټینګار ورته وکړ. سير الاعلام النبلاء. ٤/١٣.

الحديث مولوي هبت الله اخندزاده صاحب سره بيعت وکړي او د نوموړي تر مشرۍ لاندې خپلې برحقې مبارزې ته دوام ورکړي. همدارنگه د اسلامي امارت مشر تابه او رهبري شوری له ټولو مسلمانانو نه هیله کوي چې سر له سبا د دریو ورځو لپاره دشهید امیرالمؤمنین ملا اختر محمد منصور رحمه الله د فاتحي او دهغه مبارک روح ته دثواب بشپولو په نیت د قران کریم ختمونه وکړي.

دافغانستان داسلامي

امارت رهبري شوری

١٤٣٧/٨/١٨ هـ ق

١٣٩٥/٣/٥ هـ ش

٢٠١٦/٥/٢٥ م

شهيد امير المؤمنين

ملا اختر محمد منصور

د خپل ولس په غم کې

ذبيح الله مجاهد

پورې يې اړه درلوده په سلو کې ۶۰٪ راتپته شوه اولاهم د مرحوم منصور صاحب پيل شوی کار ښه په اغيزمنه توگه پرمخ روان دی.

د خلکو د شکاياتو د اورېدو او رسيدگۍ په برخه کې:

جنگ او جگړه خورا ځيږ کاروي، هلته د نرميو او عاطفو پر ځای په طبعي ډول په انسانانو غرور او سختي غالبه وي، د اسلامي امارت مجاهدين هم له دې اصل څخه مستثنی نه دي، د دې لپاره چې خدای مکره، مجاهدين د مجاهد په لباس کې، د وسلو او امکاناتو په لرلو سره په بې دفاع عامو خلکو، او ولس باندې په انفرادي او اجتماعي ډول کوم تجاوز، ظلم او تيری ونه وکړي، شهيد منصور صاحب ورته د سمع شکاياتو په نامه اداره فعاله کړه، ترڅو د خلکو شکايتونه مخامخ ورته ورسېږي، د چا غېږې اورېدو

موازينې جگړه کې له کفارو سره په جهاد بوخت وو، د اسلامي امارت د نائب او بيا يې د امير په توگه د نړۍ له ۴۹ هيوادونو سره د مقابلې پيټۍ په اوږو پروت وو، د تمويل، تجهيز او امکاناتو په برخه کې له شديد فقر او مشکلاتو سره مخ وو، خود خپلې عاطفې او ولسي مينې له امله او په دې برخه کې د مسئوليت د احساس په وجه يې د جگړو په جريان کې د ولسي خلکو د زيان او تلفاتو د مخنيوي په اړه ډيرې هلې ځلې او نه سترې کيدونکې منډې ترې وکړې.

په جگړه کې د خلکو سر او مال ته د نه زيان اړولو لپاره يې ځانگړی او با صلاحيت اداره را منځته کړه، د هغو د کارونو لپاره يې د طرز العمل د جوړېدو او په عمل کې د پلي کيدو لپاره يې خورا توجه وکړه، چې الحمد لله په برکت يې په جنگ جگړو کې د ولسي خلکو د مرگ ژوبلې کچه تر هغه بريده چې د مجاهدينو

هسې خو هم د اسلامي امارت د ټولو مسئولينو قيام، جهاد او ټولې هلې ځلې د خپل ولس د سوکالۍ، امن، ډاډ، په شرعي چاپيريال کې د خوشحاله او د بې تکليف ژوند تيرولو لپاره وو او دی.

خو په دې برخه کې وروسته له هغو چې امريکايي اشغال منع ته راغی، خلک له نوي ځور او تکليف سره مخ شول او ملت په يولوۍ جنگ کې ښکيل شو، شهيد امير المؤمنين ملا اختر محمد منصور رحمه الله د په نسبي او مقدور ډول د خپل ولس د آرام او سوکالۍ لپاره څو ځانگړي گامونه واخيستل چې ورسره د ده مرحوم له خپل ولس سره بې کچې مينه، اخلاص او ترحم ترې جوتېږي.

په جگړو کې د عام له ولس له ژوند سره احتياط:

شهيد الحاج ملا اختر محمد منصور رحمه الله سره له دې چې په لويه او بې

پاتې نشي، کوم زړه درد من اونا امیده نشي.

د خلکو د غږ د اوریدو خبره د هر مسلمان امیر لپاره خورا مهمه وي، د اسلام په تاریخ کې هغه مشران او امیران دخپل دور غوره خلک تیر شوي دي چې د قدرت او واک په اوج کې یې ولسونو او عامو مسلمانانو ته د ذلت ووزرې غوړولی وي، منصور صاحب رحمه الله همدا ډول احساس درلود، د خلکو غږ یې اورید او دهغو مشکلاتو ته یې حتی الممکن رسیدگي مهمه بلله او په دې لاره کې یې ډیره خواري او هڅه کوله، ماتحت مسئولین یې له خلکو سره ښه چلند ته رابلل، مجاهدينو ته یې له ولس سره د نرمي کولو لارښونې کولې، د ولس د شکایاتو د اوریدو او بیا پرې غور کیدو لپاره یې زمینه مساعده کړې وه او په دې لاره کې یې هره ممکنه لاره تعقیبوله.

په تعلیمي برخه کې:

وایي په جگړه کې حلوانه ویشل کیږي، جگړه واقعاً دروند او خورا بوختونکی کار دی، خوشهید منصور صاحب رحمه الله دخپلې ولسي مینې له امله د جگړې په منع کې هم تر ممکنه حده د دې ولس د اولادونو لپاره د تعلیمي چاپیریال برابرولو په غم کې وو.

د تعلیم او تربیې په نامه ځانگړی او باصلاحیته کمیسیون یې ورته جوړ کړ، د ولس مطابق یې امکانات ورته برابر کړل، د هیواد له پوهنتونو، مکاتبو او مدارسو

سره یې د مجاهدينو اړیکې تأمین کړې، په جگړیزو سیمو کې یې هم خلکو ته د تعلیم زمینه برابره کړه، مکاتبو، مدارسو لیسو او پوهنتونونو ته له نیږدې سیمو څخه یې مجاهدين له جگړو او نښتو منع کول.

د خلکو د اولادونو د روزنې په جریان کې یې د تشویقي پروگرامونو لارښونې وکړې، حتی د ښمن اړوند هغه ادارات او پرسونل یې له بریدونو او مزاحمت څخه مستثنی کړل چې په تعلیمي چاپیریال کې په کار بوخت دي.

د صحت په برخه کې:

پوهیږو چې زموږ د هیواد اطرافې سیمې چې اکثریت ملت مو په کې میشت دی، د ډیرونو روآسانتیاو تر څنگ په صحي برخه کې هم خورا ډیر مشکلات لري، منصور صاحب رحمه الله د دې مشکل د رفع لپاره څو اساسي گامونه واخیستل.

په اکثر و هغو ساحو کې چې کلینیکونه او روغتونونه موجود وو او سیمې د مجاهدينو تر واک لاندې وې، دهغو روغتونونو د فعال ساتلو امر یې وکړ، که د امارت او مجاهدينو توان نه رسیده چې د دغو صحي مراکزو تمویل او پالنه وکړي، په صحي برخه کې فعالې ځینې نړیوالې مؤسسې یې راجلب کړې، امن یې ورته برابر کړ او ډاډ یې ورکړ ترڅو خلکو ته صحي استانتیا وې ورسوي چې

اوس مهال د هیواد په مختلفو ساحو کې سلگونه دا ډول کلینیکونه فعال دي.

ورسره ورسره یې دخپل ولس مطابق په ځینو ځایونو کې د امارت په لښکت دخلو د سهولت په منظور ځینې روغتونونه له سره جوړ او په ښه کیفیت مجهز کړل، ترڅو د هیواد لرې پرتې سیمې چې د روغتیا په برخه کې ډیر مشکلات لري، او د لړیوالی او ناتوانیو له امله په گڼ شمیر کې عام خلک خپل ژوند له لاسه ورکوي، چې هغوی وکولای شي خپلو سیمو ته نیږدې تدایوي وکړي او له روغتیا څخه برخمن شي.

په قضایي برخه کې:

بیا هم جگړه داسې شې ده چې د ډیرو کارونو د اجرا مخه نیسي، د خلکو د منازعاتو د حل چارې ټکنۍ کوي، خو منصور صاحب رحمه الله دخپل ولس سره د همدردۍ او دهغو په وړاندې د مسؤلیت د احساس له مخې یې په قضایي برخه کې ملت ته ډیر څه وکړل، په داسې وخت کې چې په مقابل جانب کې د کابل ادارې قضایي چارې له پراخو امکاناتو سره سره ټولې درشوت، ظلم، غصب او زور زیاتي په محور څرخي چې په دې برخه کې په نړیواله سطحه هم راپورونه خپاره شوي او اندیښنه ښودل شوې.

منصور صاحب رحمه الله د هیواد ټولو هغو برخو ته چې مجاهدين لاس رسی ورته لري او هلته عدالت تأمینول

ممکن وو، د امارتي قضا خانگې يې ورسولې، ابتدايه، مراغه او تمیز محاکم يې جوړ کړل او تروسه وسه يې مجاهدين مکلف کړل چې په قضايي برخه کې د ښه شرعي عدالت د تأمین لپاره خلکو ته زمینه سازي وکړي، همداسې وشول، الحمد لله په ټول هیواد کې د جهادي خدمت او جگړیز چاپیریال باوجود، په ورځ کې د خلکو ترمنځ سلگونه شخصي او حقوقي منازعات حل کېږي، حتی د قومونو ترمنځ لویو پېښو او د کلونو مشکلاتو ته د حل لارې پیدا شوې، د شریعت احکام په عدال او انصاف سره تطبیق شول، د خلکو د سر، مال، عزت، ناموس، او حیثیت څخه ساتنه وشوه او د منصور صاحب رحمه الله له برکته اوس هم هغه سلسله جریان لري او لا د تقويي او ښه کیدو په حال کې ده.

خلاصه:

امیر المؤمنین شهید ملا اختر محمد منصور رحمه الله د خپل جهادي خدمت په جریان کې، خصوصاً هغه مهال چې دی د اسلامي امارت د امیر په توګه ټاکل شوی وو، د جگړې له جریان او ډیرو ستونزو سره سره د ولس د سوکالۍ او پرمختیا لپاره ډیر څه هڅې کولې، له هغو سره یې د زړه له تله مینه لرله، خلک یې د الله تعالی عیال بلل، په هغوی شفقت، مهربانی او نرمۍ یې د مجاهدينو دنده بلله او د امارت بریا، د جهاد دوام او د امارت د تمویل په برخه کې یې د ولس ونډې ته یې د خورا قدر په

سترګه کتل، ځان او ټول امارت یې د خلکو او خپل ولس د احسانونو پورې باله، مسئولین او مجاهدين به یې له خلکو سره نرمۍ، عاطفې، مهربانۍ، او ښو اخلاقو ته رابلل، په دې برخه کې یې ډیره اثر ژي مصرفوله او دې کار لکه یو ریښتونی مسلمان امیر خورا اهمیت ورته لاره.

د مرحوم منصور صاحب رحمه الله د خدماتو او کارونو درک موږ هغه مهال ښه کولای شو چې په نړیواله او افغاني سطحه د جگړو او جهادونو معاصر جریانونه دقیق مطالعه کړو او په ملګري برخه کې یې د اسلامي امارت له اوسني وضعیت سره حالات په تله کې واچوو. والسلام

اسلام مساوات

عبدالله بن مسعود رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وايي: د بدر غزا ته په سفر کې له صحابه کرامو سره اوبښان او سپرلۍ کمې وې، په دریو کسانو به یو اوبښ و، له رسول الله صلی الله علیه وسلم سره د ده دوه ملګري ابو لبابه او علی بن ابی طالب رضي الله عنهما وو، کله به چې په دوی دواړو کې د کوم یوه په اوبښ د سپرېدلو نوبت راغی رسول الله صلی الله علیه وسلم به پیاده روان و نو هغوی به ورته وویل: یارسول الله موږ ستا په ځای پیاده تګ کوو ته له اوبښ نه مه ښکته کیره خو رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته وویل: ما انتما باقوی علی المشي مني وما انا باغني عن الاجر منکما.

(مسند احمد لومړۍ ټوک مخ ۳۲۲)

یعني تاسو دواړه په تګ کې له ما څخه نه یئ تکره او زه هم ستاسو په څیر اجر او ثواب گټلو ته اړیم د رسول الله صلی الله علیه وسلم له خپلو ملګرو سره له دې چلند نه هغه مضمون ښه پتېلی شو چې په کتابونو او لیکنو کې یې اسلامي مساوات او برابري بولي، دا د بدر مبارکي غزا ته د روانو غازیانو هغه لشکر ده چې په منځ کې یې د انسانیت لارښود او د خدای جل جلاله سپیڅلی پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم هم روان دی او دی په خپل دې عاجزانه چلند سره خپلو ملګرو او ټول امت ته دا پیغام ورکوي چې ټول مسلمانان باید په خپلو کې له یوه بل سره د برابري او مساوات چلند غوره کړي او د رسول الله صلی الله علیه وسلم په مبارک سیرت کې دا ډول د مساوات او برابري خبرې نورې هم شته.

شهید منصور

د افغان مقاومت نوښتگره څېره

خیوال

شاگرد ابویوسف نه قاضي الأمة جوړېږي.

خود زماني چاڼ ضعف او قوت، حسن او بدرنگي، کینه او نفرت دواړه زیږوي.

د ۲۰مې او ۲۱مې پېړۍ د امیر المومنین ملا محمد عمر رحمه الله نابغه شخصیت او عظیم المرتبه هستي چې یو حرکت یې تخلیق کړ او دیوې سترې باغچې زړې یې وکرل. دهغه په رحلت د دې باغ د مالیاري تصور هم ممتنع و. خو الله دهغه په رحلت د زماني پر غلیبل بیا سپک او درانه وچېل؛ چا د شخصي خوا هشاتو په بدل کې د ټول طالب غورځنګ ستونو ته لټې ورکولې خوبل خوا د کایناتو رب د زماني منصور په خپل نصرت د دې وړ کړ. چې همدا کشتۍ یې نه یواځې له غرقیدو بچ کړه بلکې د ارتقا نالیدلیو ساحلونو ته یې نږدې کړه او د همدې متانت په بدله کې یې د خپل وجود غوښې او هلو وکې پرې کباب کړل.

د شهید امیر المومنین ملا اختر محمد منصور رحمه الله نوښتگر او انعام ښوونکی شخصیت د طالب غورځنګ په تاریخ او فلسفه کې یو ځانګړی باب و. هغه نه یوازې د خپل مرحوم قاید کاروان همداسې ګړندی وساته، بلکې دې کاروان ته یې لاره نوره هم رڼا او روښانه کړه او طالب غورځنګ یې په حساس وخت او حساسه مرحله کې له سختو متوقع چیلینونو وژغورې.

هغه په طالب غورځنګ او امریکا ضد مقاومت کې د بريالۍ جګړې ترڅنګ د بريالۍ سیاست او دیپلوماسي بنسټ کېښود.

څلور ستر قایدانه صلاحیتونه ډیر کم په یوه شخص کې جمع کېږي: حلم، شجاعت، جوادیت او غوره تدبیر. شهید منصور رحمه الله پریوه وخت د اڅلور واړه صفات لرل. منصور رحمه الله هغه مخالف ته هم کور ته ورته چې دی به یې په بدو نومونو ښکانه ځه؛ هغه به تل د سختو پېښو او خطرونو پروخت ارام او مطمئن ښکاريده او ټولې شورا ته به یې ویل چې تاسو ځانونه و ساتئ زما د مرګ او اسارت هیڅ فکر مکوئ! هغه به مجاهد ته د خپلې خولې ګوله ورنیمې کوله او

هره ټولنیزه پدیده، ډله، ګوند یا پاڅون درانه ټولنیز بدلونونه رامېنځ ته کوي او د دې ترڅنګ په خپل جریان کې رجال هم زیږوي. که موږ تاریخ ته پام وکړو، نو په نا مسلمانو ټولنو کې هم د دې ګڼ مثالونه شته، لکه د سکندر په اړه چې هیڅ یوناني فکر نه کاوه چې د لومړي "فلیپ" نه وروسته به د سکندر مقدوني غوندي هڅاند اتل دیونانیانو او مقدونیانو په برخه شي او نه هم چا فکر کاوه چې له "سقراط" نه وروسته به دهغه ځای "افلاطون" نیسي او یوناني فلسفه او افکار به نه یواځې ژوندي ساتي، بلکې نوی رنگ او ارتقا به ورکوي.

بل خوا په مسلمانانو کې له معاویه رضی الله عنه وروسته چا فکر نه کاوه چې عمر ابن عبدالعزیز به پیدا کېږي او نه هم چا فکر کاوه چې په عباسیانو کې به هارون رشید پیدا کېږي. نه هم چا فکر کاوه چې له امام ابو حنیفه رحمه الله وروسته به دهغه له

د شهيدانو کورنيو او يتيمانو ته يې جلا مالي بوديجه ساتله. منصور رحمه الله تدبير او عميق فکر اندازه هغه چاته معلومېږي چې هغه يې د نړيوالو روابطو او مهمو داخلي پريکړو پړوخت ليدلی و. د هغه تدبير او پلان گذاري پرمته په سختو حالاتو کې د طالب غورځنگ ځواک او يوالي وساتل شو او د داعش غوندي فتنه يې ۸۰ فيصده په نطفه کې خنثاکړه.

د طالب غورځنگ دغه د بخت ستوري په داسي وخت کې وځليد چې په سيمه، نړۍ او داخل کې د طالب غورځنگ د خپل منځي تقسيم، کمزوري کولو او له مينځه وړلو ته په لويه پيمانه استخبارتي اتحادونه شوي و، خو شهيد منصور همدغه ستر اتحادونه په خپل تدبير ناکامه او کمزوري کړل.

د يو چا د شخصيت لوړوالی او ټيټوالی د هغه په مخالفينو او ملگرو هم پيژندل کېږي!

د منصور سره مخالفت لرونکي د دې وړو چې مخالفت يې ورسره کړای وای، که سړی د قيق نظر وکړي، نو په طالب غورځنگ کې تر اعتراض لاندي او له پخوانه متنازعه اشخاصو د منصور رحمه الله سره مخالفت کاوه او ټولو سترو علماوو، نیکو اشخاصو او افرادو هغه ته د بيعت کلک لاس ورکړ، چې دا د هغه د لوړ شخصيت او حقانيت ښکاره دليل دی.

منصور صيب د ښې سابقې، دروند ديني او سياسي شخصيت په لرلو سره په روان مقاومت او طالب غورځنگ کې ښې شماره کارنامې لري، چې څو بارزې کارنامې يې د بيلگې په توگه راوړم:

الف - د کاميابه سياست او موثرې جگړې په يوه وخت امتزاج يې ممکن کړ.

ب - د نړۍ په کچه يې د طالب ديپلوماسي معاصر بنياد کيښود.

ج - د جگړې په برخه کې يې په سخت وخت کې طالب غورځنگ له فوځي تقسيمه وساته.

د - د نړيوالو اړيکو په برخه کې يې حدود او اطراف خپله هم وپيژندل او پر طالب غورځنگ يې هم وپيژندل.

ر - په نړيوالو روابطو کې يې اوسني مقاومت ته بندي دروازې خلاصې کړې.

س - د طالب غورځنگ مشرتابه يې تريوه حده افغان شموله کړ.

ع - د يوه باندني سازش په توگه يې د داعش پروسه په نطفه کې ناکاره کړه.

الله دې خپل بيساري رحمتونه پرې ساري او دائم ولري.

پای

امير المؤمنين ملا اختر محمد (منصور)

د محراب ، سنگر او دفتر نوښتگر نابغه

شاهد (غزنيوال)

يو كال وړاندې په همدې شپو ورځو کې د اسلامي امارت امير او د مقاومت نوښتگر مشر- ملا اختر محمد منصور رحمه الله د يرغلگرو امريکايانو د يوه ناځوان مردانه بريد په ترڅ کې شهيد کړای شو.

امير المؤمنين شهيد ملا اختر محمد (منصور) د محراب يو بي رياء عابد، د سنگر متهور مجاهد او په سياسي فعاليت کې يو نوښتگر ديپلومات و.

امير المؤمنين رحمه الله يو له هغه قيادي شخصيتونو څخه و چې د صليبي يرغلگرو په خلاف مقاومت کې د مقاومت د برياليتوب لپاره نه هيريدونکې کارنامې او نوښتونه تر سره کړي .

د نوموړي دا نوښتونه د دې لامل شول چې د مقاومت لمن د هيواد ټولو ساحو ته پراخه او پر افغانستان د امريکايانو اشغال له چلنج سره مخ کړي.

کولای شوای د امير المؤمنين دا نوښتونه چې په داخلي او نړيواله کچه د مقاومت د برياليتوب لامل گرځيدلي په دوو برخو و ویشو . لومړی اداري يا داخلي برخه شهيد امير المؤمنين د مقاومت د منظم والي ، مستحکم والي او متحد والي لپاره داسې لارې چارې عملي کړي چې په داخلي کچه يې د مقاومت ليکې له هرډول پراگنده گي او تفرق څخه محفوظ کړ . نوموړي هغه مهال چې د

امارت د يوه پر نفوذه قومندان او بيا تر هغه وروسته د امارت د مرستيال په حيث دنده لرله د مقاومت د ټولو تشکيلاتو لپاره يې يو لړ اصول او مقررات وضع کړل . په دې مقرراتو کې د هر مسؤل د مسؤليت قانوني صلاحيت او په جهادي فعاليت کې د هغه د کار ساحه مشخصه شوې وه ، د همدې مقرراتو له مخې هم د مقاومت په ليکو کې د تشتت مخه ونيول شوه او هم هر چاته خپل وظيفوي مسؤليتونه معلوم شول .

همدا راز يې په مجموع کې د مقاومت د ټولو نظامي، امنيتي ، قضايي ، اداري او مالي فعاليتونو د کنترول لپاره عمومي لائحې او يا د مقاومت د مسؤلينو لپاره د کار عمومي لارښود ترتيب کړ چې د ټول هيواد په کچه يې د مقاومت په عمومي وضعيت ډير مثبت اغيز وکړ او د هغو ټولو بي نظميو، گډوډيو او يو لړ اشتباهاتو مخه يې ونيوله کوم چې د مقاومت په پيل کې په نا فهمي او لاعلمي کې تر سره شوې وو . د جهادي فعاليتونو د انسجام، نظارت او کنترول لپاره دغه لائحې د دې لامل شوه چې د امارت ليکې له هغو ټولو گډوډيو څخه وساتي کوم چې له افغانستان پرته د نړۍ په نورو سيمو کې مجاهدين ورسره مخ او د هغوي د جهاد د ناکامي او بدنامي سبب شوي .

د همدې لائحې په برکت د امارت د ټولو مسؤلينو فعاليتونه منظم او کنترول شول، د مقاومت په ليکو کې د بي اطاعتي مخه ونيول شوه او د اداري فساد او له واکه د ناوړې گټې اخيستني ټول امکانات له منځه ولاړل.

پورتني اداري لوائح يواځې دا نه چې تش د کاغذ په مخ ترتيب او عملي بڼه يې نه درلوده ، بلکې د هغو د تطبيق او عملي کولو لپاره يې د امارت په پوځي او اداري تشکيلاتو کې ځانگړې مراقب مسؤلین تعين کړل تر څو هغوی په ساحه کې د دغو لوايحو او مقرراتو له عملي کيدو نظارت وکړي او په اړه يې د امارت مشرتابه ته اطمینان ورکړي .

همدا راز شهيد امير المؤمنين د مقاومت د لاسنه انسجام لپاره د امارت په تشکيلاتو کې وسعت راوست او د ځينو مهمو فعاليتونو لپاره يې نوې تشکيلاتي څانگې ايجاد کړي . د بيلگې په توگه د جذب و جلب او دعوت ارشاد کميسيون چې له جگړې پرته يې د دښمن د پوځي ځواک په تضعيف کې ښه رول لوبولی ، همدا راز د ملکي تلفاتو د کنترول او مخنيوي لپاره د سمع شکايات کميسيون چې تر ډيره حده يې د ولسي تلفاتو مخه نيولې ، د دښمن په محاسبو کې د اسيرو مجاهدينو د چارو د بررسي کميسيون ، د جگړې د زخميانو د معالجې د چارو کميسيون او همداسې نورې اداري څانگې چې د امارت

تشکيلات يې له خالص پوځي تشکيلاتو څخه د يوه منظم او جامع نظام تشکيلاتو ته ارتقاء ورکړه . دا خو په داخلي کچه د مقاومت د نظم او انسجام لپاره د شهيد امير المؤمنين فعاليتونه وو چې له شکه پرته يې د امارت په منظم والي او د هغه په پرمختگ کې خاص رول لرلی دی .

د هغوی برکت دی چې دشمن له خپلو ټولو هڅو سره سره نه دی توانيدلی چې د مجاهدينو په منځ کې نفوذ وکړي او ياهم په خپلو پراخو تبليغاتو سره مجاهدين بدنامه کړي . ځکه د مجاهدينو د اختلاف او بدنامي عوامل ټول د جهادي لائحې په عملي کولو سره مخکي ترمخکي له منځه وړل شوي .

دوهم په سياسي يا خارجي برخه کې د شهيد امير المؤمنين اصلاحي فعاليتونه يواځې د مقاومت په داخلي برخې پورې نه وو محدود ؛ بلکې په سياسي برخې کې يې هم د توجه وړ کارونه کړي چې ښې لاسته راوړنې يې لرلې .

نوموړي وروسته تر دې چې په پوځي لحاظ يې د مقاومت ليکې دومره پياوړي کړي چې هغوی وکړای شول په عسکري لحاظ د امريکا په مشرۍ د ۴۸ هيوادونو پوځي ټلوالې او ناټو ته شکست ورکړي ، د امريکايانو په مقابل کې يې د مقاومت سياسي او ديپلوماتيک اړخ ته مخه کړه .

نوموړي د دې کار لپاره د مجاهدينو په منځ کې ورزیده ، خبير او د سياسي درک لرونکي اشخاص تعين او په کاروگمارل . دغه کسان چې مستقيماً د شخص امير المؤمنين تر هدايت لاندې په فعاليت لگيا وو د بهرنۍ نړۍ په تيره د افغانستان له نيردي گاونډيو هيوادونو سره ديپلوماتيک روابط برقرار کړل . دې کار مقاومت ته دا گټه ورسوله چې د امارت د نظامي برلاسي ترڅنگ يې په سياسي لحاظ په نړۍ کې د هغه حمايت پراخ کړ او

عملا د امارت سياسي استازي وتوانيدل چې د چاپان ، فرانسې ، ناروي او جرمني په شمول منځنۍ اسيا او يوشمير نورو هيوادونو ته سفرونه وکړي او هلته په مطبوعاتو کنفرانسونو کې په گډون کولو سره د امارت سياسي تگلاره نړيوالو ته ابلاغ کړي . د شهيد امير المؤمنين دغه ديپلوماتيک فعاليت دشمن له سختي وارخطايي سره مخ کړ ، ځکه دشمن پوهيده چې په ديپلوماتيکه ساحه کې د مقاومت بريا په نړيواله کچه په افغانستان کې د امريکا شکست منعکس کوي ، هماغه و چې امريکايان د دې په لټه شول چې د مقاومت د مبتکر قيادت په له منځه وړلو اقدام وکړي .

شهيد امير المؤمنين چې په داخلي لحاظ د امارت له پوځي فعاليتونه مطمئن و شخصاً يې د امارت د سياسي پرمختگ لپاره په خپله کار شروع کړی او په ډير کم وخت کې يې يو شمير بهرنيو هيوادونو ته سفرونه وکړل . خو امريکايي او منطقوي استخباراتو د مبتکر امير المؤمنين هر ډول فعاليت او تحرکات ډير په دقت څارل .

که څه هم چې شهيد امير المؤمنين لکه څومره چې په سنگر کې د دشمن څار او مراقبت ته متوجه و په هماغه اندازه په خپل سياسي فعاليت کې هم ډير محتاط او د دشمن هر ډول تحرک ته متوجه و .

خو الهي تقدير و چې امير المؤمنين ملا اختر محمد منصور ډير فرصت تر لاسه نه کړي چې په خپلو موفقانه هلو ځلو سره د امارت سياسي بخش لا تقويه او يرغلگر دشمن ته په دې برخه کې هم داسې ماتې ورکړي لکه په نظامي برخه کې يې د هغوي مجهز ځواک له شکست سره مخ کړی و .

هماعه وه چې د ۱۴۳۷ هجري قمري کال د شعبان د مياشتي په (۱۵ نيټه) چې د ۲۰۱۶ م کال د می د مياشتې له (۲۱) سره سمون خوري

د امريکايي الوتکې لخوا په نښه او د شهادت لوړ مقام ته ورسیده . انا لله و انا اليه راجعون .

سره له دې چې د اسلامي امارت په قيادت کې د شهيد منصور صاحب د مشرتابه دوره ډيره کمه وه ، مگر په هماغه محدوده دوره کې يې داسې مؤثر ابتکارات رامنځته کړل چې د هغو له برکته د امارت په ليکو کې دومره انسجام راغلی و چې د ده تر شهادت ۲۴ ساعته وروسته د امارت لپاره نوي امير په داسې ترتيب تعين شو چې هيڅ شخص يې هم له تعين سره مخالفت ونکړای شوی .

که څه هم چې له پوځي لحاظه د شهيد امير المؤمنين شهادت ډيره ستره خلا وه چې د مقاومت د مشر تابه په سطحه رامنځته شوه ، خو د ده له لوري مخکي ترمخکي پوځي ، انسجام مجاهدين له داسې يوې ورځې سره عادت کړی شوي وو چې که يوه ورځ دی د مقاومت په قيادت کې نه وي هم هغوی به له هيڅ ډول گډوډي او بي نظمي پرته د يرغلگرو خلاف جهادي مقاومت په منظم ډول پرمخ بيايي .

ځکه نوموړي د جهادي چارو د پرمخ وړلو لپاره داسې مقررات وضع کړي وو چې هغوی ته په رجوع کولو سره د مجاهدينو ترمنځ نه د کوم اختلاف امکان موجود و او نه هم د زعامت او قيادت په سر خپل منځي منازعه . الله تعالی دي د جهاد او سياست پر دې نوښتگر مشر-رحمتونه وکړي ، امثال دي الله په امت کې ډير کړي او پاکې وينې دې د جهاد د کاميابي او هيواد د خپلواکي لامل وگرځوي ... امين يارب العالمين .

هرگز نميرد آنکه دلش زنده شد بعشق .....

ثبت است بر جريده عالم دوام ما

شهيد منصور رَحْمَهُ اللهُ،

د امارت او ملت لپاره څه وکړل ..؟!

موسیٰ فرهاد

وړاندي د اميرالمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد دوه ځای ناستي يو په بل پسې. اسيران او بيا يو په بنديخانه کې شهيد کړل سو؛ نو د امارت ټولي چاري د اميرالمؤمنين لخوا ده ته وسپارل شوي. په داسې حال کې چې دا مهال په هيواد کې د خارجي يرغلگرو پوځي قوت هم اوج ته رسيدلی و، تر سل زره زيات عسکر يې ځای پرځای کړي وو.

مجاهدين له نظامي، مالي، سياسي او اجتماعي پلوه داسې گڼل کيدل چې له يو متلاشی حالت سره مخ دي. خو منصور صاحب په ښه متانت سره د همغو سختو حالاتو او مجبورو شرايطو سره داسې مقابله وکړه چې جهادي صف يې د بل هر وخت په نسبت پياوړی او په سيستماتيک لحاظ ښه منظم کړ. ډېر داسې کارونه يې وکړل چې اوږدمهاله اغيزي به يې نه يوازي د امارت، بلکې د ملت پر ژوند هم پاتي وي. انشاءالله

وگړي يې پخپلو پاڼو کې راته ثبت کړي او ثبتوي يې .

اوسنی جريان چې د امريکا په مشرۍ د کفري اشغال پر ضد د شهيد منصور غوندي مؤمنانو جهاد ته ملا تړلي، د خپل دين، ناموس او خپلې خاورې د آزادۍ لپاره سرونه قربانوي؛ د عمرمختار د خبري ژوندی مصداق دی.

خومره چې دا وگړي ټکول شوي؛ همدومره پياوړي شوي دي، حقيقت دا دی چې د دې قافلي ټولو لارويانو ښه امتحان ورکړی، ولي شهيد منصور صاحب هغه څوک دی چې تر اميرالمؤمنين ملامحمد عمر مجاهد وروسته زموږ د تاريخ يو ستر باب جوړوي.

هغه له دې امله چې په ډېرو سختو شرايطو کې يې د جهادي صف د سمبالښت چاري ورله غاړي شوي، تر ده

د اسلامي او عربي نړۍ نوميالي مجاهد او د خپلواکۍ د لاري وتلي مبارز، عمرمختار ويلى: «إن الضربات التي لاتقصم ظهرك؛ تقويك» کوم گذارونه چې دې ملا ماته نکرې؛ نوردې ځواکمن کوي).

د تاريخ له مطالعې نه څرگنديږي چې تاريخ پخپلو پاڼو کې تل هغه څيري په ښه نوم ثبت کړي دي چې هغوی د آزادۍ د ترلاسه کولو په لاره کې له هيڅ ډول ایشاراو فداکارۍ نه ځان نه وي سېمولی. او هغه څوک بيا د تاريخ په پاڼو کې ترټولو منحوس او بدترين وگړي ثبت شوي چا چې د خپل هيواد، خاورې، ناموس، کور او کلي په اشغال کې د يرغلگرو ملا تړلي وي .

زموږ د هيواد تاريخ له ابتداء نه تر اوسه هميشه د سختو ازمايښتونو تاريخ پاتی شوی چې پورتنۍ دوې کټگورۍ

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ

لَا تَشْعُرُونَ ۝ ١٥١

منصور صاحب ترېولو ستره کارنامه:

دا وه چې جهادي صف يې د ټول هيواد په سطحه په يو داسې چوکاټ کې تنظيم کړ، چې له مشرتابه تر ډېري وړې دلگۍ پوري ټول صف د يو ځنځير غوندي سره وپيل شو، د منظمو پوځي تشکيلاتو ترڅنگ يې داسې ادارې واحدونه د کميسونونو او کميټيو په شکل کې رامنځ ته کړل چې هر يو يې د يو وزارت حيثيت لري او د کارونو په ترسره کولو کې هر يو پخپله محدوده کې پوره با اختياره او باصلاحيته وي .

په دې کار سره جهادي صف په اتومات شکل ، له يو غورځنگ نه ورپورته د يو موازي حکومت بڼه غوره کړه ، چې اغيزه يې مستقيماً پر ولسي ژوند راڅرگنده شوه.

دا ځکه چې تر دې وړاندي که څه هم مجاهدين د يوه امير په قيادت

کې په جهاد بوخت ول ، د دښمن په وړاندي عمليات يې خپلسري نه وو ، مگر چونکه تحرکات يې يوازي پوځي او هغه هم په چريکي بڼه وو ؛ نو طبعي ده چې دا ډول حالت نظم او ډيسپلين څه ناڅه متاثره کوي.

او هغه بيا هرو مرو د ولسي-وگړو د ژوندانه چاري له ستونزو سره مخ کوي.

خو شهيد منصور رحمه الله د يو لايحوي دستور په جوړولو او بيا د هغه په عملي کولو سره په دې بريالی شو چې لومړی د مجاهدينو نظامي صفوف د زونونو، محاذونو، قطعاتو، حلقاتو، وړو او سترو دلگيو په شکل له سره تنظيم کړي ورپسې يې نور ادارې واحدونه د کميسونونو په بڼه رامنځ ته کړل، لکه قضائې، سياسي، مالي، فرهنگي، دعوتي ، او داسې نور. د هيواد د ټولو ولاياتو او

ولسواليو لپاره يې د نظامي مسئولينو ترڅنگ ملکي مسئولين هم وټاکل. چې دا لړۍ تر ننه پوري د يو موازي حکومت په شکل بڼه پرمخ روانه ده .

نن يې موږ او تاسو وينو چې زياتره وخت غربي مطبوعات او د کابل په ادارې کې دننه ځيني حلقې په دې اعتراف کوي چې اتيا فيصده ولس خپل ټول حقوقي او ورځني مسائل د کابل د رشوت خوره حکومت پرځای د طالبانو محاکمو او نورو ادارو ته راجع کوي. ځکه چې د طالبانو له نظام نه يې د انصاف او د مسائلو د رښتيني حل توقع وي ، نه د کابل د فاسد رژيم نه .

کله چې د امارت ټول جهادي صفوف په يو چوکاټ کې په عملي بڼه منسجم کړای شول ، نو سمدستي يې اثرات د مجاهدينو پر بريا او د ولسي-خلکو پر ژوندانه راڅرگند شول. همدا لامل دی چې نن په ملي او نړيواله کچه اسلامي امارت ته د يو خپلواک، منظم، باصلاحيته او د افغانستان د نماينده نظام په حيث کتل کيږي .

چې دا ټول د شهيد منصور رحمه الله د ابتکار او زيار پايله او د نوموړي هغه کارنامه ده چې له امله يې نن امارت او ملت دواړه د بريا تر پولې رسيدلي ښکاري. ان شاء الله

حاري شخصيت

جمال الدين اديب

کټ مټ لکه مشر امير؛ شهيد امير
هم د بې قدره گوهریانو قيمت ته پاتې
شو. هغه د شاعر خبره:

د بې قدره گوهریانو په بازار کې
خرموره لعل وگوهر درې واړه يو دي

د اسلامي فکر قاموس کې شايد له
جهاد و مبارزې وراخوا بله لوړه کارنامه نه
وي، خو که د جهاد په دايره کې د شهيد
منصور رحمه الله پر شخصيت څه وايو،
ډېر څه پرې ويل کېږي، مگر د ليکنې د
عنوان په توگه مې نظر دا دی، چې شهيد
منصور د روان اسلامي جهاد يو حاوي
شخصيت و.. د جهادي برياو لارې چارې
يې ډېرې ښې ټاکلې.. نړۍ او سيمه ييزو
امنيتونو سره يې په داسې کړلېچونو کې
بې رځه مزل کاوه، چې ايله په شهادت يې
دښمنانو ځان له حرکتې الغازو خلاص
کړ.. د يوه هوښيار او جدي مدير په توگه
يې په داسې مرحله کې حرکت له شړېدو
وژغوره، چې ډېرو ناځوانو يې له پخوا
خوبونه ليدل او ډېرو نامردو ورته پخوا
نه له شوقه ژبې پر شونډو تېرولې..

سړی په نامعلوم ځای کې ښخېږي.. ځکه
خو د ملاعمر غوندې سړی په کې په مرگ
هم مجرم دی! نن که څوک ملاعمر نه
پېژني، نه به يې پېژني؛ مگر کله چې
استقلال او حریت معنی پیدا کړي، بیا به
یې د ننیو دعوی طلبو غلامانو لمسي.. هم
په واز کومي د اتل په حیث وپېژني!

موږ ته جهاد ستر شخصیتونه
راکړل. موږ که دفتر خوښي او ذوقپال
وی، شايد چې د ننیو ذوقپالو څټونه
تورو او غاړې دار ته برابرې وی. په بنگله
دېش او مصر کې همدغسې خلک اعدام
شول، چې د طاغوتي نظام غېږه کې د
دعوت او سمون خبره کوي. دا چې د کفر
توره د مجاهدينو په وینو خړوبه ده، نو
دوی د خیر پر غونډۍ ارام تنفس
وباسي.

زموږ د جهاد سترو شخصیتونو په
یوه ساده موقف د تاریخ هغه تېر اسلامي
معیارونه راژوندي شول، چې د ذوقپالو
او سلیقه خوښو د ټول حرکت دوره یې لا
د منهج په دعوی له پاره یادولی نه شي .

څومره چې نړۍ پر خپل مادي
پرمختگ اعتماد کوي، څومره چې ترقيال
په رواني ماتې کې خپل ارزښتونه بایلي،
څومره چې حریصان او طامعین د پردیو
دربانۍ ته دلایل وایي او څومره چې ډارن
خلک ان ښکاره دښمن سره غاړه وړي؛
هغومره په امت کې د ایمان څلي پیدا
کېږي، هغومره د مومنو پرگنو منځ کې د
عقیدوي تعالي پامته داران زیږي،
هغومره د مبارزې یارانو کې د قناعت
قامتونه لوړېږي او هغومره د تاراکونو
مخې ته د ټینګار او ثبات غرونه درېږي.

کله چې د مشر- امیرالمؤمنین د
وفات خبره اعلان شوه، د یوه ژورنالیست
یو تاثیر مې ډېر خوښ شو. ویل یې نن
هغه وخت دی، چې د استقلال او حریت
خبره په کې ورکه ده. سره له دې، چې هر
څوک استقلال او حریت ته د ارزښت په
توگه گوري او هر څوک ځان د استقلال
او حریت علمبردار گڼي، مگر رښتیا دا
دي، چې امت کې نن استقلال او حریت نه
شته، ځکه خو په کې د ملاعمر غوندې

جهادي برياوې

ټولې نړۍ سره دوامداره او بريالۍ جگړه پر مخ بېول ستراتيژيک فکر، هوډ او سربښندنه غواړي. په هياھوۍ، غلبې او شعارونو مقابله نه کيږي. مبارز به د خپل دښمن د قوت حجم پيژني، په هماغه اندازه به ورته ځپونکي قوت برابروي. مبارز به وخت پر وخت د خپل کار د نيمگړتياو تدارک کولی شي، د پروگرام له مخې او د شرايطو له امله به د کار بڼې ته تغيير ورکولی شي. د ټول خوځښت لپاره به د امکاناتو معقولې او شفافې لارې چارې سنجوي او د ورځ تربلې پرمختگونو سره به د امکاناتو ډېرول هم مدنظر وي. حرکت او مبارزه به پر واقعيتونو بناء وي. هغه علتونه به دقيق او پر ځای وي، چې پر بنسټ يې جهادي حرکت ولاړ وي.

شهيد منصور ته د خپلې مبارزې حجم معلوم و، په همدې اساس د امکاناتو برابرولو کې هم موفق و. همدا ډول د ترکيز نقاط هم ښه ورمعلومېدل. همدا لامل به و، چې د ده له امارته وروسته د سترو مراکزو فتحې پيل شوې. د جهادي ډسپلين په موخه منظم کمپسيونونه وټاکل شول او منظم فعاليت پيل شو.

ما ته خو داسې بېلگه نه ده معلومه، چې د جهاد او هغه هم دفاعي جهاد جريان کې دې يو حرکت د يوه ستر دولت په څېر تشکيلات ولري او هغسې

منظم فعاليت دې ولري، لکه باثباته حکومت. شهيد منصور رحمه الله هم امارت ته د جهاد وهجرت مرحله کې هم دولتي تشکيل برابر کړ او هم يې ورته مناسب امکانات په ډېره عادي طريقه برابرول، چې دا يې لومړۍ ځانگړتيا وه.

امنيتي زیرکتيا

له بده مرغه زموږ سيمه امنيتي(استخباراتي) دريځونو محاصره کړې. دوه هېوادونه په ډېره عادي موضوع کې هم امنيتي اهداف لټوي. سياسي تحركات هسې يو تظاهر دی، اصل کار هغه دی، چې امنيتي اړخ لري او د امنيتي اهدافو تناظر کې مربوطې ادارې سره خبره حل و فصل شي.

پر همدې اساس سفارتونه ټول جاسوسي دفترونه دي. سفیر چې گوري د خپل هېواد د امنيتي ادارې متقاعد جنرال به وي. همدا لامل دی، چې سيمه کې ستونزې ورځ تر بلې ډېرېږي، غټيږي او معضلو ته رسيږي.

په دغسې حالاتو کې که د حرکت مشر امنيتي زراکت ونه لري، خامخا به حرکت د کوم امنيتي هدف قرباني کيږي. د اسلامي امارت لومړي مشر- خو دومره هييت درلود، چې ان چا يې نوم بې اودسه نه شو اخیستلی او دا خو پرېږده، چې کوم امنيتي مغز دې د هغه د استعمالولو کوښښ وکړي.

شهيد منصور بيا د نړۍ او سيمې امنيتي تيورسنانو ته د سر کاسه کې اوبه ورکړې. د منصور صيب تحركات او فعاليتونه لکه ادبي الغاز داسې ول، چې «بې ادبه» امنيتپال يې په سر او بر هم نه پوهېدل. همدا زیرکتيا وه، چې د نړۍ استعماري او نيمه استعماري دولتونه سره سلا شول او ايله په دې وتوانېدل، چې شهيد يې کړي.

د سيمې مغرور امنيتپال هله ده ته متوجه شول، چې شهيد منصور کلونه د مشر ملا صاحب د وفات خبره دومره پټه وساتله، چې يادو کلونو کې چا شک قدرې هم نه و کړی.

همدا ډول د امارت سياسي تحركات يې د سيمې امنيتونو نه تر اخره بريده خوندي وساتل. دا نن چې په سياسي کچه کومه غوغا گډه ده، د هماغه مهال تاثير دی. شهيد منصور په ډېره فعاله بڼه د نړۍ ستر ستر هېوادونه په خپل سياسي زراکت په بديني سره مخامخ کړل. يو وخت، چې د نړۍ ټولو هېوادونو سره مخالفتونه هېر کړي ول او د «اسلامي

ترهگری» هیولی یې پر سرونو سپره وه او ټولو په یوه قوت مسلمانانو ته مخه کړې وه، ډېری په کې د شهید منصور د زراکت له امله پوه شول، چې موضوع هغسې نه ده، چې امریکا یې وایي. دا دی وینئ، چې اوس خپلو کې یې سره بې اعتباري تر ډېر لرې ځایه ورسېده .

د سیمې او نړۍ ډېر هېوادونه چې پر امارت یې د گاونډیو د تاثیر فکر درلود، له یوې مخې پر دې پوه شول، چې دا هسې افواهاټ دي او هغو خلکو، چې له دې افواهاټو یې استفاده کوله، ټولې نړۍ ته معلوم شول. تېر کال چې څلور اړخیزې ناستې پیل شوې، پر اسلامي امارت سخت فشارونه راوړل شول، چې مازې ناسته کې گډون وکړي. کنځاوې دې وکړي، خو گډون دې وکړي. شهید منصور هیڅ ډول فشار ته غاړه کېښته نه کړه او یو «نه» یې ورته وویل.

کله چې د څلور اړخیزو ناستو لړ کې یو ځل چین کوربه و او پر اسلامي امارت

سخت فشارونه وارد شول، شهید منصور رحمه الله په ډېره چټکتیا چینایان پر موضوع وپوهول او چین له کورنۍ تېر شو. دغه نقطه شایې نړۍ او سیمې ته بیخي د زغم نه وه، نو کوښښ یې وکړ، چې ایله په شهادت یې له غمه خلاص شي.

د سیمې یو عالم د شهید منصور رحمه الله له خولې نقل کا چې موږ ورته د توصیو لړ کې وویل، چې سختې دندې ته دې غاړه ورکړې، خو چې د مذاکراتو په اوازو دې ونه غولوي یا دې مجبور نه کړي، وایي هغه وویل : ټوټې ټوټې به مې کړي، خو دغې شرم ته به مې راکش نه کړي.

د صف یووالی

ډېرو خلکو د مشر ملاصاحب وفات ته انتظار کاوه. ما خپله له خلکو اورېدلي : خدای خو دې بنگرې مات کړي، بیا به گورو. بنگرې مات شو، ډېرو خلکو شور وغوغا هم گډه کړه. اختلافونه شول او دلایل شول، مگر منصور رحمه الله په هر صورت د صف یووالي ته توجه وکړه، ټول یې پر ځان رامت کړل. چا چې ښې ارادې نه درلودې یا منزوي شول یا بېرته په بیعت مجبور شول.

نړۍ او سیمه ییز امنیتونه هم منتظر ول، چې د امارت د ماتېدو چانس پیدا کړي، دوی هم سخت کوښښ وکړ، چې درزونه غټ کړي، مگر څومره چې

امنیتونه گړنډې شول، هغومره ده له خپلې مشرۍ رغنده کار واخیست. صف یو پاتې شو او غرضي خلک مختوري شول.

اسلامي امارت، چې د مخکیني جهاد حزبي تقسیماتو پایله کې تاسیس شوی؛ یوه خبره هم په کې دومره منفوره نه ده، لکه انقسام او انشعاب. هغه خلک چې دغه ډول کوښښ کوي یا ترې دا ډول علایم بریښي د مجاهدینو منځ کې تر ټولو منفور خلک دي .

شهید منصور ته که له یو لوري خپل زراکت گټه ورسوله، بل لوري ته د مجاهدینو دغه حس هم ډېر کار وکړ. که نه د انشعاب ته ښې زمينې برابرې وې. چا شرعي دلایل ویل، چا تاریخي دلایل ویل او چا هم سیاسي. هر چا ته امکانات او ظروف هم برابر ول، مگر له نېکه مرغه، چې مجاهدین د تېر جهاد دغه ترخه خاطره یاده ساتي او ځان ترې تر اخره بریده ژغوري .

د یو حرکت نورې نیمگړتیاوې دښمن ته دومره کاري گټه نه شي رسولی لکه حرکتی تیندکونه او انشعابونه. استعماري ځواکونه همدې نیمگړتیا ته تر نورو نیمگړتیاو ډېر په طمع وي، کار پرې کوي، مصارف پرې کوي، ځکه چې انشعاب په هر صورت حرکت ته زیان اړوي او دښمن ته گټه یې په هر صورت.

دسرلاري او سرلوري شهيد امير المؤمنين منصور صاحب رَحْمَةُ اللَّهِ

د قيادي شخصيت په اړه څو ټکي....

ابوظهير شمس

چې نوموړي بېلابېل مسؤليتونه او خدمتونه سرته رسولي، دمسؤليتونو په لړ کې يې لومړۍ مرحله يا دوره دطالبانو داسلامي تحريک دپيل سره سمه پيلېږي، کله چې دهېواد تاريخي ښار (کندهار) دطالبانو له لوري فتحه شو او ددغه وياړلي ولايت نه دشر او فساد کرغېړن څادر ټول شو، د تحريک د مؤسس او امير ملامحمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللَّهِ لخوا شهيد منصورصیب دکندهار د نړيوال هوائي ډگر د مسؤل په حيث په رسمي دنده اوگومارل شو.

په همدې دوره کې د منصورصیب په شخصيت کې پټ صلاحيتونه بيرون ته وځلیدل او هم د مشر ملاصیب دتوقع سره سم دکندهار نړيوال هوائي ډگر په څېر دخورا مهم مسؤليت لپاره دنوموړي په څېر دحليم، بردبار، هميشه متحرک اوفعال انسان انتخاب په نتيجه کې يوشه انتخاب ثابت شو، شهيد منصورصیب پخپل ټول بشري توان او اخلاص دهوايې ډگر اړوند چارې په ښه سلیقه مندی رهبري کړې، دشر او فساد د تاراکونو څپلی هوائي ډگر يې د شته ظروفو او امکاناتو نه په استفاده د کورنيو او بهرنيو الوتنو لپاره چمتو کړ، هم

له نيکه مرغه په دا وروستيو کې زمونږ په يوشمير اشخاصوکې هم دغه جذبه راټوکېدلې او ددې لپاره متحرک ښکاري چې دهېواد دمشاهيرو او نومياليو شخصيتونو په ژوند، کارنامو او دهغوی په اجتماعي خدمتونو مستقل کتابونه ورباندې وليکي، په اړه يې اختصاصي گڼې چاپ کړې او ځانگړې مقالې پرې وليکي؛ په دې لړ کې تازه مثال دڅرک مجلې لخوا دشهيد امير المؤمنين ملامحمد منصور رحمه الله دشهدادت نيتي راتلو په مناسبت د هغه دجهادي او سياسي کارنامو ستايلو په اړه دځانگړې گڼې چاپول دي، رښتيا هم د فقيد امير المؤمنين ژوند، دهغه جهادي او سياسي خدمتونه زمونږ د تاريخ يو زرين باب دی، او ددې باب ليکل دمجاهدو قلموالو او ليکوالو ديني، ملي او اخلاقي مسؤليت دی. دکوم باب دليکلو په اړه چې هغوی ته له الله تعالى نه توفيق اومرسته غواړو.

په ټوله کې که دارواښاد منصورصیب د رسمي خدمتونو او مسؤليتونو برخې ته پام وکړو، نو پنځه دورې يا مرحلې په نظر راځي، په کومو کې

دڅرک جهادي، علمي او سياسي مجلې ښاغلی مسؤل او چلوونکي له دې پلوه دستاينې او شابسي- حقداربولم چې دشهيد امير المؤمنين ملا اخترمحمد منصور رَحْمَةُ اللَّهِ دشهدادت نيتي (۲۱مې) په مناسبت يې دځانگړې گڼې چاپولو هوډ کړی دی

ښکاره ده زمونږ په افغاني ټولنه کې دايوه هميشنۍ کمزورتيا چې شتون لري، چې مونږ خپل نوميالي، قهرمانان، مشران او اتلان چې هغسې حق لري نه ستايو، نه يې يادوو او راتلونکو نسلو ته د هغوی د ميړانو اوشهامتونو نکلونه ياکيسې نه لیکو، دهمدې غفلت په جه دتاريخ زيات نوميالي، مشاهير او مفاخر شخصيتونه نن له مونږ ورک دي او دکارنامو او قربانيو په اړه يې مونږ کم معلومات لرو، بل پلوه دنړۍ پرمختللي او ازاد ولسونه بيا دخپلو ملي مشرانو او اتلانو د ژوندون او کارنامو خوندي کولو په باب خورا حساس او بيدار ليدل کېږي، هغوی يې په اړه ځانگړې ادارې اوټولنې جوړې کړې، هغوته يې پراخ وسايل، اسباب او مواد ورکړي څو ملي مشرانو او د نومياليو خدمتونو او کارنامو ته په دې ډول ژوند اوښيي...

دمسؤليت څلورمه دوره...

څلورمه دوره کله چې داسلامي امارت نايب ملا عبید الله اخند رحمه الله اسير شو، په ځای يې مشر- امير المؤمنين رحمه الله داسلامي امارت دنایب ملاعبید الغني برادر ترڅنگ منصور صیب هم داسلامي امارت د نایب په حیث مقرر کړ، څو دملابردارخند سره په گډه دامريکايانو په خلاف دافغان تاریخ ترټولو ستر جهاد په رهبري کولو ونډه واخلي، منصور صیب رحمه الله د کریمانه اخلاقو په لرلو او مخلصانه کوښښونو په وجه دمجاهدینو ترمنځ پراخ مقبولیت اوکلک باور پیدا کړ، د هر مشر او کشر مجاهد له خولې به يې دښه سلوک، حسنه اخلاقواونیکې رویې نکلونه کیدل، کله چې ملا برادر اخند هم اسیر شو (الله تعالی دي نوموړي ته د بند له اذیتونو نجات نصیب کړي) مشر- امير المؤمنين رحمه الله د خپل لزوم دید له مخي دمنصورصیب ترڅنگ دبل نایب په حیث بل څوک مقرر نکړ یواځي دمنصورصیب وجود يې دنیابت لپاره کافي اوباله، دخدای تعالی په مرسته اوکومک منصورصیب پرلپسې بریاوې او سوېې ترلاسه کولې آن تردې چې په ټول هېواد کې دمجاهدینو صفوف او لیکې يې منظمې کړې، داسې ولسوالۍ او سیمه پاتې نشوه چې هلته داسلامي امارت تشکیلات او مجاهدین شتون ونلري او په یرغلگروبریدونه او عملیات نه وې روان، دمجاهدینو دپراخ شتون له امله دښمن په ټول هېواد کې دکلک او پراخ مقاومت سره مخ شو، ورته درانه ځاني اومالي تلفات

لرلو زریعه او وسپله گنل کېده هغه کامله تقوا او په ټولو چارو کې داسلام دمبین دلارښوونو عملې تابعداري اوپه پوره اخلاص سره د خپل مسؤلیت په سرته رسولو کې فعال رول درلودل په کوم کې چې منصورصیب حساس او بیدار و

دمسؤليت درېیمه دوره:

په گران هېواد دامريکا دیرغل او داسلامي امارت دسقوط وروسته چې دامير المؤمنين ملامحمد عمر مجاهد په حکم د جهاد او مقاومت لیکې تنظیم شوې، منصورصیب دکندهار لپاره داسلامي امارت دوالي او درهبري شوری دغري په حیث تعین شو او ښکاره ده چې کندهاردهېواد په ولایتونو کې یو ترټولو مهم او ستراتیژیک اهمیت لرونکی ولایت دی؛ په خاصه توگه دطالبانو داسلامي تحریک دتاسیسي مرکز او دامير المؤمنين داستوگنې د مقرر په حیث يې پوځي او سیاسي اهمیت نور هم سیواو، په دې وجه امریکايي یرغلگر له پیل څخه دپته متوجه ول چې کندهار کې ترنورو ولایتونو زیات جارحیت او ظلمونه ترسره کړي، منصورصیب رحمه الله په لنډ وخت کې کندهار ولایت اړوند ولسوالیو او مربوطاتو کې دامریکايي او کانادايي یرغلگرو پرضد دمجاهدینو صفوف منظم کړل او هغوی ته يې ملاماتوونکي زیانونه ورسول او په دې سربیره يې درهبري شوری دغري په حیث داسلامي امارت په مشورتي بورډ کې دیومخکښ او فعال غړي په توگه رول او کردار درلود...

يې پکې د دولتي نظم او ډسپلین مقررات پلي کړل که څه هم منصورصیب دمدرسي طالب و، طبعاً داداري او مسلکي کارونو د سرته رسولو عملي تجربه -به يې يوڅه کمزورې وه، لیکن دخدای ورکړي ذهانت او زیرکتیا په لرلو يې دکندهار نړیوال هوټل ډگر د پېچلو اداري او مسلکي چارو په ښه توگه رغولو او منظمولو سره اوبښوده چې په نوموړي کې د ښې حکومتدارۍ په اړه د فطري ذوق او خاصې علاقې لرلو څخه برخمن دی

دمسؤليت دوهمه دوره :

همدې وړتیا او پوهې ته په پام دکابل دفتحې سره سم دامير المؤمنين رحمه الله د فرمان له مخې دهوائې چلند او تروریزم دوزیر او هوايې قواوو داغلی قومندان په حیث تعین شو، داچې نوموړی د امير المؤمنين رحمه الله دخاصو، اعتمادی او فعالو وزیرانو له ډلې څخه و، تر پایه د یاد وزارت نه بل ته تبدیل نکړ، چې دا که یو لوړته په منصور صیب رحمه الله دمشر- امير المؤمنين رحمه الله کامل باور، ډاډ او اعتمادښيي له بل پلوه د منصور صیب د کمال او صلاحیتونوښکارندویه دی، چې نوموړی دخپلو اړونده اموراتو په سرته رسولو کې برلاسې لرله، نو ویلای شو چې منصورصیب دوزارت په دوره کې یو موفق، کامیاب او فعال وزیر و، ولې که موفق اوفعال نه وای هیڅکله نشوای کېدای چې دطالبانو دنظام په څېر صاف او شفاف نظام کې يې ترپایه خپل موقف ساتلی وای، ولې یواځیني شی چې دطالبانو په صف کې دموقف او مقام

دوره وه، چې كله داسلامي امارت مؤسس امير المومنين ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ دُور پېښې ناروغۍ له امله وفاتاو دخپل حقيقي خالق سره يوځای شو؛ په رواني لحاظ دهغه مړينه داسلامي امارت دمرگ او ژوند ترمنځ دجنگ مرحله وه؛ داسلامي امارت دبقا او فنا ترمايېن دکشمکش مرحله وه؛ يو طرف ته دمشر- ملاصیب دوفات غميزې ټول افغانان او مجاهدين ولړزول او د يو ستر وير په تغر يې کينول بل پلو ددښمن دسيسو، توطيئو او شومويلانونو نيردي وچې داسلامي امارت د صف وحدت ټوټې، ټوټې کړې وای او مجاهدين يې د يوبل ناوړين په گرداب کيښايي وای، چې دهغه نه د رابهر کيدوچانس يې نه و، په دغه نازکه مرحله کې چې داسلامي امارت رهبري شوری په کوم تدبر او هوښيارتيا داسلامي امارت ليکې دانشعاب او انشقاق له ناوړين وژغورلې له امله يې ټوله رهبري شوری دشابسې- مستحق ده اوپه خاصه توگه دمنصورصیب پشان، حلیم، مخلص، متعاهد، اسلامپال، په وطن او ولس مين او عقلمند انسان دامارت دقيادي مقام لپاره وړاندې کولو په وجه درهبري شوری

کارونوکې دتعطل ټول موانع يې لري کړل او هم يې دټولو ادارو دپرمختگ لپاره ټولې اړينې اسانتيا وې دوخت اوزمان دشرايطو سره برابرې کړې

دواليانو او نورو مسؤلينو دشرعي پوهاوي لپاره يې دشرعي دورو او تدريس لړۍ پيل کړه خو په اخلاقي لحاظ دمجاهدينو صفوف پاک او سپيڅلی اوسي او تل يې ټينگار کاوه چې دجهاد د هغو اهدافو پخاطر چې مجاهدين خپلې معصومي وينې قربانوي بايد دهغو په کلکه ساتنه وکړو، مسؤلین ورته ښه ځير او متوجه اووسي نو په دې توگه دشهيد منصورصیب رَحْمَةُ اللهِ دنيابت دوره دبېلابېلو لويو جهادي او سياسي لاسته راوړونو دوره وه؛ دمجاهدينو دبريمن تاريخ يوه شاندار پړاو و، چې اسلامي امارت او مجاهدينوته يې د معنوي او فکري پلوه هم ډېر څه ورکړل؛ نن الحمد للّٰه مجاهدين دهغو معنوي برکاتو اونظرياتي اساس اهميت حسوي

دمسؤوليت پنځمه دوره:

دمسؤوليت پنځمه دوره يې داسلامي امارت د زعيم او امير المؤمنين په حيث هغه شانداره، تاريخي اودعظمتونو ډکه

واوښتل او هم يې هغه ټول هوسونه او ارمانونه دخاورو سره گډېشول دکومو په نيت يې چې په افغانستان يرغل کړی وو

داهم د منصور صیب رَحْمَةُ اللهِ دمدابرانه قيادت برکت و چې داسلامي امارت ليکې ترپايه دهرډول انشعاب او چاودون څخه خوندي پاتې شوې، ځکه نوموړي دامارت ټول مشران او کشران مجاهدين پخپل اخلاص او للهييت باوري کړي وو، چې زما هدف يواځې او يواځې دالله تعالی رضا ده او ددې پرته بل هيڅ مادي او دنياوي هدف يا غرض نلرم دپته په کتوويلای شو چې داسلامي امارت دمشرانو او کشرانو مجاهدينو او مسؤلينو په زړونو کې دامير المومنين ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ وروسته چې دکوم شخصيت په اړه د بې پناه احترام او مقبوليت جذبې شتون لاره هغه شخصيت دشهيد منصورصیب و چې هر مشر- او کشر مجاهد ته له ځانو هم ور گران و.

منصورصیب نوښتگر انسان و نوموړي دخپل نيابت په دوره کې داسلامي امارت مرکزي هسته ورغوله، د ټولو کليدي چارو په اړه يې منظم کميسيونونه تشکيل کړل اوبيا يې دټولو کميسيونولپاره کاري لايحې ترتيب کړې، په خاصه توگه هغه کميسيونونه چې دهغو کاري وظيف زيات مهم دي لکه دنظامي چارو کميسيون، محاکمو کميسيون، تعليم و تربیې کميسيون، فرهنگي چارو کميسيون، سياسي چارو کميسيون، صحت کميسيون، د اقتصاد او مالي چارو کميسيون دهر يو لپاره يې ځانگړې توجه ورکړه او دهغوپه

دغړو فراست او بصيرت ته دوه لاسي سلام!!

ځکه منصورصیب ته الله تعالی داسې کمالات، صلاحیتونه او صفات ورکړي وو، د کومو شتون چې د دغسې-یونازکې، حساسې مرحلې لپاره اړین و، نوموړي دغه مهال په کومو سړو مغزو داسلامي امارت دلیکو دنده دوحدت، یووالي او نظم روحیه خوره کړه ایله د یو انقلابي رهبر او مشر په تمه کیدای شي!! وې ښوده چې نوموړی دملگرو سره دافهام او تفهیم په برخه کې دښې مؤثرې ملکې خاوند دی، هیڅکله معاند او ضدي انسان ندی، دهرتن د دلیل او منطق د اوریدو زغم او حوصله لري، کنه ډېری کتونکي په لومړي سر کې ډاډمن نه وو، چې گواکي منصورصیب به دټولو لپاره یومنلي مشر- شي لیکن ژر ښکاره شوه چې نوموړی د مخالفونو په کنترولولو او دصف په یو ساتلو کې نه یواځې برلاسی دی بلکې دصف دټولو مسؤلینو او مجاهدینو ترمنځ ورته د هغسې-احترام اودرناوي په نظر کتل کېږي په کوم نظر چې به امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ ته کتل کېدل.

د شهید منصورصیب رَحْمَةُ اللهِ یوه تلپاتې یادگارې کارنامه دا هم ده چې درهبري شوری لخوا دبعیت وړاندیز یې په دې شرط اومانه چې دی به دځان لپاره دوه نایبین ه ټاکي؛ او هغه دواړه یې پخپله ونومول (شیخ الحیث مولوي هبة الله اخندزاده او خلیفه صیب سراج الدین)، رهبري شوری د کوم ځنډ پرته یې دشرط

اومانه، په دې کار سره دصف دنده داتحاد او یووالي پر ضد ټولې دسیسې لارې شنډې او ناکامه شوې او ورسره دمنصور صیب په وفار او درنښت کې ترپخوا نورهم زیاتوالی راغی، اود اسلامي امارت مسؤلینو ته یې دیو تلپاتې ابدی وحدت روحیه هم اوبښله، په خاصه توگه کله چې منصورصیب رَحْمَةُ اللهِ خپله شهید شو او اسلامي امارت بیا د قیادت له خلاء سره مخ شو؛ دتیر ځل په نسبت د اخل د قیادي خلاء ډکولو هغومره زحمت او وخت اونه غوښته کوم چې یې دلومړۍ قیادي خلاء ډکولو پر مهال غوښتی و؛ ولې داخل دامیر المؤمنین دوه مرستیالانو له وړاندې شتون لاره، دهغوی په لارښوونو دامارت ټولې جهادي، سیاسي او فرهنګي چارې په عادي شکل روانې وې؛ له بلې خوا داسلامي امارت رهبري شوری هم په اسانه وکړای شول چې د ځنډ او کوم تاخیر پرته دامیر المؤمنین له دواړو نایبینو څخه یو یې (شیخ الحدیث مولوي هبة الله اخندزاده حفظه الله) داسلامي امارت د نوي زعیم او امیر المؤمنین په حیث غوره کړي، یقیناً که منصورصیب له وړاندې اوپخپل ژوند کې دامارت دنایبینو ټاکلو ابتکار نه وای کړی طبعاً به دنوموړي دشهادت وروسته ستونزې اومشکلات وو.

په دې علاوه شهید منصورصیب رَحْمَةُ اللهِ دخپل امارت په لنډه دوره کې داسلامي امارت ټولې ادارې او کمیسیونونه عملاً فعال کړل، نن ورځ اسلامي امارت د پیاوړي او منظم سیاسي، جهادي، علمي او اجتماعي ځواک په حیث

دهېواد دنده او بهر شتون لري په ټولو برخو او مواردو کې دمنظمو پلانونو په رڼا کې کارونه روان دي، هرچا ته دخدمت او کار ځای معلوم دی، په دومره ترینګلو او ضیقو شرایطو کې دومره پراخ دسپلین او نظم رامنځته کول هیڅکله معمولي کارنامه نده، ددې ټولو ترشاه د منصورصیب او دنورونو مشرانو کلک عزم او قوې ارادې شتون درلود

په نظامي ډگر کې مجاهدین دومره پیاوړي، منظم او غښتلي شول چې بسته ولایتونه فتحه شول او ځیني دسقوط سره مواجه شول پراخې سیمې او ولسوالۍ داسلامي امارت مجاهدینو و نیولې، ورته لوی شمیر وسلې، جنګي شولې، رینجرې او ټانگونه په لاس ورغلل، ددښمن په مهمو مرکزونو او هډو باندې تندریز فدايې بریدونه ترپخوا لا منظم او منسجم شول

په سیاسي ډگر کې دقطر سیاسي دفتر که څه هم دنوموړي دنیابت په دوره کې خلاص شوی و، داسلامي امارت استازو دقطر دفتر له ادرس نه دنړۍ دبېلابېلو جهتونو سره دافهام اوتفهیم پالیسې په لړ کې دپام وړ لاسته راوړنې ترلاسه کړې، لکه دیو امریکایي بندي عسکر خوشي کولو په بدل کې له گونټانامو زندان څخه داسلامي امارت دواکمنۍ په مهال دځوننو نومیالیو مشرانو زادیدل دسیاسي او دیپلوماتیک ډگر یوه ستره بریا گڼل کېږي. په ورته ډول دافغانستان په اړه نړیوالو کانفرانسونو کې داسلامي امارت د استازو د ډپرلېسې گډونو د لارې وکړای شول چې دخپلو خلکو دمظلومیت غږ ترنړیوالو ورسوي او

په افغانستان کې شته پټ واقعیتونه بیرون ته ښکاره او څرگند کړي، دمنصور صیب رَحْمَةُ اللَّهِ د امارت په دوره کې ددې بهیر پراخولو هڅې و شوې او په یو لړ مهمو مجلسونو کې دگډون له لارې امارت وکړای شول چې دخپل ولس دحقه حقوقو نه دهر ډول ډار او ویرې نه په لا پرواهۍ سره دفاع وکړي اوله خپل دریځ او مسیر نه یو اینچ اومره هم په ښارانشۍ او نه په دې لړ کې نه د هیڅ کوم فشار اچونکي ارادې ته تیت شول او نه دکوم لالچ ورکونکي دلالچونو په لومو کې ونښتل...

منصور صیب رَحْمَةُ اللَّهِ دخپل مدبرانه مشرتابه په دوره کې په سیاسي میدان کې یوه بله مهمه کامیابي دا ترلاسه کړه چې دافغانستان ټوول گاونډي هېوادونه یې ډاډاو باور ورکړ چې دافغانستان اسلامي امارت هیڅکله دوی ته گواښ ندی او نه د دوی په کورنیو چارو کې دمداخلې او لاسوهنې په باب کوم نیت لري او نه نورو هېوادو ته دخپل سیاسي فکر او ایډیا دصادرولو هوډ لري بلکې دهر هېواد سره دخپل هېواد دمصالحو اوگټو په پام کې نیولو سره دوستانه اړیکې لرل غواړي او گاونډیان باید داسلامي امارت دبریاوو او سوبو نه کومه انډېشنه ونلري کنه دامریکا په مشرۍ یرغلگر هېوادونه له پیل څخه په دې کوښښ او پروپاگند کولو لگیا دي څو اسلامي امارت او مجاهدین ټولې سیمې ته څه چې ټولې نړۍ ته دخطر په توگه وښيي او په اړه یې نړیوالو ته ناسم ذهنیت ورکړې لیکن منصور صیب رَحْمَةُ اللَّهِ وکړای شول چې په دې لړ کې دزیاتې

هوبښارتیا څخه په کار اخستلو دسیمې ټول هېوادونه دمختلفو زیرعو او وسیلو له لارې قانع کړي چې دافغانستان اسلامي امارت نه نړۍ ته خطر دی او نه هم دسیمې دهبودادو گټو او امنیت ته گواښ دی دغه وجه ده چې نن په سیمه او نړۍ کې داسلامي امارت دموقف پزیرایې کېږي او هر بیطرفه هېواد په دې قانع دی چې امارت دهیچا لپاره گواښ او خطر ندی بلکې دامارت په رهبري کې جنگیدونکي مجاهدین دخپل هېواد دازادې لپاره جهاد کوي چې دادهغوی مشروع او منلی حق دی هیڅوک تري دخپل هېواد دازادۍ او خپل ولس نه ددفاع حق نشي اخستلی.

نو په ټوله کې ویلای شو چې شهید منصور صیب یو موفق، کامیاب، مدبر، هوبښار زیرک او زړورقاید و، چې اخر یې داسلامي امارت د جهادي، علمي او سیاسي صف د ښېرازتیا او سمسورتیا لپاره خپلې وینې هم نذرانه کړې او پخپل مشرتوب کې یې داسلامي امارت مجاهدینوته د ویاړونو ډک داسې داعتدال مسیر په میراث پرېښود چې ددښمن دډېر کوښښونو باوجود چې غوښتل یې طالبان او امارت داسې وښيي چې گواکې دټولې نړۍ گټې او امنیت گواښې دنړۍ ازاد هېوادونه او ولسونه دامارت په منځلاریتوب او حقانیت معترف دي او داسلامي امارت اسلامي او انساني کردار ته دقدر په سترگو گوري، نو له شک پرته دداسې یوسرلورې او سرلاري قاید دقربانیو تاریخ او کارنامې خوندي کول د هر مجاهد قلموال دقلمي دیانت له

مخې مسؤلیت دی هغه باید دمنصور صیب مدبرانه کردار ته ژوند اوبښي ....

هو! یواځې دژوند انه دسوانح پانو په لیکلو ځانونه دمسؤولیت نه خلاص ونه بولي بلکې ددې ستر رهبر د افکارو، خیالاتو او نظریاتو خوندي کولوته متې راوښاري ځکه ژوندي قومونه دخپلو مشرانو افکارو، لارښوونو، او نظریاتو په رڼا کې خپل راتلونکي څاري او ورته اړتیا لري بنأ مور دسوانح لیکلو ترڅنګ باید دمشرانو عمده لارښوونې، ویناوې او دبصیرت او فراست نه ډک افکار خوندي او راتلونکو نسلونو ته یې ورسوو په دې لړ کې دڅرک وزیني مجلې لخوا دمنصور صیب دشهادت نیټې په مناسبت داخصاصي گڼې چاپولو گام دستاینې وړ دی خو متل دی وایي: په یوگل! نه پسرلی کېږي!! باید دې لړ کې ورته گامونه نور هم پورته شي څو داسلامي امارت دمشرانو دکارنامو، خدمتونو، او افکارو څخه راتلونکي دیني او جهادي قشر اگاه اووسي په خاصه توگه د اسلامي امارت د ځوان نسل لپاره خو دخپلو اسلافو او اکابرود مجاهدانه سیرت او کردار پانو لوستل خورا ضروري دي، په پای کې دعاء کوو چې الله تعالی دي دمنصور صیب رَحْمَةُ اللَّهِ په قبر رحمتونه نازل کړي، بیرته پاتې درنې کورنۍ ته یې دجمیل صبر توفیق غواړو او داسلامي امارت اوسنیو مشرانو ته دنوموړي دمعنویت څخه د ډکې تگلارې پر لیکو دتلوالتجاء کوو...

په درنښت

کاشکې ما ليدلي نه وای ستا نازونه

عبدالمټين عاطفي

ما په ټول ژوند کې له خپلو مشرانو سره تشریفاتې مناسبات نه دي پاللې) په بل چا هم دا بدگمانی نه کوم(تشریفاتې مه نه دي کارولې او ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ او ملا اختر محمد منصور رَحْمَةُ اللهِ خو بیخي له تشریفاتې وضعیتې بد وړل، نو اوس چې زما دواړه محبوب مشران راڅخه د آخرت په ډېر اوږده سفر تللي او په دې له حسرتونو ډکه نړۍ کې راسره نشته، نو اوس به هغوی ته څه طمعه او هیله وړاندې کړم...

زه چې د خپل شهید قائد ملا اختر محمد منصور په اړه دلته څه لیکم دا لفاطې، خانه پړې او مصنوعي ستاینه نه ده، بلکې دا زما د زړه خبرې، سترگو لیدلې او غوږونو اورېدلې خاطرې او زما له هغه رَحْمَةُ اللهِ سیرې د رښتونې مینې یو څو په زړه پورې زرین یادگارونه او د هغه د جدایي د حسرت څو د او ښکو څاڅکې دي:

۱- زما له شهید منصور صیب سره په لومړي ځل پیرندگلوي هغه مهال وشوه چې موږ له قدردانو استاذانو: شیخ الحدیث مولوي شهاب الدین دلاور حفظه الله- او مولانا سید قریش بابا رَحْمَةُ اللهِ څخه د تکمیل درجې کتابونه وبل، چې بېلو-بېلو مسجدونو کې او سیدلو خو دی به کله-کله د جمعې په شپه د خپلو هغو ملگرو پوښتنې راتلو چې له موږ سره یو ځای اوسیدل، نو دا اولنۍ پیژندگلوی مې که څه هم ورسره غیر مستقیم ا و د ده د انډیوالانو په وجه وشوه، خو باور وکړئ چې زما او د هغو ملگرو چې په یوه اطاق کې ور سره اوسیدل په چال-چلند کې چندان توپیر ندی کړی...

۲- (زمالیکوال) له هغه سره د امارت د اولو او دا راز د صلیبانو له یرغل را وروسته کلونو کې بېلا بېلې لېدنې- کتنې شوي دي، چې

نن مې د ذهن او خیال مارغه له یوې لښې هم ور وړاندې د ماضي ټولو هغو لوړو ژورو ته وروالوت، چېرته چې ما له امیرالمؤمنین شهید ملا اختر محمد منصور رَحْمَةُ اللهِ سره لیدلي کتلي او د خپل ژوندانه د یوې مهمې برخې حساس او نازک پړاوونه مې د هغه رَحْمَةُ اللهِ په مشرې کې وهلي او طی کړي وو... خو دا بیا زما د روابطو د نه پاللو او سیاسي او درایتی کمزورتیا او یا بدنصیبۍ وه، چې د دومره لوړ شخصیت سره د دومره نږدې انډیوالی سره- سره بیا هم کله کله په وروستیو کلونو کې په یو څه واټن کې لرې پاتې شوم، خو د خدای ج شکر کارم چې د خپلو دواړو قائدینو(ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ او شهید منصور صیب رَحْمَةُ اللهِ (سره مې رسمي او غیر رسمي لیدنې څه چې ما یې تر قیادت لاندې کلونه-کلونه ورسره د یوه انډیوال په څېر تیر کړي دي، چې د ځینو کتنو خاطرې به یې دلته وکاروم:

د منصور صیب په مشرتوب کې مې د افغانستان د طالبانو د اسلامي تحریک د پیل کېدو له کاله د امریکایي او صلیبي استکبار د یرغل تر مهاله لاندې خدمتونه کړيدي:

۱- کندهار په هوایي ډگر کې د مخابراتې د مسلکي په حیث
۲- د هرات په هوایي ډگر کې د انتقالاتو د مسئول په حیث
۳- د کابل په هوایي ډگر کې د نظام قراول د مسئول په حیث
۴- او په ((دلارام)) کې د جگړې په لومړي کرښه کې د منصور صیب تر مشرې لاندې د یوه مجاهد په حیث.

له امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ سره زما اړیکه او لیدل هم د منصور صیب له برکته کېدل.

د یوې کتنې څه جزئیات چې زما په حافظه کې پاتې دي هغه دادي:

۳- زما (لیکوال) ورسره بله کتنه او له ده سره انډیوالي هغه مهال وشوه چې د افغانستان د طالبانو اسلامي تحریک د ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په قیادت کې د کندهار له سنگسار څخه پیل شوی وو او زه ورسره د کندهار په لوی هوایي ډگر کې یو ځای او ملگری شوم، دا د تحریک د اولو شپو ورځو خبره ده، د شر او فساد په مقابل کې د طالبانو او زړورو مخلصو مجاهدینو بېرني فتوحات په ډېره چټکۍ سره مخ پر وړاندې روان وو، چې غربي میدیا د طالبانو دې پرمختیاوو ته د (طالبانو ډراماتیک) پرمختګ نوم ورکاوه...

مظلومو هیواد والو له پاتې سالاري او ملوک الطوائفي لعنت نه نجات موندلی وو. دا زما بلکې د هر افغان لپاره د ژوند هغه خوښۍ شېبې وې چې د کلونو-کلونو د اسلامي نظام د راتګ ارمان مو د یوه سپیڅلي دیني قشر (طالبانو) په لاس تحقق موندلی وو. شهید منصور راسره په دې کتنه کې ښه له صمیمیت ډک چلند وکړ او ما ورته د اسلامي نظام د فتحې مبارکې ورکړه او د هغه رحمه الله شخصیت راته دومره محترم وېرېښېده چې بیا مې ورسره څو مسلسل کلونه انډیوالي شوه....

۴- له منصور سره مې بله کتنه هغه مهال وشوه، چې هغه په شبرغان کې د غدار او قاتل مالک ازبک له زندان څخه را خلاص شوی وو...

۵ - د حاجي علاؤالدین آغا په موټر سایکل یوه ورځ موږ درې ملګري سپاره شوو چې شهید منصور صیب لیدلو ته ورتلو، رابطه آغا جان (علاؤالدین آغا) جوړه کړې وه، په لارې چې درې ملګري په یوه موټر سایکل سپاره وو، نو آغا جان عجیبه خبره وکړه هغه دا چې: "پخوا به چې مشر ملا صاحب یو موټر راکړ نو څه وخت وروسته به مو د ملګرو په نوم بل تر هغه ښه موټر ترې غوښت، خو نن دا دی- الحمدلله- درې ملګري په یوه موټر سایکل سپاره یو او خوشاله هم یو..."

دلیدلو پر مهال له ډېر وخت لیدلو وروسته بیا هم زه د شهید منصور صیب په ذهن کې د پخوا په څېر پاتې وم، همغسې د

پخوا په څېر یې له مینې او صمیمیت ډک مجلس له موږ سره وکړ، تر دې چې ما د مجلس د مالګې او خوند برابرولو لپاره ځینې ټوکې هم د هغه په مخ کې وکړې، د دې پر ځای چې هغه مهربانه مشر راته ټنډه تروه کړي، بلکې دومره یې زما ګڼو ته وخنډل چې له ډېرې خندا به ټول سره ښوریده... تر دې زه په دې خبره وویریدم، چې هسې نه منصور صیب زما په ساده توب وځانډې... او ما ته یې په خندا کې وویل: ملا....! زموږ او ستاسو هغه حکومت او دبدبه او موټران او رش و کش دې په یاد دي او اوس د خدای ج د دین په سر له هغه هرڅه تیر شوو....

د شهید منصور رحمه الله ځانګړنې او لوړ اخلاقي معیارونه

هلته چې امارت تحریک و او بیا هلته چې تحریک امارت شو شهید قائد له هغو مشرانو څخه وو چې د اسلامي امارت د پیل له کلونو څخه بیا تر صلیبي سپیره یرغل او له هغه را وروسته زیات کلونه یې په خپل هیواد کې پرلپسې ډول له داسې چیلنجونکو، سختو ستونزو او رېږو سره مقابله وکړه، چې هغه ته یې د ډېرو اولوالعزمه قائدینو په فهرست کې ځای ورکړ، میدان یې خوشې نکړ... نوموړي له حالاتو سره د مقابلي کولو یو ځانګړی مهارت او هنر درلود.

هغه یو متحرک او خوځند شخصیت و، له رکود او جمود څخه یې بد راتلل، هغه خپله مبارزه او قرباني تر یوه محدود زمان او ځانګړي مسئولیت پورې نه وه منحصر- کړې، هغه که د افغانستان د ټولو هوایي ځواکونو عمومي قومندان، د هوایي چلند او توریزم وزیر او د ملا محمد عمر مجاهد خاص معتمد او مشاور، که د رهبري شوری غړی، بیا د اسلامي امارت نائب او بیا امیر المؤمنین و، او که یو مهال د کندهار ولایت جهادي مسئول و چې دا مسئولیت نسبتاً پورتنیو مسئولیتونو ته وپوکی و (نو په دې ټولو اوږدو او امتحاني پړاوونو کې یې په پوره ایمانداري، اخلاص او د ذمه واري له احساسه سره د جهادي چارو د پرمختګ او د اسلامي نظام لپاره هلې ځلې کولې او په ډېر اخلاص خپله اسلامي مبارزه پر مخ بېوله...)

شهید منصور رَحْمَةُ اللهِ لَهُ یو شمېر هغو کسانو څخه نه وو، چې د امریکایي استخبار له یرغل وروسته یې د اسلامي امارت په ځینو اقداماتو او پالیسیو بې ځایه او بې وخته اعتراضونه کول او ځانونه یې په مصئونو سوږو ننیوستل، چې له رسنیو سره په څرگندونو کې یې د خپلو ځانو او اولادونو د تحفظ په خاطر هسې معمیات ویل او توریې یې کولې، غوښتل یې خپل ځانونه په دا راز کړنو سره دښمنانو ته یو څه ورنږدې وښیې، لکه چې دا کمزوري کسان په خپلو تېرو مبارزو او قربانیو پېښمانه وي، خو دمنصور رَحْمَةُ اللهِ د سیاست په ډکشنري (قاموس) کې په دې تاونو حالاتو کې هم د ناکامي او مایوسي لغت ونه موندل شو.

هغه د امیرالمؤمنین ملامحمد عمر رَحْمَةُ اللهِ په غیاب او د هغه له وفات وروسته هم د اسلامي امارت سیاسي او هم نظامي پالیسي په داسې کامیابه ډول وساتله، چې چاته تر ۲ کلونو وروسته هم دا درک ونه لگېده، او داسې خلاء یې احساس نه کړه چې گویا ملامحمد عمرم جاهد رَحْمَةُ اللهِ وفات دی... طالبانو ته دا فرق نه محسوسیده چې آیا د امارت رهبري د ملامحمد عمرم جاهد په لاس کې ده او که د منصور صاحب.

❖ شهید امیر په ډېرو سختو بحراني حالاتو، په ځانگړي ډول د ملامحمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ له وفات وروسته کلونو کې له داسې سختو چیلنجونو او ننګونو سره په نره او مېړانه مقابله وکړه، چې د اوسپنې چپچلو ته ورته وه...

❖ شهید منصور رَحْمَةُ اللهِ چې کله د اسلامي امارت نائب امیرالمؤمنین و، نو اسلامي امارت په سیاسي ډگر کې ډېر پرمختګ درلود، چې په قطر کې د طالبانو د دفتر خلاصیدل او بیا له گوانتنامو زندان څخه د طالبانو د پنځو هغو مهمو زندانیانو چې ۱۳ کلونه یې د امریکا په جهنمي وحشي- زندان کې تیر کړي ول... د امریکایي اسیر (بوږگډال) سره په تبادله کې راخلاصیدل او د امریکایانو له خوا اسلامي امارت ته د مذاکراتو لپاره وړاندېز کول... دا ټول د شهید منصور رَحْمَةُ اللهِ هغه ابتکارونه او لاسته راوړنې وې چې د اسلامي امارت بېړۍ یې د نجات ساحل ته نوره هم

نږدې کړه او اسلامي امارت ورسره په نړیواله کچه په سیاسي ډگر کې یو ځل بیا د یوه مطرح قوت په حیث تبارز وکړ...

❖ شهید منصور رَحْمَةُ اللهِ د کار اهل او نااهل کسان ډېر ښه سره پېژندل، ویل کېږي چې د سلطان محمود غزنوي رَحْمَةُ اللهِ د واکمني پر مهال د غزني ښار ته په سلگونو غلامان د څرخولو لپاره وړاندې کیدل، چې د چا به یو غلام خوښیده او د چا بل، خو د سلطان محمود غزنوي جوهر شناس نظر په ټولو غلامان کې حضرت آیاز رح خوښ او انتخاب کړ...

❖ شهید منصور رَحْمَةُ اللهِ خبرو او سالمو مشورو ته به یې ښه غوږ نیوه، خپله یې خبرې یې لږ کولې خو له نورو یې ډېرې اورېدلې.

❖ هغه رَحْمَةُ اللهِ د اسلامي امارت د ډېرو مخورو او برجسته څېرو په موجودیت کې بیا هم وکړای شول (په خپل خدای ورکړي استعداد سره) ځان ملامحمد عمر مجاهد ته دومره ډېر نږدې کړي، چې مشر ملاصیب ورباندې د ژوند تر پایه پوره باور او اعتماد درلود او شهید منصور بیا د خپل ژوند تر پایه په همدې باور کې تېر کړل او دا باور یې وساتلی شو، چې دا صفت په ډېرو لږو خلکو کې موندل کېږي

❖ عام خلک، نړیوال، د اسلامي امارت مجاهدین او په ځانگړي ډول د اسلام دښمنان په دې فکر ول، چې اسلامي امارت به یوازې د ملامحمد عمر مجاهد تر ژوند پورې متحد او مضبوط وي، خو که دا سړی شهید یا وفات شي نو بیا به په طالبانو کې بل داسې څوک پیدا نه شي چې د هغه خلاء ډکه کړای شي، بلکې طالبان به په بل امیر په داسې متحدانه او مخلصانه ډول راټول نه شي، خو -الحمدلله- د دې حدس او ټولو اټکلونو پر خلاف د اسلامي امارت مشران او کشران، نظامیان او سیاسیان او ډېرینو مجاهدینو مشرانو هم ورسره په زیات اکثریت سره بیعتونه وکړل.

❖ شهید منصور رَحْمَةُ اللهِ د ملامحمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ په څېر امارت او مشرتوب د خپل ځان لپاره نه و غوښتي، بلکې په

دې ټاکنه خاوبدې او ناراضه و او د بيعت لپاره يې (د مولانا نور محمد ثاقب په وينا) لاسونه تخرگو کې ننويستلې او لاسونه د بيعت کولو لپاره نه وړاندې کول او ژړل يې، لکه چې ملامحمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ له امير المؤمنين ټاکل کېدلو وروسته ژړل تر دې چې خپل د اوږې ځادر يې په اوښکو لوند کړی و...

❖ شهيد منصور رَحْمَةُ اللهِ هم د ملامحمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ په څېر امارت د خپل ځان، زامنو او وروڼو لپاره ميراثي نه گڼلو او نه يې په دې اړه کوم وصيت او سپارښتنه کړې وه...

❖ له امير المؤمنين ملامحمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ سره شهيد منصور صيب نږدې اړيکې او اعتماد درلود تر دې چې مشر- ملا صاحب به کله-کله منصور صيب ته د کندهار هوايي ډگر ته د ځينو مشورو په اړه هم راتلو...

❖ زما ورسره چې پرمې پېرندگلوې او کتنه وشوه نو هغه رَحْمَةُ اللهِ راته له ډېرو ښو صفاتو او کمالاتو ډک شخصيت وېرېښېده- هغه د ملگرو تر منځ په خپل تعامل کې بې توپيره چلند کاوه...

❖ هغه رَحْمَةُ اللهِ سخاوتمندانه طبيعت او له لو لويو دندو سره سره متواضع شخصيت، خندان مخ، وېره پنده، بشاشت او ظريفانه طبيعت درلود...

❖ اسلام او اسلامي امارت ته هغه ډېر وفادار و دا راز له ملگرو سره هم وفادار و، ملگري يې نه هېرول...

❖ هغه رَحْمَةُ اللهِ ځينې داسې بارز لوړ صفات، اخلاقي نمونې، مينه ناک تعامل درلود چې له ده پرته په نورو مشرانو کې د ده په پرتله لږ ليدل کېده...

❖ هغه لکه څنگه چې له عملي او اعتقادي نفاق څخه بري و، همداسې يې له سياسي منافقت او دووه مخېتوب څخه هم بد وړل او ورته قائل نه و.

❖ شهيد منصور رَحْمَةُ اللهِ بزدلي او جبن نه پېرندل او هغه مداهن سياستمدار هم نه و...

❖ شهيد منصور رَحْمَةُ اللهِ لکه څنگه چې په ژوند مسلمانانو ته څومره محبوب و، همداراز له شهادت وروسته يې هم خپل

محبوبيت او کرامت ښکاره کړ، چې بيلگه يې د هغه په مبارک روح پسې د مسلمانانو خيراتونه، د قرآن عظيم الشان ختمونه، دعاگانې او د غمرازی او تسليت ډېر ډېر پيغامونه د رهبري شوری او د ده د کورنۍ په نوم لېږل وو...

❖ لکه څنگه چې د ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ له وفات وروسته، شهيد منصور په قاطع اکثريت سره په متفق ډول امير المؤمنين وټاکل شو، همدا شان د شهيد منصور رَحْمَةُ اللهِ له شهادت وروسته نوی امير المؤمنين شيخ الحديث هبة الله اخندزاده حفظه الله- هم ډېر ژر په همدې ډول سره امير المؤمنين وټاکل شو...

❖ چې نوموړی په سياست، علميت، فقاقت او پوهه کې ښه نیک شهرت لري او د اسلامي امارت په مخکينۍ دوره کې يې لويې دندې درولي چې مشر ملا صاحب پرې دومره اعتماد درلود چې په يوه مهال يې دووه مهمې دندې ورته سپارلي وې چې هغه د ننگرهار والي کيدل او په کابل کې د وزيرانو شوری د مرستيالي دندې وې.

❖ شهيد منصور رَحْمَةُ اللهِ د اسلامي امارت له هغو باصلاحيته، باکفايته او بااعتماد مشرانو څخه و چې په يوه مهال کې هم د سياسي او هم د نظامي پوهې او وړتيا څښتن و، چې ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ ورته څو مهمې دندې څو مسلسل کلونه تر پايه ورسپارلې وې، چې هغه عبارت دی له: د افغانستان د هوايي ځواکونو عمومي قومندان (چې دا د دفاع وزارت د مرستيالي دنده هم ده) د هوايي چلند او توريزم وزير، د ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ خاص مشاور او معتمد او بيا دهغه نائب کېدل. دا ټولې هغه مهمې دندې وې چې منصور صيب څو مسلسل کلونه سرته ورسولې او ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ په منصور صيب داسې اعتماد درلود چې منصور صيب به په شپه او ورځ چې هر وخت غوښتل نو له مشر ملا صيب سره يې ليدلی شول.

❖ د افغانستان په ټولو هوايي ډگرونو کې چې پخوانيو حکومتونو جوماتونه، نه وجوړ کړې خو منصور صيب د خپل مسئوليت پرمهال په هر هوايي ډگر کې يو-يونسکلی جامع

جومات او ورسره په ځينو هوايي ډگرونو کې د حافظانو لپاره دارالحفاظونه هم جکړ کړي وو.

❖ هغه ډېر سخي انسان و که له يوې خوا يې په بيت المال کې خيانت نه کاوه نو له بل پلوه يې محافظه کارې او داسې سپما هم نه کوله چې ځان مشرملاصيب ته پرې وفادار او امين وښيي، هغه ډېرو بې وسه مجاهدينو ته د واده کولو د لگښتونو لپاره هم روپۍ ورکولې...

❖ له ده څخه ملا محمد عمرم جاهد رَحْمَةُ اللهِ زيات خوښ و...

❖ متواضع او عاجزانه مزاج يې درلود، هغه که په هر منصب او چوکۍ فائز و خو طبيعت او خصلت يې لکه د مدرسې د مهال يو طالب په څېر و.

❖ ظرافت، بشاشت او خوشطبعي يې په طبيعت کې پرته وه، تر دې چې په طالبې او اسلامي امارت کې د لوړو منصبونو سره سره بيا هم له خپلو نږدې ملگرو سره دگپو او مطايبي بندارونه کول، عجيب په خوندور انداز به يې خندل.

❖ سياست او واکمني له هغه څخه خپل اصلي متواضع مزاج او نور ښه خصلتونه سلب نه کړای شول. ويل کېږي: ((دووه شيان دي چې په سړي د نه کړلو چارې کوي يو عشق او بل سياست دي)).

❖ منصور صاحب څه خپل نیک خصلتونه او مثبت کردارونه درلودل، چې ما وليکل او بل د ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ نږدې ملگرتيا، ښه باور او تقرب هم د هغه د شخصيت په روزنه کې پوره ونډه درلوده، او د بېلابېلو مهمو مسئوليتونو په دوران او داراز د اسلام د دښمنانو د هغه لور ته په توجه کولو سره او د هغه رح د مبارزې د مخنيوې په لړ کې بېلابېلو ستونزو او عکس العملونو هم د هغه شخصيت ته تبارز او د کمالاتو پر لور وده او ارتقا ورکړه، يعنې د هغه له خپلو کمالاتو او معنوياتو سربېره، د حالاتو سره د مقابلي په لړ کې يې هم ډېرې وړتياوې تر لاسه کړې، چې په يوه شخص کې د دومره کمالاتو رايوځای کېدل ډېر لږ موندل کېږي، نو منصور صيب ته په دې اړه جامع الکمالين ويلي شو، چې يو يې خپل

کمالات و او بل هغه کمالات چې له ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللهِ څخه يې کسب کړي وو.

❖ هغه د قدرت، منصب، روپيو، موټرو او نورو مادياتو شوق نه درلود...

❖ ما (ليکوال) د خپل علم او معلوماتو له مخې له چا څخه نه دي اوريدلي چې شهيد منصور صيب د پورتنیو درنو او مهمو منصبونو او د امير المؤمنين کېدلو صلاحيت او وړتيا نلري.

❖ هغه ته خدای جَلَّ جَلَالُهُ د طالبې، جهاد، هجرت، اسارت، سخاوت، د حاجې کيدلو، غازي کيدلو او بالاخر د شهادت وياړ هم ور په برخه کړ.

❖ شهيد منصور د مجاهدينو کميت ته نه کتل، بلکې د بېلابېلو دندو پر مهال يې ملگرو ته ذهني او مفکوروي درسونه او تربيت هم ورکاوه او داسې ځوانان يې وروزل

❖ منصور صيب رَحْمَةُ اللهِ په داسې عالي اوصافو او قيادي صلاحيتونو موصوف و، چې تابه فکر کاو، چې دې سړي به د اسلامي امارت له دورې وړ آخوا هم د ژوند زياته برخه په اداري، سياسي او نظامي کارونو کې تېره کړې وي.

❖ هغه رَحْمَةُ اللهِ د خپلو دندو په لړ کې د طالبانو له واکمني څخه پخوا د مخکيني حکومتونو له لوړ رتبه او ټيټ رتبه مامورينو سره هم ښه چلند او رويه کوله.

❖ د خپلو ټولو دندو پر مهال له په بېلابېلو ولايتونو کې د خپل کار او مسئوليت په ساحو کې په پوره نظارت او څارنه سره بې خوفه گرځيدو، په وضعه به ژر مسلط او په خپل مسئوليت به ډېر ژر پوهيده، محافظه کار او رياکار نه و... هغه په خپلو کړو، وړو کې رښتينی و او له درووغو يې کرکه کوله، هغه امين و له خيانت او خائن انسان څخه يې بد راتلل، هغه د عهد او معاهدې ډېره پابندې کوله او له وعده خلاف او عهد شکنو انسانانو يې بد وړل...

❖ هغه رَحْمَةُ اللهِ څوک د امکان تر حده نه خوابدې کول، داتصور هم نه کيده چې د خپل ولايت او د بل ولايت د مجاهدينو دې په امتيازاتو کې توپير وکړي.

- ❖ د هغه رَحْمَةُ اللَّهِ په شخصیت، کړو- وړو، ناسته- ولاړه کې به چاهم دانه وي درک کړي چې هغه به د خپل منصب له امله ځان په نورو فوق گڼلی وي او یادې ځان د ټولنې له خلکو ورک کړی وي، بلکې هغه ځان په ټولنه کې ورک کړی و...
- ❖ خو ددې ټولو کمالاتو سره سره یې په عامو غونډو کې ویناوې ډېرې لږ کولې.
- ❖ له چا سره یې دمنصبونو او اختیاراتو ترلاسه کولو په لړ کې کله هم کومه شخړه، مخاصمه، مشاجره او مقابله نده کړې.
- ❖ هغه رَحْمَةُ اللَّهِ به په اول ځل ملاقات د سړي زړه ته لاره وکړه، چې بیا به دې نه هېریده.
- ❖ دژوند ترپایه یې خپل شرعي او ملي لباس په تن کاوه... ۴۳- هغه رَحْمَةُ اللَّهِ منصبونه چاته په تحفه، رشوت، اوله چا څخه د خطر د احساس د مخنیوي په خاطر نه ویشل...
- ❖ هغه رَحْمَةُ اللَّهِ په یتیمانو، معیوبینو، کونډو او عامو بې وزلو مسلمانو خلکو ډېر مشفق او پرې ځوریده، چې ددې شفقت یوه نمونه یې چې کله دی د ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللَّهِ نائب و، نو هلته یې په یوه کال کې له ۴۰۰۰ زیاتو یتیمانو معیوبینو، کونډو شهیدانونو او دهغوی وارثانو ته د پام وړ کافي کفالتونه پیدا او کومکونه ورکړل...
- ❖ د ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللَّهِ په زامنو، وروڼو او خپلوانو مهربانه او ورته وفادارو، داراز یې د پخواني جهادي اتل مولوي جلال الدین حقانی حفظه الله- او هم د جهادي او علمي شخصیت شهید مولوي نصرالله منصور په کورنۍ او زامنو هم ځانگړی لورینه درلوده.
- ❖ د خبرو او خطاب طرز یې ډېر عام فهمه، جالب، بې آزاره اودلنشین و، تر دې چې منصور رَحْمَةُ اللَّهِ په وروستي وخت کې د ځینو هغو مخالفینو لپاره هم د راپخلا کولو، خدمت د زمښې مساعدولو او له مخالفت لاس اخستلو توصیه اوښه کلمات کارول، چې هغوی به په ده رَحْمَةُ اللَّهِ پسې ناوړه تبلیغات او افتراوې کولې...
- ❖ د ملا محمد عمر مجاهد رَحْمَةُ اللَّهِ له لوري منصور رَحْمَةُ اللَّهِ ته ورکړل شوې دندې د چا د سفارش، واسطو او د هغه رَحْمَةُ اللَّهِ د

- ښې چالاکي له امله نه وي بلکې داتول دده رَحْمَةُ اللَّهِ خپل ذاتي کمالات وه چې خدای جَلَّ جَلَالُهُ پرې لورولي و.
- ❖ هغه رَحْمَةُ اللَّهِ ته ورسپارل شوې بېلا بېلې دندې او مسئولیتونه خپل حق نه گڼل، بلکې د یوې ذمه وارې په حیث یې قبول کړي و.
- ❖ هغه رَحْمَةُ اللَّهِ دځان د مخته کولو او مطرح کولو لپاره هیڅ وخت مشر ملا صیب رَحْمَةُ اللَّهِ ته کوم وړاندیز یا اشاره نه ده کړې او نه یې د بل د لرې کولو لپاره د چا شکایت مشر- ملا صاحب ته کاوه، غیبت، بهتان، درواغ د قدرت لالچ یې نه خپله خوښیدل او یې بل ته خوښول.
- ❖ د نړۍ د سترو شیطانانو: اوباما او جانکېري د منصور صیب شهادت د خپل ځان لپاره هغوی په خپل فکر د ځان لپاره یوه لویه لاسته راوړنه وبلله، چې دې څخه هم د منصور رَحْمَةُ اللَّهِ د لوړ شخصیت او دا چې هغه د صلیبپالو لپاره یو بل ملا محمد عمر مجاهد و، پوره څرگندونه کېږي؛ ځکه چې دښمنان د هر چا په مرگ دومره خوښې نه څرگندوي.
- ❖ خدای جَلَّ جَلَالُهُ ورته د امریکایانو په لاس د شهادت مرگ ور نصیب کړ، هغه له اولې ورځې چې د اسلامي نظام د راوستلو او په هیواد کې د مفسدو عناصرو د له منځ وړلو لپاره د قربانۍ میدان ته راوتلی و نو له هغې ورځې شهادت د ژوند یوازې ارزو او لوړه هیله وه چې همداسې خدای جَلَّ جَلَالُهُ خپلې هیلې او ارزو ته ورساوو...
- د اسلام دښمنانو د داسې جامعو صفاتو څښتن شخصیت کله په مسلمانانو لوړیده، نو یې له ډېرو هلو ځلو او شیطاني کړیو له استخداملو وروسته د اسلام په دغه عظیم سالار هوایي بریدو کې او هغه یې د ۱۴۳۷ هق کال د شعبان د میاشتې په ۱۴مه نېټه د شهادت لوړ مقام ته ورساوه.
- روح یې یې ښاد او لارویان یې همداسې باثباته او خپلو موخو ته ژمن اوسه!
- انالله وانا الیه راجعون

انتحاری_نیستم

#راشد_مبارز

انتحاری ام مخوان، من انتحاری نیستم!
سر دهم من بهر دینم، انفجاری نیستم!

من به بازار الهی برده ام کالای جان
با خدا کردم تجارت، من قماری نیستم!

دوست دارم جان خود با خیل فرزندان خود
خوب و بد دانم بسی، از عقل عاری نیستم!

من ز فرزندان و جان خود گذشتم بهر دین
ره به استشهاد بردم، انتحاری نیستم!

غرب می سازد اتم از بهر محو مسلمین
گر نگرדם بمب بهرش مرد کاری نیستم!

من نمی خواهم قراری زیر چتر کافران
ورنه من هم دشمن امن و قراری نیستم!

من بزور از خاک خود بیرون کنم نسلِ قِرد
چون ز نسل خالدم، من اهل زاری نیستم!

قصه های مفت سیافی رهاکن، بین که من
عالم دین نیستم؟ یا اینکه قاری نیستم؟

مَنْ أَعْدُوًّا مَا اسْتَطَعْتُمْ خوانده ام از قول رب
زان سبب در قصه ی سیاف واری نیستم!

من اگر گویم که سر را بر سر دین می دهم
در عمل ثابت کنم چون تو شعاری نیستم!

قهرمان عشق را «راشد» ستا باشعرخویش
شمس استشهاد هستم انتحاری نیستم!

کاک خونه

د منصور مینه...

ثاقب خیلواک

چې یې د عشق راج کې دی پروت نوي بدلون د مینې
د منصور مینې را ژوندی کړی ، ښکلی یون د مینې

چې یې د دار پړی ، بدل کړ ، د سره اُور په لمبو
مینې د دار نه یې جاج واخیستی ، پاڅون د مینې

ربه ! جنت ورکړی ، د سوي معصوم تن په بدل
نوي ژوندون یې رنگ اخیستی له ژوندون د مینې

د وینو پور به یې غازیان ، نن له راغلو اخلي
منصور خپل کړی ، د ښکالا، اعزاز پرون د مینې

په خلیلي ، تکل وئیلی یې سره اُور ته لیک
ده یې جوړ کړې ، د لمبو غیر کې قانون د مینې

د یاد رمې یې ، د ثاقب د زړه پر دښته گرځي
د خیال شپیلۍ کې به یې ستایي لکه شپون د مینې

مفتون صاحب غرق اوپرق

شان شوکت کې دچینارپه شاتنه دنگ یم
خوی خصلت کې دگلاب دگل په رنگ یم
شپږنگ دتوروزولنــو پرمــامین دی
زه مســتي لــرم دسپینو توروشرنــگ یم
په غلامو عاداتونو عادات نه یم
غورځومه دغرو غرونه غورځنګ یم
زه دمرګ هیبتی سترگو کې ژوند وینم
هسې نه چې په دی خپل ژوند پوری تنګ یم
په سینه دخپلواکۍ لیلی ته پروت یم
دباروتو په اورتورلکه لونګ یم
غیرتی یم تنګ ټکور سره تضاد یم
دغفلت پردې شلوم دتندرکېنګ یم
دتاریخ اسمان کې ستوری دسبا یم
پیژانـد لـی دې تمام جهان په ننگ یم
په یوه معنا پیغام دخوشخالی یم
خوپه بله معنا بیا دخطر زنگ یم
په مغرور بادشا هانو مې قلنګ دې
زه دســترې زمانې داسې ملنــگ یم
پکې راز دمنځه ناکې زندګۍ دې
په دې هیله دتور جنګ سره په جنګ یم
دمفتون زړه دترخو خا طرو کور یم
زه دگران افغانستان په شاتنه پنگ یم

غزل

ستا د اوبښکو سره زما سترګې لمډې شوې
ستا د زړه خبرې زما زړه کې راشنې شوې
په پر هر زړه دي زما زړه خبر دار شو
ستا د اوبښکو په زور زما ډکې لمبې شوې
سوړو خولو کې گرانه وایه څه در وشوه
له کوم لوري د دردو پر تا خړې شوې
کومو سترگو د نظر در باندي وار کړ
کومي سترګې لا پر تا نیغې تېرې شوې
ستا دردونو مې خوبونه یرغمل کړه
پر سودا مې کلونه ورځې شپې شوې
زما د هیلو سهارونه مازدیگر شوه
د هجران سختې شېبې پر ما اوږدې شوې
د سکوت مهر مې بنده راته خوله کړه
رارواني پر رخسار اوبښکي تودې شوې
زه یوازې پر لیکنو بریالی شوم
پر لیکلو د دردو مې گوتي مړې شوې
پوهه او هوښیاري بهترینې همغږۍ دي او تنها هغه
څوک له دې څخه برخمن کیدای شي چې په هر قدم کې
د عقل له قوانینو څخه پیروي وکړي، هغه څوک چې له
دغه خدایي ورکړې څخه بې برخې وي هم خپل کور او
هم ټولنه د تباهی لور ته بیایي. "افلاطون"

خپل اهداف تر لاسه کړل؟

تير کال د حمل د مياشتې په ۲۴ مه نيټه چې د اسلامي مجاهدينو عمري عمليات اعلانول نو ددې عملياتو د پيل په اړه په خپره کړې اعلاميه کې يې وعده کړې وه چې (ددې عملياتو په توسط به دښمن په ټول هيواد کې په تهاجمي شکل تربريدونو لاندې ونيول شي، استشهادي او نفوذي عمليات به ددښمن حساسي او خوندي سيمي ولړزوي او ټول مضر-چارواکي به يې په چريکي بريدونو کې په نښه شي او له هرې مشروعې ممکنه وسيلې نه به استفاده به ددښمن د خپلو او له پښو غورځولو هڅه کيږي ترڅو يې خارجي ملاتړي او داخلي مزدور وسلوال په ستومانوونکې او مورال وژونکې جگړه کې راگير او د سيمو پريښودو ته اړ ايستل شي او په مفتوحه سيمو کې دښه امنيت په ټينگولو سره ولس ته دښه ژوند کولو زمينه مساعد شي.)

اوس چې عمري عمليات پای ته رسيدلي او د مجاهدينو لخوا نوي (منصوري عمليات) اعلام شوي دي. پوښتنه

داده چې آيا عمري عملياتو خپل ټاکلي اهداف تر لاسه کړل؟ آيا په دې عملياتو کې رښتيا هم مخالف جهت وټکول شو؟ خارجي يرغلگر ستومانه او د داخلي هغو مورال ووژل شو؟ په لاندې لنډه ارزونه کې د همدې پوښتنو په ځواب پسې د تير کال د عمري عملياتو خبري ډيټا راسپړو او مهمې نکټې يې را په زړه کوو.

خبرساز پيل او پای

د مجاهدينو د عمري عملياتو يوه ځانگړنه دا وه چې د کال په تر ټولو حيرانوونکي بريد يې دا عمليات پيل کړل او په تر ټولو زيان اړوونکي هغه يې پای ته ورسول. تير کال د حمل په ۲۴ مه چې مجاهدينو عمري عمليات اعلام کړل. خو ورځې بعد د حمل په ۳۱ مه يې د کابل په زړه کې داستخباراتو په لسم رياست يو داسې هيښوونکی بريد وکړ چې تردې وړاندې دوی په کابل کې داسې اغيزناک بريد نه و کړی. د استخباراتو لسم رياست چې د حکومتي لوړپوړو چارواکو د محافظت دنده يې هم په غاړه درلوده د

استخباراتو تر ټولو مهم مرکز بلل کيده چې مجاهدينو وکولای شول د يوه درانه موټر بم بريد په توسط يې له خاورو سره برابر کړي. په دې بريد کې تر ۶۰ زيات استخباراتي کارمندان ووژل شول چې ډيری يې لوړپوړو چارواکو ته منسوب پوځيان او د هغوی گارډان ول.

د عمري عملياتو د پيل غوندې پای هم خبرساز و. مجاهدينو د عمري عملياتو په وروستيو ورځو کې د ۱۳۹۶ لمريز کال د ثور په لومړۍ نيټه د هيواد په شمال بلخ کې د شاهين قول اردو په مرکز يو داسې هيښوونکی بريد وکړ چې په بې سابقې ځاني تلفاتو سربيره يې ټول حکومت ته ټکان ورکړ او لايې هم اغيزې يو په بل پسې رابرسيره کيږي.

د طلوع نيوز د خبر له مخې د شاهين قول اردو په بريد کې له ۲۶۰ زيات عسکر چې زياتره يې کوماندويان دي وژل شوي دي. د مجاهدينو ددې بريد تاو تر کابله ورسيد او په نتيجه کې يې دفاع وزير او د پوځ لوی درستيز هم له خپلو

منصبونو وغورځيدل. د بريد په پايله کې د خلوړو قول اردو مشرانو په شمول گڼ پوځي چارواکي له دندو معزول يا تبديل شول. د بلخ شاهين قول اردو قومندان جنرال مومند کتوازی له گڼو نورو پوځي مشرانو سره څارنوالۍ ته معرفي او له وظيفې وشړل شو. دې بريد په حقيقت کې داشرف غني د حکومت اردو د قيادت له نيستۍ سره مخامخ او د پوځ په روحيه يې تر ټولو مرگاني گوزار وکړ. د نظامي تحليل گرانو په نظر دا بريد به د امريکا تر لاس لاندې داخلي اردو د سربازۍ گيرۍ په برخه کې هم له جدي ستونزه سره مخ کړي او بيا به افغانان حاضر نه شي چې خپل ځوانان هغه پوځ ته وليږي چې په ډير شدت سره خپل کيږي. د عمري عملياتو دا وروستۍ بريد په حقيقت کې د مجاهدينو د کال تر ټولو لويه پوځي لاسته راوړنه وه چې ټول اړخونه يې لا هم نه دي تحليل شوي.

پوځي لاسته راوړنې او د سيمو نيول د عمري عملياتو په لړ کې مجاهدينو د هيواد په لړ او بر کې ډيرې سيمې ونيولې گڼ پرمختگونه يې وکړل. ددې عملياتو په لړ کې په دې سربيره چې مجاهدينو د کندز ولايت مرکز هم د لنډ وخت لپاره تصرف کړ له دې علاوه يې گڼې ولسوالۍ هم د حکومت له ولکې وايستې. مجاهدينو د کندهار غورک، نيش او بنوراوک ولسوالۍ ونيولې او د کندهار او

روزگان تر منځ په غځيدلې لاره يې د ۲۸ حکومتي پوستو له لمنځه وړلو وروسته په دې ټوله ساحه کنترول راوست. په روزگان کې له ترين کوټ له ښار پرته د مرکز ټول مربوطات طالبانو ونيول د عمري عملياتو په بهير کې په روزگان کې مجاهدينو تر ۱۰۰ زياتې پوستې او له ۱۵ زياتې لويې قرارگاوي نيولي دي په مرکز ترين کوټ کې مجاهدينو ډير غنائم هم نيولي دي چې د نيول شوو رينجرو او شوبلو مجموعي شمير له ۷۰ زيات دی ۱۰ غټ موټر ۷۰۰ ميله مختلف النوع وسلې چې تر زيکويک او دهشکو پورې وسلې هم په کې شته د مجاهدينو لاس ته ورغلي. په روزگان کې مجاهدينو په ولسواليو کې هم پرمختگ وکړ د چورې په ولسوالۍ کې ۲۰ پوستې او پنځه قرارگاوي مجاهدينو ته تسليم شوې اوس ددې ولسوالۍ يوازې مرکز له حکومت سره پاته دی د دهر او د ولسوالۍ ته غزیدلي لار چې د کوتل مورچې له سيمې تيره شوې او ستراتيژيک اهميت لري هم د مجاهدينو تر کنترول لاندې راغله او اوس حکومتي ځواکونه په داهر او د کې محاصره دي.

په هلمند کې د عمري عملياتو زور تر هر ځای زيات و مجاهدينو په دې ولايت کې د خانشين او ناوې ولسوالۍ مکملې ونيولې، د گرمسير ولسوالي چې پخوا په کې مجاهدينو يوازې چريکي فعاليت کولای شوای سړکال مجاهدينو

وکولای شوای چې ټول اطرافي ساحات يې د عسکرو له شتون څخه تصفيه کړي په دې سربيره د گرشک، مارچې اوسنگين په مربوطاتو کې هم مجاهدينو د پام وړ کارونه کړي ددښمن گڼې پوستې يې له منځه وړې او بيا بيا يې درانه زيانونه ور واورول. په تير کال کې د مجاهدينو بل ستر پرمختگ د کندهار او لښکرگاه په لويه لاره کنترول راوستل و چې بشپړه يې په کنترول کې کړه. د امريکا د نيويارک ټايمز ورځپاڼې په حواله ورم کال امريکايي پوځ د هلمند په ميوند قول اردو سل ميلونه ډالره اضافي خرچه وکړه ترڅو د مجاهدينو د حملو مخه ونيسي. مگر د کال په اوږدو کې نه يوازې مجاهدينو په ټولو جبهو کې پرمختگ وکړ، د کال په وروستيو کې د سنگين تر ټولو مهمه ولسوالي هم مجاهدينو ونيوله او د هلمند د جنگ قومندان جبار قهرمان تر دې حده روحيه وبايلله چې په پای کې يې له دندي استعفاء ورکړه.

د هيواد د جنوب لويديځ غونډې په جنوب ختيځ کې هم مجاهدينو ډير پرمختگونه وکړل په بدخشان کې د خاش، يمگان، تگاب، بهارک او کران و منجان په ولسواليو کې مجاهدينو ډيرې سيمې ونيولې، او د څو ولسواليو مراکز يې هم تر خپل تصرف لاندې راوستل. په څنگلوري تخار کې خواجه بهاء الدين، درقد او خواجه غار ولسواليو کې مجاهدينو پرمختگونه درلودل، په کندز

کې خو مجاهدينو دومره پرمختګ درلود چې د ولسواليو سريره يې يو ځل د ولايت مرکز هم تر خپل تسلط لاندې راوست. په بغلان کې تاله و برفک ولسوالي مجاهدينو ونيوله او د هغه غوري، مرکزي بغلان او پلخمرې په مربوطاتو کې يې ډيرې سيمې له حکومتي قواوو تصفيه کړې.

د هيواد په ختيځ کې د عمري عملياتو په لړ کې په لغمان او نورستان سريره د کابل په شاخوا سيمو کې هم مجاهدينو پرمختګونه درلودل. په تير کال کې د پکتيا جاني خيل او د پکتیکا اومنه ولسوالۍ د مجاهدينو لخوا ونيول شوې په غزني کې د واغز ولسوالۍ مرکز د لنډ وخت لپاره مجاهدينو ونيو. دغه راز په سرپل، فارياب، بادغيس او نورو ولاياتو کې هم مجاهدينو ډيرې سيمې له حکومتي اړکيانو نيولي.

د پای خبره

په پای کې دا ويلای شو چې د مجاهدينو د تير کال عمليات بريالي و ځکه د اشرف غني په مشرۍ گډ حکومت يې لږ نور هم را محاصره او واکمني يې تر بنارونو ورنډه کړه. نړيوالې احصايې هم ښيي چې په تير کال کې مجاهدينو په داخلي او خارجي عسکرو تر ټولو ډيرې حملې وکړې. د داخلي عسکرو د حکومتي احصايو له مخې په تير کال کې څه کم شل زره

يوازې د اردو عسکرو ته مرګ ژوبله اوښتې چې دا هم د هرکله په نسبت يې ساره وه. بل اړخ ته څه موده وړاندې د دفاع وزارت لخوا د تير کال د پوځي وضعيت په اړه راپور خپور شو. په دې راپور کې راغلي چې په تير کال کې د مجاهدينو لخوا د يرغلګرو او د هغوی د ګوډاګيانو په ضد ۲۳ زره عمليات چې جبهه يي تعرضي بريدونه، چريکي حملې، انفجارات او د درنو وسلو حملې پکې شاملې دي تر سره کړي دي.

د دفاع وزارت په راپور کې راغلي چې مجاهدينو تير کال د ۹ ولاياتو مراکز د سقوط له خطر سره مخامخ کړل دغه

راز د گڼو نورو ولاياتو مراکز لاهم د محاصرې په حالت کې قرار لري او د سقوط له گواښ سره مخامخ دي. په ولايتي مراکزو او ولسواليو سريره د کابل رژيم د اعتراف له مخې مجاهدينو په تير کال کې د افغانستان د دريو مهمو لويو لارو د بشپړ نيولو هڅه هم کړې او ددې لارو په اطرافو کې يې نفوذ زيات شوی دی.

دا ټول څه ددې ثبوت دی چې د مجاهدينو د تير کال عمليات بريالي و او دوی په کې خپلو اهدافو ته رسيدلي دي.

د شهيد پلار ته داسې

ليکوال: مفتي عبدالرشيد

گران پلار جانۀ ! خبر شوم چې زوی مو په هغه ستر وياړ ونازید چې رسول الله مبارک يې داسې تمنا کړې وه «لَوِدِدْتُ أَنِّي أُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، ثُمَّ أُحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ، ثُمَّ أُحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ، ثُمَّ أُحْيَا ثُمَّ أُقْتَلُ» (رواه البخاري). (ژباړه: زه دا خوښومه چې د الله تعالی په لار کې قتل (شهید) کړی شم، بیا راژوندی شم، بیا شهید، بیا ژوندی او بیا شهید کړی شم. گران پلار جانۀ ! د رسول الله مبارک - صلی الله علیه وسلم - د ریښتونی قول له مخې د شهید روح به د شتو مرغیو به ججورو کې د جنت سیرونه کوي او د مرو څخه صرف شهید به داسې وي چې د دی لپاره به دنیا ته د راتگ تمنا کوي چې بیا د شهادت له مرگه خوند واخلي، همدا راز شهید زوی مو په سترو ویاړونو ونازید چې الله رب العزت به د کورنۍ د ۷۰ گناهنگارو د شفاعت اختیار ورکړي [د حدیثو په کتابونه کې د شهید او شهادت بې شمیره انعامونه او فضیلتونه ذکر دي، خو دلته د صبر په اړه څو ټکي لیکم].

گران پلار جانۀ ! په عامه اصطلاح کې اولاد د زړه ټوټه بلل کېږي خو الله رب العزة ورته قرآن شریف کې فتنه یعنی امتحان ویلی دی. قال الله تعالی: ﴿إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۖ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ [سورة التغابن: ۱۵]. [همدا راز خوږ نبي پاک صلی الله علیه وسلم فرمایي: «الْوَلَدُ مَبْخَلَةٌ مَحَبَّةً» (رواه أحمد وابن ماجه والطبراني) یعنی اولاد د بخل او بزدلی سبب گرځېږي. ځکه ډېر کرټې د اولاد له وجې څوک مال نه خرچ کوي او نه هم د دوی له وجې څوک جهاد ته تللی شي، امام طبري او نور مفسرين - رحمهم الله - د پورته آیت په تفسیر کې لیکي: چې چا د اولاد په مخالفت کې د الله تعالی اطاعت وکه هغوی ته به اجر عظیم یعنی جنت ورکړی شي.

گران پلار جانۀ ریښتیا هم د زړه ټوټه مو بيله شوی چې فراق به يې ستاسو د پاره دروند وي خو دا چې دنیا دارالامتحان دی او د انس و جن پیدائشت د عبادت لپاره شوی دی. قال الله تعالی: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾. همدا راز الله رب العزت مرگ او ژوند د دی لپاره پیداء کړی چې بندگان اوگوری چې کوم یو يې ښه اعمال ترسره کوي. قال الله تعالی: ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾.

گران پلار جانۀ ! کله چې د انسانانو پیدائش د عبادت لپاره شوی دی او هر نفس لره به مرگ هم راځي کما قال الله تعالی کل نفس ذائقة الموت در حالیکه خپله د مرگ ژوند پیدائش د دی لپاره شوی چې د بندگانو اعمال

وکتل شي او د سوره تغابن د آیت له مخې اولاد د الله تعالی د امتحانونو سبب دی نو هر کله چې زمونږ د مال جان او اولادو اصلی مالک الله تعالی دی نو د مال نقصان او د زامنو مرگ گویا الله رب العزت خپل ملکیت له مونږه واخیستلو دا چې مجازی مالکان يې مونږه وو نو اوس کامیاب هغه خلک دي چې په دی امتحان کې بريالي شول د دی امتحان کامیابی الله رب العزت داسې ذکر کړی ده ﴿وَلْيَبْلُوَكُمْ بَشِيرٌ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۚ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ﴾ [سورة البقره آیت ۱۵۵]. [د دې نه وړاندې آیت کې د شهید ذکر وشو چې د صبر اعلی مقام یعنی شهادت يې حاصل کړی دی مفسرین حضرات فرماني په دی آیت مبارکه کې د کموالی د ﴿وَالْأَنْفُسِ﴾ نه مراد د اولاد او خپل خپلوانو مرگ دی همدا راز امام شافعي رح فرماني چې د الانفس نه مراد مرضونه او د ثمرات نه مراد اولاد دی یعنی د مومنانو امتحان به کله د اولاد په مرگ هم اخیستل کېږي حال دا چې مرگ یوه اټله فیصله ده چې هر ساه لرونکی شی لره به یو وخت راځي نو کامیاب دی هغه خلک چې د مصیبت په وخت انا لله وانا الیه راجعون او وائی مفسرین فرماني چې د دې نه درې خبرې معلومې شوې: ۱) (زمونږ مال او جان هر څه د الله تعالی ملکیت دی کله چې په دی خبره د انسان پوره یقین راشي نو بیا په کار دا ده چې په هیڅ قسمه مالی او ځانی تلفاتو غم او ژړا ونکړي شي ۲) (د دنیا تکلیفونه واړه وي که غټ ټول عارضی او عنقریب پری ابدی زوال راتلونکی دی پس کامیاب هغه خلک دی چې به دی عارضی تکلیفونو يې صبر وکه ۳) (سربیره په دی بیا هم معلومه شوه چې د دنیا مالی او ځانی تلفات بیا هم عبث نه دي بلکې د همدې عارضی شیانو د زوال په بدل کې د آخرت تلپاتی انعامونه او ثوابونه شته دی د وروستی آیت کې د صبر تفصیل داسې بیانوی چې چا په امتحانونو صبر وکه هغوی ته د درې خبرو خوشخبری ورکول کېږي اول د الله تعالی خاص رحم او عنایت به پری وي دویم د الله تعال رحمت به پری وي دریم هدایت به يې نصیب شي ابو هریره رض د خوږ نبي پاک صلی الله علیه وسلم ارشاد نقل کړي: حضور صلی الله علیه وسلم وفرمایل په مومنانو به هر وخت مصیبتونه راځي کله جانی نقصان او کله مالی تاوان خو دا به يې د گناهونو کفارو گرځېږي تردی چې الله پاک ته به داسې حال کې ورشي چې د گناهونو څخه به بلکل پاک وي گران پلار جانۀ! زوی مو د نیا په امتحان کې بريالی او د آخرت له ستر ویاړ شهادته برخمن شو الله دی وکړی چې تاسو هم د صبر جامی پر تن او د اولاد په هکله دی امتحان کې بريالی شی ځکه د رسول الله مبارک ارشاد دی چې د قیامت په ورځ به یو داسې کس حاضر کړی شي چې نیکيانی به يې اولادو ختمې کړي وي پای

د خوگيانو له گلشنه رژيدلى گلاب

ليکوال رشيد حبيب زى

اشغال د روس وه که د امريکا د افغانانو په مټو آباد او هم د افغانانو په مټو يو پوره ريز مريز او بل د شپږدو په وروستۍ ديوال ولاړ دی ځکه د زرگونه کلو ميتره لری دنيا څخه راغلی يرغلگر هيڅ کله دومره توان نه لري چې په افغانستان قبضه وکړي ، په خپل سړی ډول د افغانانو په کورونو چاپې ووهی عام هيوادوال او د دوی په اصطلاح تروريستان شهيدان او يا زندانيان کړي تر څو د افغانستان له منځه څخه يې داسی اشخاص رهبري او ملگرتيا ونکړي چې د افغانانو کور کلی ورته معلوم وي او د افغانی دود او کلتور څخه په کامله معنی برخمن وي تاريخ داسی ډير وگړي او ځینی بسته کورنۍ په دی خيانت ثبت کړي چې د څو ډالرو په بدل يې د افغانستان په وړانولو او د افغانانو په شهيدانولو کې له يرغلگرو سره لاس يو کړی چې راتلونکی نسل به يې د افغانيت پر ټنډه له تور داغ څخه په بل تعبیر ونه پيژنی او متأسفانه چې همدا هغه وگړي دي چې اشغال يې پر مټو شتون او دوام وموند خو دا هم د افغانانو لپاره د وياړ ځای دی چې داسی وگړی يې د تاريخ يوه ډيره

وړه برخه ده ځکه د افغانانو تاريخ د غزنوی او احمد شاه بابا پر بچو ډک دی هغه وگړي او کورنۍ چې د اشغال په خلاف يې يو وار بيا د غزنوی او احمد شاه بابا نومونه راژوندي کړ او اشغال يې پر مټو ريز مريز شو تاريخ د نوميالو په نوم ثبت کړ چې راتلونکې نسل به يې د ځان لپاره وياړ او افتخار بولي د همدی کورنیو له قطار څخه يوه هم د خدرخیلو د قوم د مرحوم اول سيد کورنۍ ده چې افرادو يې د هر اشغال په ټوټه کولو کې کامله ونډه واخيستله او ځانونه يې تاريخ کې د نوميالو په نوم ثبت کړ د مرحوم اول سيد کورنۍ يو له هغو کورنیو څخه ده چې د افراد يې د اشغالگرو خلاف د تری تم کيدو، شهادتونو، زخمونو او په کلونو کلونو د زندانونو تيرولو ځانگړتياوی لري .

د ننگرهار ولايت د خوگيانو ولسوالۍ دا اسلام پاله شهيد پروره کورنۍ يو وار بيا هغه مهال د اشغالگرو او د دوی د غلامانو د سترگو ازغی وگرځيده چې يوه تنکي ځوان يې د خوگيانو ځمکه ورته سور اور کړله دا تنکی ځوان مولوی محمد ابراهيم نومیده چې په محمد سهيل يې شهرت

درلود مولوی محمد ابراهيم سهيل له نن څخه ۲۸ کاله مخکې هغه مهال دنيا ته سترگی وغړولی چې کورنۍ يې د روسی بنکيلاک له وحشتونو څخه گاونډی هيواد ته هجرت کړی وه د مولوی صيب له پيدائشته پس د څو مياشتو په تيريدلو روسی بنکيلاک شکست وخوړ او ټيټ سر له هيواده ووتلو څرنگه چې د مولوی صيب د پيدائشت کال د بنکيلاکگرو د شکست کال وو الله دی وکړی چې د شهادت کال يې د امريکائی بنکيلاکگرو د شکست کال شی او دا يرغلگر هم شکست خوړلی ټيټ سر له هيواده په وتلو مجبوره شي مولوی محمد ابراهيم سهيل لومړی زده کړی له خپل کور څخه په داسی وخت کې پيل کړی چې کورنۍ يې له خپل مال او متاع څخه لری د غربت او هجرت په ډيرو کمو وساتلو کې ژوند تيرولو مگر د مولوی صيب د زده کړی مينې دی ته پرينښود چې علمی سفر دی په نيمه لار کې پريدی هم هاغه وه چې مولوی صيب به د جمعی په ورځ مزدوری کوله او نوری ورځې به يې خپل درسونه وئیلی چې په دی ډول د علمی سفر اخري

منزل ته ورسيد او د سيمی او نړۍ په کچه له مشهوری دینی مدرسی حقانيه دارالعلوم څخه يې د حديثو دوره بشپړه کړه او په ممتاز درجه يې د فراغت وياړ تر لاسه کړ دا چې د مولوی صيب د پيدائشته تر ځوانۍ ټوله هغه زمانه وه چې په گران هېواد افغانستان کې د يرغل خبرې روانې وې نو دلته د گران هېواد د اصیلو بچيو په ذهنونو کې هم وار له مخه د جهاد شوق او مينې ځای موندلی ؤ . تل به هر افغان پلار او افغانی مور خپلو زامنو ته په زانگو کې د جهاد او تکبیرونو نعرې زمزمه کولې نو پایله به یی همدا وه چې کله به ماشوم د ځوانۍ پور ته رسیدده نو په جهادی قالب جوړ ، د يرغلگرو سره کرکه، په خپلواکۍ مین او جهاد غوندی سپېڅلي فریضه به یې خپله اصلي دنده گڼله، مولوی محمد ابراهيم سهيل هم د همدی ځوانانو له جملی څخه وه چې د جهاد او شهادتونو کیسی به یې هر وخت د مجلسونو سرتکی وه پر يرغلگرو تعرض او هغوی ته کمینونه نیول به یې د ژوند تر ټول مهم کارونه بلل هم هاغه وه چې د علمی تندۍ له خړوبولو نه پس د جهاد مینی او د اشغال نفرت کورنی ژوند تیروولو ته پریښود د نیکه توره یې تر ملا وتړله د عملی جهاد ډگر ته یې راودانگل او په ډیره کمه موده کې د خدای ورکړی بیشمیره کمالاتو له امله د جهادی آسمان یو ځلانده ستوری او د يرغلگرو او د هغوی د غلامانو د سترگو ازغی وگرځید او په لسگونه وار یې د ده له منځه وړلو لپاره د

ورځې او د شپې وحشی جاپی ووهلی خو د مولوی صيب د کاملی ځیرکتیا او میړانی له امله حتی د مولوی صيب په زخمی کولو هم و نتوانیدل او د ځانی او مالی تلفاتو په لیدلو به بیرته په شا شول هر کله یې چې دا تدبیر ناکام شو نو د خپل عادت له مخې یې د مولوی صيب د شهیدولو لپاره داخلي جاسوسان په کار واچول مگر د مولوی صيب د خدای ورکړی ځیرکتیا له امله یې دا تدبیر هم ناکام شو او مولوی صيب په دی بریالی شو چې د ده وژلو پسۍ راغلي جاسوسانو ته د مرگ په کاسه کې اوبه ورکړي د جهادی بریو سربیره عام کلی والو سره په عادی ژوند کې د مولوی صيب

د گلورینو اخلاقو دا حال وه چې تر دی دمه داسی وړه بیلگه هم نشته چې مولوی صيب دی له چا سره ظلم یا ناغیري کړی وی د همدی گلورینو اخلاقو وجه وه چې هر وخت به پری د ملگرو او عام کلی والو لوی تعداد راجمع وه يرغلگر او غلامان یې پس د ډیرو کوششونو په دی وتوانیدل چې دا علمی او جهادی څیره د ډرون به یوه ناځوان مردانه حمله کې دروان ۲۰۱۷ کال اپریل په ۳۰ نیټه یکشنبی په ورځ مانبام مهال په شهادت ورسوی او د خوگیانو له گلشنه د مرحوم اول سید د کورنی څلورم گل هم ورژوی.

انا لله و انا اليه راجعون

زویه نه ژارم ته شهید یې!

سپینې ټوټې یې له سرو تړلې وې په خوشحالی له مجلسه پاڅېدل له ټولو ملگرو سره یې وروستی ځل لپاره مخه ښه وکړله موټر ته پورته شول دسپېڅلي زلمیانو په شونډو خنداگانې نڅېدلې سپینې خولې یې په سپین جبین داسې خلکېدلې ته وا شبنم په گلاب پروت دی موټر یې پنا کړو له لیرې څخه دوستانو له سترگو نه غورځول ته وا دوی ته الهام شوی وو مور دخپل ځوی ښایست ته له بامه گوته په غاښ وه او ناز او فخر یې کاوه چه ځوی یې طالب دی ناڅاپه غرمب شو یوه شېبه په سیمه چوپتیا خوره شوه له موټره تور دودونه پورته شول ناظرین قلف او کیلي شول یوه شېبه مو حواس له لاسه ورکړ له پښو مو ساه ووته په موټر لمبې بلېدلې ناڅاپه یوه ملگري په گونگه ژبه چیغه کړه شهیدان یې کړل !!

په بام ولاړه د طالب زلمي مور له بامه نه پوهیږم چه څنگه راکوزه شوه منډې یې راوهلې او له خولې یې پرته له ځویه، ځویه بله کړیکه نه وته په خپل شهید ځوی ورپریوته او چیغې یې ځویه پښې دې نشته یو لاس دې هم پرې دی ځوی یې ښی لاس راپورته کړو او گرانې مورته یې په مخ راکش کړو او بیا یې وویل مورې مه ژاړه بیا یې د شهادت گوته داسمان لورې ته پورته کړه او وې ویل اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدرسول الله غږیدلې سترگې د مور په مخ خښې پاتې شوې مور یې ورته په سترگو لاس راکش کړو او په سلگویی وویل ځویه زه نه ژاړم ته شهید یې زه په تا ویاړم.

آفرين بریتو مسکړه! زما ځواب دې راکړ!

نصیب ځدران

د پکتیا گېر منگل سیمه کې د خپلوانو کره تللی وم، دا یوه غرنۍ سیمه ده، د ښار په څېر د سیل ځانگړې ځایونه لکه پارکونه، لوبغالي او نور پکې نشته. له همدې کبله د دې سیمې میلمه د سیل لپاره د کلي دوکانونو ته بوول کیږي، هلته د کلي ځوانان سره راټول شوي وي مجلسونه کوي او له نویو تازه کیسو نه ځانونه خبروي.

زه هم همدې دوکانونو ته له خپلوانو سره ورغلم، ملگري ډېر او بانډار گرم و. که گورم یو ډاټسن موټر راغی طالبان ترې راکوز شول یو څه خوراکي سامان یې په کار و. هغه وخت کې دا سیمه د طالبانو او دامریکایانو دجنگ پر مرکز باندي بدله شوې وه. هره دویمه ورځ به بمبار ویا به چاپه وه. طالبان له موټر نه راکوز شول مخابره یې چالانه وه، پاس جیت الوتکې گرځیدې، دا ځیني کلیوال لږ ورخطا هم و چې هسې نه اوس بمبار ورباندي وکړي چې موږ به هم ورسره خراب کړي خو طالبان د اټکل خلاف خورا مطمئن ولاړ و. هغوی سامان واخیسته یو ناڅاپه درز شو، دوکان کې د ناستو ټولو خلکو رنگونه تغیر شول، وارخطا مالومېدل او ټول په پښو جگ ودریدل.

یو طالب مخابره چالانه کړه پر ملگرو یې غږ وکړ، څو ملگرو ځوابونه ورکړل یوه یې ورته و ویل چې داسې ښکاری چې "تور قاري" دوی یې و ویشتل. په تور قاري یې غږ وکړ خو ځواب یې تر لاسه نه کړ.

خدای شته دوکان کې ناست ټول خلک ډېر وارخطا و، ځیني په دې خفه و چې بیا به یې څوک ویشتلي وي څوک به شهیدان او څوک زخمیان وي؟ ځکه چې د هغې سیمه طالبان ټول ځایې خلک و. بعضي بیا ډاریدل چې هسې نه دلته بمبار وشي.

په مخابره کې بیا غږ شو، طالب ته ملگري غږ وکړ چې لمبر ته شه! بیا ورته لگیا شو تور قاري او پنځه نور ملگري یې تللي و، تر څو سیمې ته په چورلکو کې راغلي امریکایان له لیرې نه په هشتاددو وولي، خو بدبختانه چې پې ایس یې کشف شوی او جیت الوتکو بمبار ورباندي کړی ټول شهیدان شوي اوس څنگه وکړو؟!

باور وکړئ ښه مې پر زړه دې چې له زموږ سره ولاړ طالب ورته وویل چې سمه ده تاسې ورشئ شهیدان راوړئ زه کلیوال خبروم چې قبرونه تیار کړي.

بیا په مخابره کې لگیا شو ملگرو ته یې ویل چې د تور قاري د شهادت مبارکی ملگرو ته وایم پینځه ملگري (پلانکی، پلانکی او ...) نور هم شهیدان شوي د ورخطایې خبر نه ده الحمدلله اول یې امریکایان ویشتلي بیا دوی شهیدان شوي، قبرونه تیار کړئ او کلیوال خبر کړئ چې جنازې یې وکړو.

موټر ته ور روان شول مخابره یې لاس کې وه خو نه یې رنګ تغیر شوی و نه یې وارخطا خبر وکړه. جیت طیارې په هم هاغه وخت هم ښه په مستی گرځیدې راکرځیدې. بیخي حیران شوم چې دا څنگه زړونه دي؟ څنگه عقیده ده؟ موږ ته څو چې کور کې مریض راوشي ورته وارخطا و، د اتیا کالو سپین ږیری مو چې وفات شي نو تر یوه یوه

مياشت د غم ډکو کیسو باندي نه سترې کیږو. لږ سختي چې راباندي راشي نو دین او غیرت مو هیر وي او د ځان خلاصولو په لټه کې یو.

دا کیسه هلته راپاده شوه چې کندز کې د ملی اردو عسکر ویدیو مې ولیده ویل یې چې موږ ټانګ لرو، مرمۍ لرو، مهمات لرو؛ خو ایمان نه لرو. ځکه طالب هر وخت موږ ته ماتې راکوي. په زړه کې مې وویل چې آفرین زما د سوالونو ځواب خو دې راکړ.

د طالب مبارزه شپاړسم کال ته داخله شوه، زنداني شي او ځوانې یې زندان کې خزان شي، زخمي شي د علاج د نشتوالي له امله معیوب شي، جنگ په داسې تاکتیک کوي چې اول ځان ته تلفات واړوي، اول له خپل سر نه تیر شي بیا دښمن ته له ځان نه لس چنده زیات تلفات ورسوي. تر لسو ډیرې کورنۍ پیژنم چې د یوې مورکۍ درې درې بچیان شهیدان شوي او پاتې بچیان یې عملاً په جنگ کې دي.

خو د طالب مبارزه ورځ تر بلې گړندی کیږي دا زخمونه، شهادتونه، زندانونه او هیڅ ډول کړاوونه یې په لاره کې خنډل نه شول او مبارزه یې داسې ډگر ته داخله شوه چې یوه طرف ته ۴۹ هیوادونه او داخلي همکاران دي بل طرف ته طالب یواځې دی خو د کرزي خبر چې نیمایي افغانستان یې نیولی دی.

د کندز بریتو مسکړه!

زما د پوښتنو ځواب دې راکړ، ما به ویل چې د طالب سره کوم قوت دی چې دومره فولادي عقیده لري؟ نن تا زما ځواب راکړ چې هغه قوت ایمان دی چې ته یې نه لري او طالب یې لری. او ایماني قوت هیڅ کله ماتې نه شي خوږلای، همدا د قرآن قول دی!!

د نني عصر د جگړو په قاموس کې چې د امريکا په مشرۍ د نړيوال کفر لخوا ترتيب او د واتيکان، تل ابيب او وروسته بيا د سپيني ماڼۍ لخوا پرې کره کتنه شوی، امضاء شوی او توشيح شوی دی، د سخت دريځۍ او سخت دريځو باب يې ټول په اسلام راڅرخي. غرب او لاسپوڅي يې په يوه خوله وايي چې سخت دريځي هغه حرکتونو ته وايي چې کوم زموږ د استعماري او استثماري حرکتونو او پاليسيو پر ضد پيل کېږي.

زه د خپلې خبرې د ثبوت لپاره همدومره ويل کافي گڼم، چې نن ورځ ټول کفار او منافقين په يوه صف کې ولاړ دي. خپلو ظلمونو او وحشتونو ته يې پام نه دی، نړۍ يې د عامه تباهي د وسلو په جوړولو يې د هلاکت په څنډه درولی، مگر دوی يواځې هغه څه ته تروريزم وايي، چې د دوی د ظلم او تجاوز مخالفت په کې وي، معلومه خبره ده که هغه نظامي حرکت وي لکه د نړيوالو جهادي ډلو فعاليتونه او که هغه ديني يعنې د تعليمي برخې حرکت وي لکه د ديني مدارسو تدريسي فعاليتونه، همدغه ډول سياسي حرکتونه لکه د اخوان المسلمین حرکت او که خبریه بنسټيز او د بيا رغونې هڅې وي لکه د اسلامي خبریه مؤسساتو مرستې د فقيرانو او محتاجو خلکو سره، دا ټول حرکتونه ځکه سخت دريځي بلل کېږي، چې د امريکايي سانسور او حکم نه سرغړونه کوي.

په لنډو ټکو يې که ووايم نو: د امريکا په مشرۍ د نړيوال کفر په ډيکشنري کې دن ورځې سخت دريځي عبارت دی د سوچه اسلامي حرکتونو څخه، مطلب که هر څوک په هره بڼه اسلام او مسلمانانو ته خیر رسوي، هغه سخت دريځه دی او بايد له مخی لری شي!!

د پورتنی لنډ وضاحت نه وروسته به ووايم چې زه ولې سخت دريځه شوم: زه ځکه سخت دريځه شوم چې زما په

زه او سخت دريځي!

ابو ياسر افغان

خلاف

د نړۍ ټولو کفارو شیطاني اتحادیه جوړه کړه تر څو ما د دنیا له مخی ورک کړي او دوی ته د خپل شیطانت مخه خلاصه شي، زه ځکه سخت دريځه شوم چې زموږ اسلامي خاورۍ د کفري لښکرو لخوا اشغال شوی، ځکه چې زموږ د دين او ديني مقدساتو توهين وشو، ځکه چې زموږ مسلمانان د يهودي او صليبي جبر بنکار شول.

سخت دريځي که نظامي فعاليتونه وي، نو زه ځکه سخت دريځه وسله وال یم چې د غرب کفري لښکرې زموږ ځمکو ته مسلحې داخلې شوي، د جنگونو يوه نه شليدونکي لړۍ يې په کې پيل کړې او په هره ممکنه وسيله يې د مسلمانانو د وژلو، کمولو، بې لارې کولو او محتاج ساتلو لپاره کوششونه کړي، سخت دريځي د غربي قاموس په يوه برخه کې عبارت د جهادي حرکتونو څخه دی، نو زه ځکه سخت دريځی شوم چې ما د جهاد سپېڅلې قرآني فريضه عملي کړيده.

امريکا او متحدین يې درگړه لگيا دي، اسلامي ځمکې اشغالوي، د مسلمانانو په اقتصادي، کلتوري، سياسي او نظامي اړخونو فشار زیاتوي، اسلامي هېوادونه يې د تباہ کوونکو وسلو د ازمایلو په لابر اتوار بدل کړي، مسلمانان بنځې او ماشومان د دوی د نښې ويشتلو او ساعت تیرۍ لپاره استعمالیږي،

هيڅ يو حقيقي مسلمان، اسلامي مرکز، اسلامي حرکت او اسلامي خاوره د دغې يهودي امريکا د شرارت څخه په امن نه ده، نو که اوس زه د دغو ظلمونو خلاف غږ پورته کوم سخت دريځه بلل کېږم، پس د دې لپاره چې زه د غرب د شیطانتونو، ظلم او نارواو نه خلاص شم، د اسلامي جهاد سپېڅلې لاره مې غوره کړې کوم چې زما دين يې ما ته حکم کوي، که دغه سخت دريځي وي، نو وياړم چې يو سخت دريځه اسلام پال یم، نه شيطان پرست، بزده، غلام، محکوم او کفر پلوی غرب پال او ډيموکرات.

په نړۍ کې د سر لوړي ژوند، آزاد حرکت، خپلواک نظام او منل شوي عظمت درلودل زموږ حق دی، غرب څه کاره دی چې د خپل شیطانت او رذالت لپاره زموږ په چارو او ځمکو کې مداخله کوي، همدا چې زه د غرب غلامي نه منم، اسلامي شرعي نظام غواړم او اسلامي تگلاره باندې تگ غواړم، غربي او شرقي کفار ما نه شي زغملې، نو د دې لپاره چې په زوره مې د کفر غلامۍ ته مجبور، د خپل حق نه محروم او د ابد لپاره محکوم کړي، لومړی راباندې د سخت دريځه، ترورېست او باغي نوم ږدي، بيا راپسې لوی پوځونه، درني وسلې او وژونکي آلې راوپري چې زما د آزادي خوښي فکر سزا ما ته را کړي، همدا اوس چې ټوله اسلامي نړۍ د امريکا او يهودو تر نظامي او فکري استعمار لاندې ده، خپل هر ظلم او ناروا ته جواز برابروي، مگر دا چې ما پيژندلي، له حيثيت او اهدافو څخه يې خبريم، غلامي يې نه منم او پر ضد يې د جهاد مقدسه تگلاره غوره کوم، زه سخت دريځی او ترورېست بلل کېږم؛ پس که د ظلم او اشغال، د کفر او شیطانت، د کفري دسيسو او سياستونو خلاف حرکت ته سخت دريځي ويل کېږي، زه سخت دريځه یم، سخت دريځي زما لپاره وياړ او فخر دی، د ژوند تر پايه پورې به همدغه فکر او تگلاره پريښدم.

ان شاء الله

غفور پيروز

او په هيواد کې د معاصر اعتزال پديده

زلمی مدنی

د حادث انسان عقل يې نه د ټولو اسرارو د تحليل ځواک لري او نه يې هم له خپلو غوښتنو سره منطبق کولای شي. همدا لامل و چې معتزله فرقه د يوې شاذې او منحرفې فرقې په توګه د دين د تحريف په جرم ګمراه وشميرل شول او ټول امت ترې برائت اعلان کړ.

هغوی د اهل السنة و الجماعة له ډلې خارج وبلل شول او دوخت عباسي خليفه محي السنة المتوکل علی الله يې په مذهب او مذهبي تبليغاتو بنديز ولګاوه چې ورسره دغه لومړني عقلگريان هم کرار کرار له صحنې محو او د تاريخ برخه وګرځيدل.

هغه پديده چې اوس ورته معاصر اعتزال يا نوي عقلگريان وايي په اسلامي نړۍ د غربي استعمار له دورې څخه را شروع کېږي. په وروستيو پېړيو کې د غربي او کفري نړۍ پرمختګ او د مسلمانانو وروسته پاتې کيدلو مسلمانان مفکرين په ژور وسواس مبتلا کړل چې په پايله کې يې د مسلمانانو لخوا په درې ډوله عکس العمل وښودل شو. ځينو د غربي فيلسوفانو دا خبره ومنله چې د مسلمانانو د عقب ماندګۍ اصلي سبب اسلام دی نو که مسلمانان پرمختګ غواړي بايد اسلام پرېږدي. دې ډلې په اسلام باور له لاسه ورکړ او د پرمختګ ضامن يې غربي کفر وباله. دويمې ډلې وويل چې اصلا مسلمانانو واقعي او د خير القرون اسلام ته شا اړولې نو ځکه وروسته پاتې دي دوی له غرب سره د

اعتزالي تفکر اوږد تاريخ لري. لومړني معتزله هغه عقلگريان ول چې هڅه يې کوله اسماني دين دد ځمکني بشر د عقل په مقياس برابر کړي. دوی د ديني عقائدو او شرائعو هغې برخې يا رد کړې او يا يې هم له ځانه ورته توجيهاټ را وايستل چې د انساني عقل له غوښتنو سره يې توافق نه راتلو.

معتزله د الله تعالی له ديدار څخه منکر شول، قران کريم يې مخلوق يا د رسول الله الفاظ وبلل. د تقدير مسئله چې د انساني عقل د حيرت تر ټولو مهم مورد دی معتزله له تقدير څخه منکر شول او ويي ويل چې انسان مختار دی. ځکه دا د الهي عدل د تقاضا خلاف باور دی چې الله تعالی دې يو ځل د انسان کردار مقدر کړي او بيا دې په هغه عمل سزا ورکوي.

دوی له تقدير په انکار سره ځانونه الله تعالی ته د عدل ثابتوونکي بلل او خپله فرقه يې (اهل التوحيد والعدل) بلله. عقلگرا معتزله د قيامت او معاد په سم تحليل کې هم پاته راغلل او ويي ويل چې د انسان بيا راژوندي کيدل عقلا محال دي نو دوی باور درلود چې قيامت، ثواب او عذاب روحاني احساسات دي کوم خارجي وجود نلري.

معتزله فرقه چې ځانونه يې عقل پرست بلل او دين يې د عقل په قالب کې ځايوو، دې ته يې فکر نه درلود چې دين د خبر او قديم رب متعال جل جلاله فرمان او قانون دی چې

سيالۍ لپاره د اصلي اسلامي تعليماتو لکه خلافت، امت، جهاد او شريعت د را ژوندي کولو خوځښت پيل کړ چې لا هم دا مفکوره په درسته اسلامي نړۍ کې جريان لري. دريمې ډلې فکر وکړ چې د اسلام هغه تعبير چې په تيره زريزه کې شوی د اوس عصر له غوښتنو سره توافقي نلري، په اسلام

حنفي وايي: زموږ د وخت شرايط د عقل اصالت منل او له عقلانيت څخه دفاع ايجابوي، ځکه چې زموږ د ماډرن فکر تاريخ هم په همدې دلالت کوي له همدې امله د معتزله وو مسلک چې عقل يې د نقل لپاره اساس باله دنن ورځې مهم ضرورت بلل کيږي.

زموږ هيواد چې له وخته د فکر او فلسفې د توليد له نگاه له فقر سره مخ دی د معاصر اعتزال مفکوره هم پېه کې کومه سابقه نلري خو زموږ په چم گاونډ کې معاصر اعتزالي افکار له ډيره وخته د خپرېدو په حال کې دي. په هند کې سرسيد احمد خان د دغو افکارو يو مخکښ دی چې د قرآن دمخلوقيت په بار کې کټ مټ د پخوانيو معتزله وو په شان عقیده لري دغه راز د تعدد زوجات او حتی د پيري د وجود په اړه ټول آياتونه يې د عقل خلاف بللي او خپلسري تاويلات يې په کې کړي.

په پاکستان او هند کې د سرسيد احمد خان د معتزلي افکارو يو مشهور پالونکی جاويداحمد غامدي دی. نوموړی د صحيح احاديثو په رد او آيتونو په تحريف او تاويل شهرت لري. جاويد احمد غامدي هم هڅه کوي چې اسلامي احکام او شرايع ټول په خپل عقل برابر کړي نو ځکه هر هغه حديث چې دده د عقل د غوښتنو خلاف خبره په کې شوي وي په بيلابيلو دلائلو يې مجروح بولي او رد کوي يې.

کې د اوس عصر مروج عقل گرايي له پامه غورځول شوې نو بايد اسلام له سره د عقل په رڼا کې داسې تفسير شي چې د اوسني وخت له غالب تفکر سره اړخ ولگوي. دې ډلې په حقيقت کې هماغه د معتزله وو شعار را ژوندی کړ چې عقل تر ټولو ستر اصل دی او بايد د دين په شمول هر څه يوازې د عقل په تله وتلل شي معتزله وو به ويل (المعارف کُلها معقولة بالعقل، واجبة بنظر العقل)

معاصر معتزله يا عقل گرايان چې کله خو ځانونه تجدد گرايان هم بولي ځينو يې د خپل فلسفي خاصيت له امله د دين نوي او عقلي تفسير ته کار ويلي او ځينې يې بيا د غربي نړيوال لادينيت د هغې سترې پروژې برخه دي چې غواړي په نويو او بيلابيلو ديني تفسيرونو او تاويلاتو سره مسلمانان په خپل دين کې شکمن کړي او د تفرق فتنې را وېښي کړي.

معاصر اعتزال هم د هرې نوې مفکورې په شان له معمولي ادعاوو څخه پيل کړی او دوخت په تيريدو سره يې افکار او عقائد د پخوا په نسبت سخت او افراطي شوي دي او په دين کې لا نورو تاويلاتو ته خبره رسيدلې ده. د بيلگې په توگه په مصر کې د ديني عقل گرايي مفکوره د محمد عبده له وخته را پيل شوې وه، خو وروسته يې دومره وده وکړه چې د نصر حامد ابو زيد او حسن حنفي لخوا انساني عقل کټ مټ د معتزله و په شان تر ټولو ستر اصل وبلل شو. حسن

په ریاستي نظام کې د ترکیب راتلونکی

شهید زوی

په اساسي قانون کې د ترمیم اومشیتوب د لوندونو راوستلو لپاره هم ډېرو مخکنو حاکمانو هڅې کړې وې او په ۱۹۶۱م او ۱۹۸۲م کې ددې هدف لپاره ټولپوښتنې هم تر سره شوي وې خو هیڅوک هم پدې اړه کامیابۍ ته نه و پرېښودل شوی نو په داسې ترکیب کې چې د ترکیب ولس د تېرو ۱۴ کلونو راهیسې پرولسمشر طیب اردگان دخپل اعتماد اظهار کړی او پدې مودې کې یې په هرو ترسره شويو انتخاباتو کې هغه ته رایې ورکړيدي نو د مسلسلو بریالیتوبونو او د حکومتونو د بقا ترڅنگ په اساسي قانون کې د ترمیم لپاره په ټول پوښتنې کې کامیابي د طیب اردگان لپاره لویه کامیابي اولاسته راوپنه ده او دا پرځای ده چې دې ترسره شوې ټولپوښتنې دده په بریالیتوبونو د تصدیق یو بل مهر هم ثبت کړي.

دا ټولپوښتنه له دې امله ډېره مهمه وه چې پکې په راتلونکي کې د کوم گوند د حکومت راتلو یا نه راتلو خبره نه وه بلکې خبره پکې د ترکیب د حکومتي نظام د بدلون د بنسټیزې پرېکړې وه. طیب اردگان غوښتل چې د ترکیب راتلونکی نظام دې پارلماني نه بلکې ریاستي وي؛ پدې ټولپوښتنه کې یواځې همدا پوښتنه شوي وه چې آیا ته ریاستي نظام غواړي؟ په هو! یا نه ددې جواب ورکول وو.

په ترکیب د رایو ورکولو د اهل تاننو شمېره کابو ۵۵ ملیونو ته رسېږي چې په دوی کې ۸۵ سلنې دخپلې رایې په کارولو په اوسنۍ ټولپوښتنې کې برخه واخسته او ټولپوښتنه کې ۵۱.۴ خلکو د نائید او ۴۸.۶ درد رایه کارولې وه.

ددې نوي قانون د منظورېدا نه پس به طیب اردگان قانوناً حق ولري چې په راتلونکې کې دوه ځل بیا هم ځان په ولسمشریزو انتخاباتو کې کاندید کړي؛ یانې هغه به د قانون له مخې ددې اهل وي چې تر ۲۰۲۹م پورې د ترکیب قیادت وکړي.

سره له دې چې د گڼو اروپایانو له لوري په طیب اردگان تنقیدونه شويدي او ویلې یې دي چې له دې لارې به د طیب اردگان په واک اختیار کې ډېر زیاتوالی راشي او یو دیکتاتور ولسمشر به ترې جوړ شي خود امریکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ هغه ته پدې بریالیتوب مبارکي ویلې ده؛ طیب اردگان ته د امریکا دولسمشر مبارکي ویل په ښکاره له ځانه سره د ایښام لري چې د ترکیب ریاستي نظام د امریکا اوسنۍ ادارې لپاره د قبول وړ دی او دا به د دواړو هېوادونو ترمنځ دا اختلاف سبب نه جوړېږي.

۲۰۱۷م کال د اپریل ۱۶ مه نېټه د ترکیب د تاریخ یوه مهمه ورځ وگرځېده پدې ورځ د ترکیب ۸۵ سلنه وگړي په اساسي قانون کې د یوولسمو بدلونونو راوستلو په اړه د مېشتې یا منفي رایې د کارولو په موخه را ووتل او اکثریت یې په ریاستي نظام د پارلماني نظام د بدلولو پرېکړه وکړه.

پدې ترسره شوې ټول پوښتنې کې د ترکیب ولس یوځل بیا نړۍ ته څرگنده کړه چې د ترکیب برحال ولسمشرۍ یې اصل رهبر او قائد دی.

۹۳ کاله وړاندې چې په ترکیب کې عثماني خلافت ړنگ او کمال اتاترک د سیکولر ترکیب بنسټ کېښود نو پدې ۹۳ کلونو کې په ترکیب کې ۶۵ حکومتونه جوړ شويدي چې د عدنان مندریس داوولې دورې؛ د ترگت اوزال او د طیب اردگان د حکومتونو پرته هر حکومت د فوځ له لوري ړنگ شويدي او دخپلې قانوني مودې پوره کولو ته ندی پرېښودل شوی؛ دا کلونه که په حکومتونو وویشل شي نو اوسطاً د هر حکومت عمر ۱۷ میاشتې کېږي او چې د یادو ۳ واپرو لومړي وزیرانو حکومتونه ترې نفي شي نو بیا د یو حکومت موده د یو کال نه هم کمه راځي؛ همدا راز

د یادولو وړ ده چې ترکیه په ناټو کې د غړیتوب لرلوله امله نه یواځې دا چې دامریکا او اروپا مهم اتحادي دی بلکې د سوېر جنگ دوخت نه تر دا وروستو وختونو پورې دا دروسې پرضد اروپا کلا گڼل کېدله خو اوس د ترکیې او اروپا روابط تر ډېره حده د اعتماد او اعتبار نه خالي ښکاري .

دلته دا پوښتنه مهمه ده چې په ترکیې کې د دولتي نظام ددې بدلون څه اړتیا وه؟

او دا چې ریاستي نظام به ترکیې یا طیب اردگان ته څه گټه ورسوي ؟

ددې پوښتنې د ځوابولو لپاره اړینه ده چې د ترکیې حالاتو ته لږه ځغلنده کتنه وشي .

په ۲۰۰۳ م کې چې طیب اردگان د ترکیې واک تر لاسه کړ هغه مهال ترکیه په هر لحاظ د ډېر تنزل ښکار وه ؛ ترکیه د اسلامي نړۍ نه لرې وه اولوبیدیځ ځانته نه رانېږدې کوله په هېواد کې بد امنی او په دولتي چوکاټ کې فساد اوج ته رسېدلی و ؛ د ترکیې اقتصادي حالت ډېر خراب و؛ د ترکیې اقتصاد د کورنو او بهرنو قرضونو تر سخت فشار لاندې و؛ په هېواد کې سخته بې کاري وه او پولي انفلاسیون اوج ته رسېدلی و .

طیب اردگان د واک په خپلې لومړۍ دوره کې خپله ټوله توجه د فساد ختمولو ؛ امن راوستلو او د اقتصادي اصلاحاتو لور ته راواړوله ؛ د اقتصادي تېز پرمختګ پر لور یې د ترکیې درواړو لپاره ډېرې هڅې وکړې چې په نتیجه کې یې د آی.ایم.ایف په شمول ټول قرضونه له

وخت نه وړاندې ادا شول، بې کاري له منځه ولاړه پولي انفلاسیون کنترول شو او ترکیه د بهرنو پانګوالو لپاره د پانګونې په یو بهتر مرکز بدله شوه ؛ او هغه وخت هم راغلو چې ترکیه د ټولې اسلامي نړۍ په ستر اقتصاد بدله شوه؛ داروپا د ګڼو هېوادونو په پرتله یې اقتصاد ښه شو نو ځکه په نړۍ کې چې د اقتصادي بحران پرمهال داروپا زیات هېوادونه د سترو اقتصادي ستونزو ښکار وو ترکیه د کوم لوی اقتصادي مشکل سره نه وه مخامخ شوې .

اردگان چې د ښوونې او روزنې ، تجارت ، صنعت ، زراعت او بیا رغاونې په اړه کوم مثبت انقلابي اقدامات وکړل لږ لیک یې ډېر اوږد دی اوموږ ترې وړاندې څو ځلې یادونه کړیده نو یادول یې اړین ندي .

ددې ترڅنګ اردگان ملکي حکومت ځواکمن کړ او په سیاست کې یې دهغه فوځ د مداخلې ټولې دروازې وتړلې کوم چې دنوې ترکیې د بنسټ ایښودونکي کمال اتاترک دوخت نه د قانون د محافظ حیثیت لرلو او څوځلې یې په ترکیې کې جمهوري حکومتونه ږنگ کړي وو .

د محترمو لوستوالو په علم کې به وي چې یو وخت شام د عثماني خلافت یو ولایت و؛ دمشق د برتانوي جنګي مشر لارنس آف عربیه د لښکر او ترکانو ترمنځ دمشق کې د سختو جنګونو درامخته کېدو نه پس ترکانو په دمشق کې ماتې وخوړه او په همدې سره په عربي نړۍ کې د عثماني خلافت ډیوه مړه شوه نو ځکه دنوې ترکیې درامخته کېدو نه د طیب اردگان تر واکمن کېدو پورې د ترکانو او عربانو اړیکې سختې ترینګلې وې؛ په دمشق کې د لګېدلو زخمونو هېرولو ته ترکیه نه وه چمتو نو ترکیه ځکه د عربانو په مقابل کې د اسرائیلو سره د دیپلوماتیکو اړیکو د قائلولو تر حده ولاړه .

خو واک ته در سېدلو سره سم اردگان داسې قدمونه پورته کړل چې د ترکانو او عربانو ترمنځ نفرتونه ډېر په تېزۍ مخ په کېدو شول او هغه وخت ژر راغلو چې ترکیه د عربو سره اوږه په اوږه ودرېده او د فلسطین په شمول کابو په ټولو مسائلو کې سره یوه خوله شول .

خو له بده مرغه چې ۲۰۱۱ م کې په شام کې کورنی جنگ پیل شو او په ترکیې د ابتلا یوه نوې دروازه خلاصه شوه .

۳ ملیونه شامي مهاجرینو په ترکیې کې پناه واخسته؛ د دوی د ټولو اړتیاو پوره کول ترکیې پر غاړه اخیستل چې له امله یې د ترکیې اقتصاد تر یو حده د فشار لاندې راغلی دی خو دا د ترکیې لپاره د اندېښنې وړه خبره نده د اندېښنې وړ خبره د هغه کردانو بیا راپورته کېدل دي چې په ترکیې، شام او عراق کې مېشت دي او دوی ټول دمستقل هېواد غوښتونکي دي .

دمسلسلو هڅو نه پس طیب اردگان د ترکیې کردان مذاکراتو ته تیار او په حکومت کې یې شامل کړي وو خو د شام د ستونزې د راپورته کېدو نه پس کردانو خپله زړه غوښتنه بیا راپورته کړې او د ترکیې د دولت پرضد یې مسلحې مبارزې ته لاس اچولی دی ؛ ترکیه د کردانو د بغاوت په ځپلو کې د ډېرو مشکلاتو سره مخامخ ده .

د ترکیې لپاره د بل ستر امتحان اړخ دادی چې د شام کورني جنگ کې منځنۍ ختیځ د تقسیم ښکار شوی ؛ ایران بلا قید و شرط د ښارالاسد حمایت پیل کړ او د ښار د فوځ سره اوږه په اوږه د جنګېدلو لپاره یې خپل فوځیان اوملېشې شام ته بوتلې دي او د ښارالاسد په مقابل کې د راپورته شوو

مثاله اداره ده خو همدا بې مثاله اداره دگڼو داسې چلنجونو سره مخامخ شوه چې ترې کامياب راوتل اسان کار نه و.

دطیب اردگان د ادارې پروپاندي دهمدې مشکلاتو دشتون نه په استفادې دتبر ۲۰۱۶ م کال دجولائی په میاشت کې دده پرضد فوخي کودتا وشوه چې له نېکه مرغه ناکامه شوه؛ دطیب اردگان په غوښتنې دترکې ولس راووتلو دټانکونو مخې ته پر سپکونو پروتول او دا کودتا یې ناکامه کړه؛ کودتا فوځ کړې وه خو دطیب اردگان په وینا یې تحریک دفتح الله گولن په نوم دهغه تن له لورې وکوم چې دامریکا په

پنسلوانیا ایالت کې دجعلي او خود ساخته جلاوطني يا تبعید شپې تېروي؛ نوځکه دفوځیانو ترڅنگ دعدلي، تعلیم او تربیې او نورو څانگو سره تړاو لرونکي گڼ شمېر خلک ونيول شول او سزاگانې ورکړل شوې.

ددې کودتا دناکامۍ نه پس طیب اردگان وویل چې دټولو ستونزو او مشکلاتو نه خبر دی او پدې پوه دی چې دداسې مشکلاتو نه دوتلو لپاره په ترکې کې دیوې ځواکمنې ادارې دشتون اړتیا ده او دځواکمنې ادارې شتون دځواکمن ولسمشر سره تړلی دی.

اردگان ویل چې په وخت او ځای پرېکړه او دبحراني حالاتو نه دهبود راویستل یواځې یو ځواکمن ولسمشر کولای شي؛ او دقوي ولسمشر په شتون کې به دلا قوي او پرمختللی ترکې په رامنځته کېدو کې اسانتیا رامنځته شي.

دپارلمان دغړو اوولسمشر کاري دوره چې مخکې ۴ کلونه وه اوس به دریاستي نظام له مخې دپارلمان دغړو اوولسمشر کاري دوره ۵ کلونه وي او یو تن به یواځې ۲ ځلې دولسمشر- کېدو حقدار وي؛ دلومړي وزیر چوکۍ به له منځه ځي؛ لومړی وزیر به لری شی اوپرځای به یې یو یا دوه مرستیالان وټاکل شي؛ دوزیرانو، والیانو او او نورو لوړ پوړو چارواکو د عزل او نصب ټول واک به دولسمشر سره وي، بېرني حالت به دولسمشر- له لوړې اعلانېږي او ولسمشر- به دسترې محکمې اولویې څارنوالۍ پرکړنو دڅار بشپړه حق لري .

دپارلمان دغړو شمېر ۵۵۰ نه ۶۰۰ ته لوړ کړای شو او دا ددې لپاره چې دانتخاب حلقه یې کوچنۍ اود ولس دستونزو په حل کې ورته اساني وي .

په پارلمان کې به اوس دهر ډول سیاسي سودا مخه ونيول شي اودپارلمان دغړوتوله توجوبه اوس د ولس خدمت ته وي؛ پارلمان به اوس د ولسمشر، دهغه دناټیانو او وزیرانو داحتساب قانوني حق ولري او داحتساب داعلان نه پس به ولسمشر- دپارلمان پنگولو او دنویو انتخاباتو دترسره کولو داعلان حق نه لري . که دډېر مجبوريته په حالت کې ولسمشر- پارلمان پنگوي نو ورسره به یوځای

ډلو ترشا عربان ودرېدل چې دا دترکې لپاره بل ډېر لوی امتحان و ځکه چې ایران که څه هم یو هېواد دی او بل لور ته نېږدې ټوله عربي نړۍ وه خو دا چې ایران دسیمې خورا مهم هېواد و نو له پامه غورځول یې گرانه پرېکړه وه خوترکې جرأت وکړ ایران یې له پامه وغورځولو او د عربانو سره په څنګ کې ودرېده.

خو څو میاشتې دمخه دطیب اردگان د ادارې پرضد په ترسره شوې ناکامې کودتا کې چې دامریکا او ځنې نورو لویديځو هېوادونو لاس لرل ثابت شول او ترڅنګ یې دروسې اخلاص هم رامخې ته شو چې له امله یې ترکیه او روسیه یوېل ته ډېر نېږدې شول چې کار ترکیه دیو نوي مشکل سره مخامخ کړه ځکه چې روسیه هم دبشارالاسد دبقا لپاره دمخالفینو پرضد دهوايې ځواک نه کار اخلي او سخت درانده بمونه پرې راغورځوي.

خولنډه دا چې که څه هم دطیب اردگان اداره یوه کامیابه او په ترکې کې بې

دانتخاباتو اعلان هم کوي يانې دپارلمان دپنځوسره به دولسمشر تلل هم حتمي وي او ولسمشر-اوپارلمان غړي به په يوځای دعامو انتخاباتو له لارې ټاکل کېږي .

ددې نوي ترميم په ترڅ کې فوځي محاکم هم له منځه ځي اوبواځې دجنگي حالت درامنځته کېدو پر مهال به ددې محاکمو رامنځته کېدل قانوني گڼل کېږي .

په اساسي قانون کې د اوسنو بدلونونو په اړه يوه مهمه خبره داده چې دا بدلون په ۱۸ مادوکې راغلی دی خوددې ۱۸ مادونه به ۱۶ مادي دراتلونکو انتخاباتونه پس نافذ العمل وي يواځې دوه مادي به يې اوس عملي کېږي ؛ يوه داچې که ولسمشر-وغواړي نو هغه به دکوم سياسي گوند غړی جوړېدای شي يانې دامنافت له منځه ولاړ چې يوولسمشر- که څه هم ديو گوند سره همېشني تړاو لري هغه به دولسمشر- کېدونه پس دا اعلان کوي چې زما دکوم گوند سره تړاو نشته ؛ نو ددې بدلون نه پس به طيب اردگان نه يواځې دخپل گوند دغړيتوب لرلو اعلان کولی شي بلکې قانوناً به يې مشرهم جوړېدای شي .

دوهمه هغه ماده چې اوس به پرې عمل کېږي تړاو يې دقاضيانو دتقرر سره دی ؛ اوس هم دقاضيانوتعين دولسمشر- دمنظورېدا نه پس کېږي خوددې نه پس به په ۱۰ مشرانو قاضيانوکې د ۴ تقرر ولسمشر په خپله خوښه کوي .

ترکيه په آسيا او اروپا کې واقع ده ددې يو مهم ښار استنبول مسلمانانو

اوعيسويانو دواړو ته په تاريخي لحاظ ډېر اهميت لري؛مسلمانان داستنبول فتحه داسلام او مسلمانانو کاميابي بولي اوعيسويان داستنبول سقوط دخپل تاريخ يو تور باب بولي ځکه چې په نتيجه کې يې بازنطيني واکمني له منځه ولاړه او دعثماني خلافت دعروج دور پيل شو؛دعروج په همدې زمانې کې نيمه اروپا دعثماني خلافت ترواک لاندې راغلی وه او دروم بحيره چې داروپا دملاتير گڼل کېږي پدې زمانې کې پرې يواځې دمسلمانانو قبضه وه.

داروپا مشران او پوهان ترننه خپله دا ماضي نه هېروي او خپلو ولسونو ته يې ديبا رايادولو هڅې کوي؛دعثماني خلافت پرضد دروسي،فرانسې او برتانې اتحادونه دهمدې تعصب په نتيجه کې رامنځته شوي وو.

سره له دې چې دلويديځ پوهان دحق پرستۍ لويې دعوي کوي خو نن چې ددوی قوي اوپرمختللي ترکي ته گورې نو عثماني خلافت ورته رامنځ ته کېږي او دترکي ولسمشر ورته دعثماني خلافت دوخت خليفه ښکاري.

لويديځ ته دفرانسې او امريکا په رياستي نظام کې جمهوريت او ديموکراسي ښکاري خو دترکي رياستي نظام بيا خالصه ديکتاتوري بولي او دټولې نړۍ دجمهوريت او ديموکراسۍ لپاره يې خطر گڼي.

لويديځ ته په شام کې هغه بشارالاسد دزعم وړ دی دکوم لاسونه چې د ۵سوه زره نه دزياتو شاميانو په وينو سره دي او کوم چې د ۱۵۵ ميليونو نه زيات مظلوم شامي مسلمانان دخپل هېواد نه کېږي کولو ته اړ کړيدي خو لويديځ ته په ترکي کې هغه طيب اردگان دمنلو وړ ندی چې په مسلسل ډول ۶ کرته خپل ولس دمشرۍ لپاره انتخاب کړ.

دشام دستونزې په اړه چې ټولې اروپا او امريکا کومه مکاري او چالاکي ښکاره کړه هغه دشرم او ظلم نه ډکه ده؛دلويديځ او امريکا دشومو پلانونو په نتيجه کې نه يواځې شام بلکې ټولې عربي نړۍ کې کورني جنگونو او فرقه يزې شخړې رامنځته شوې چې ټوله سيمه يې سخته بډامنه کړه او ددې بل شوي اور لمبې تر ترکي هم ورورسېدلې .

سره له دې چې ترکيه په ناټو کې غړيتوب لري خو چې په شام کې ترکي مرسته وغوښته نو امريکا او اروپا ته دجنگ نه دخپلې لمنې راټولولو پاليسي راياده شوه خو همدې امريکا او لويديځ په عراق کې جنگ لاهم روان ساتلی دی.

دطيب اردگان د اوسنۍ ترکي سره لويديځ خپله دښمني دومره ډاگيزه کړيده چې چې اوس پدې دښمنۍ کې مسلم بين المللي اصول هم ترپښولاندې کوي اوڅه پروايي نه لري .

لويديځ ددترکي دولت غړي پرې نه ښودل چې په اروپاکې د ۴ سوه زرو مېشتو ترکانو سره ددې ټولپوښتنې په اړه خبرې وکړي ؛ تردې چې دهالينډ دولت دترکي دباندينوچارو دوزبرې طيارې ته پدې هېواد کې دښکنه کېدو اجازه ورنکړه اوچې هغه دځمکې له لارې دې هېواد ته په ننوتلو وتوانېده نودخپلې قونصلگرۍ نه د ۵ سوه متروپه واټن کې هغه ودرول شوه اوبېرته ددې هېواد نه راوويستل شوه .

ددې برياليتوب نه پس خواروپايانو ډېره لويه غوغا جوړه كړه اودلمان مشرې انگېلا مركل خودا هم وويل چې موږ به تركي ته په اروپا كې ركيت ورنكړوڅو پدې اړه به ورسره مذاكرات جاري وساتو .

دادې گټې مصروف ساتلواودوكې وركولوهماغه پاليسي- ده كومه چې د فلسطيني مسلمانانو په اړه اسرائيلو خپله كړې ده ؛ اسرائيل وايي موږ دا زاد فلسطيني دولت وجود نه شو منلی خو پدې اړه د فلسطينيانوسره مذاكرات جاري ساتو .

دخپل ولس د تائيد اوپه هېوادكې د سياسي نظام د قوت موندنې نه پس طيب اردگان هم دلويدېڅ په مقابل كې روښانه موقف خپل اوډېر معقول عكس العمل يې ښكاره كړ ؛ طيب اردگان وويل : ديوې بلې ټولپوښتنې له لارې دولس درايې معلومولونه پس به موږ په اروپا كې دشاملېدلو په اړه داروپاسره مذاكرات دتل لپاره بند كړو .

دطيب اردگان دې اخطار اروپايان ډېر سخت ورخطا كړيدي اوډېرو پوهانو خپل سياسي مشران دتركي په اړه دخپلې روانې پاليسۍ په اړه ملامت كړيدي .

دفرانسې دنړيوالوچارو دروايطو انستيتيوت مرستيال ((ديديه پيليون)) ويلي دي: اروپايي اتحاد يوسياسي اتحاد دی كوم مسيحي اتحاد ندی نو د اروپايي اتحاد دپارلمان نه دداسې خبرو راپورته کېدل چې ((موږ بايد تركي ته په اروپايي اتحاد كې ركيت ورنكړو يا ورسره مذاكرات منقطع كړو)) داروپا لپاره تيا ه كونكي شي گرځېدای شي ؛ دا خلك بايد پدې پوه شي چې اوس تركيه نه بلکې

اروپا ديومريض شخص حيثيت لري نودځواکمني تركي سره دروايطو پرې كول به داروپا ډېر ستر سياسي حماقت وي .

طيب اردگان دا هم ويلي دي چې دلوزان پرترون هم دييا کتنې اړتيا ده ؛ دده داوينا ډېره داهميت وړ ده چې ټول لويديځ يې لړزولی دی .

ديادولو وړ ده چې ۱۹۳۲م کال دجولای په ۲۴ مې نېټې دسويس په لوزان نومي ښارکې دتاريخ يوبدترين تړون رامنځته شوچې له مخې يې دعثماني خلافت ډېره ستره ترکه داغيارو ترمخ وويشل شوه .

دتړون يواځ تركيه اوبل اړخ يې برتانيه ، فرانسه ، ايټاليا ، جاپان او يونان وو ؛ داتړون چې په ۱۴۳ مادو مشتمل وپکې عملاً دعثماني خلافت له منځه تلل اعلان اوتركيه په هغو سرحداتوکې محدوده کړای شوه کوم يې چې اوس دي ؛ په مهمو سمندري سيمواولارو يې واک ختم کړای شو ؛ باسفورس او مرمره نومي خورا مهمې سمندري لارې يې بلاعوضه خلاصې پرېښودلای شوې ؛ داهم ويل کېږي چې پدې تړون کې داهم وچې تركيه به تر راتلونکو ۱۰۰ کلونوپورې په خپل هېوادکې دټبلو دلتې او استخراج لپاره هېڅ قسم اقدام نه کوي .

دلويديځ دمنافقت نه ډکې همدې پاليسۍ ته په پام سره طيب اردگان دضعيفو ايتلافي حکومتونودمخنيوې ؛ دامنيتي ستونزودخل اودبهرنيانو دلاسوهنې دپای ته رسېدو او دخپل هېواد د پرمختگ لپاره دنظام بدلولو ته اړ شو اروپايان ددې حقيقت نه خبر دي خو اعتراف کولو ته تيارېږي .

داردگان مخالفينو تور لگولی چې له دې لارې طيب اردگان ځان د تركي ديكتاتور جوړول غواړي خو طيب اردگان دا تورونه رد كړيدي او ويلي يې دي چې ديكتاتور دزور له لارې رازې نه د ولس دراږو او دازادو انتخاباتوله لارې ؛ اردگان ويلي څه يو فاني انسان يم چې راته دخپل سبابه اړه علم نشته ، تل به پدې نړۍ كې نه يم او نه به تل دتركي حاكم يم ؛ زموږ هدف په هېواد كې همېشني اصلاحات دي ، نه همېشني واكمني .

كه فكر وشي نواعتراض كونكي گويا سر له اوس نه په راتلونكي كې دخپلې ماتې اعتراف كوي او دا مني چې د راتلونكي ۲۰۱۹ م كال انتخابات به طيب اردگان گټي او ۵ كلونه به ولسمشروي ؛ بيا به په ۲۰۲۴م كال كې ترسره كېدونكو انتخاباتو كې هم همدا گټونكى وي اوپدې طريقې به هغه تر ۲۰۲۹م پورې په واک كې پاتې شي .

په تركي كې دننه اوپه عربي رسنيو كې ددې ټولپوښتنې دبرياليتوب نه پس دا مقوله ډېره مشهوره شوى چې اتاترك ۷۹ كاله وړاندې مړ شوى خو ايله اوس دفن كړاى شو .

دنړۍ مسلمانان دتركي په څېر دمهم اسلامي هېواد په ټولو مثبتو پرمختگونو خوښ دي خو دعثماني خلافت دعوه كونكي تركي كې دسيكولرزم دمفكورې په تمامه معنى دښېدل او په صحيح معنوې مسلمانان تركيه غواړي ؛ دطيب اردگان نه همدې لورته دقدم پورته كولوتمه لري او همدا يې اصل كاميابي بولي .

***

موهنز او نکلنه

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ

زمونږ په ټولنه کې ځينې قراني اخلاق عملي دي او ځينې داسې قراني اخلاق چې هغه يا خو کم تبليغ شوي دي او يا شايد نه وي تبليغ شوي، څرنگه چې هغه قراني اخلاق زمونږ له تقليدي ژوند دود سره برابر نه وي نو په هغو عمل په نشت شمار ده، نن زه يوه خطرناکه موضوع را اخلم او هغه زمونږ په ټولنه کې په يوه قراني اونبوي خلق اوخوی عمل نه کول دي، خطرناک مې ځکه وويلې چې په دې ستونزه او بد عملي په ټوليزه توگه له عوامو علماء ډير اخته دي، او په علماءو نيوکه اسانه نده، خوماته دقران په رڼا کې دا کار ناسم او غير شرعي ښکاره شوی ده، نو په ناسم او غلط کار چوپ پاته کيدل شرعا جرم او لويه گناه ده، مونږ که دتبليغ او دعوت په ډگر کې په عامو خلکو تيز ورتلی شو او دحق په روښانه کولو کې دچا له ملامتي نه ويرېږو نو بايد دحق لارويانو (علماءو) ته يې لا په زغرده ووايو. قرانکريم رسول الله صلى الله عليه وسلم ته وايي ته مشرکينوته ووايه، زه د دين په تبليغ اجر او مزدوري نه غواړم او نه زه له تکلف کوونکو نه يم. قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ. (ص: ۶۸).

د دين په کار مزدوري اخيستل

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ په دې ايت کې دووه خبرې شوې وې، يوه داچې د دين په کار مزدوري اخيستل ناروا ده، او بل له تکلف نه منعه راغلې ده. هيڅ داعي او د دين هرکار کوونکی نشي کولی د دين په کار پيسې واخلي، قرانکريم مسلمانانو ته په واضحه توگه امر کړی ده چې څوک د دين په کار مزدوري نه درنه غواړي او په سمه لاره روان وي دهغو پيروي وکړي. اَتَّبِعُوا مِنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ (سورة يس) او څوک چې د دين په کار پيسې غواړي دهغو پيروي نده په کار. اوس د دين په مختلفو کارونو پيسې اخيستل روا بلل کېږي، او وايي چې متاخرينو علماءو روا کړې

دي! دمتاخرينو اومتقدمينو ترمنځ معلومه پوله چا ټاکلې ده؟ نه پوهېږم دقرانکريم دې صريحو ايتونو ته به متاخرين علماء څه ځواب وايي؟! بايد ووايم چې ځينې شيان دشدید ضرورت پراساس علماءو روا کړې دي نو دلته په دې موضوع کې يوڅه تفصيل شته چې بايد په اړه يې کره او رباني علماءو ته مراجعه وشي. اوطبعا زمونږ دا لوړې خبرې ځينې استثنائات لري.

تکلف څه ته وايي

وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ. معجم اللغة العربية المعاصر دتکلف په اړه ليکي: حملة على نفسه وليس من عادته، تصنعاً وتظاهراً "تکلف الکرم / الأثم"، - ابتسامة متکلفة، - {وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ}. يعني يوکار دسړي عادت نه وي په تکلف او تصنع سره يې په ځان حمل کوي لکه دبخیل او روغ انسان د سخا او درد تکلف کول، اویا يوچاته خدا نه ورځي په تکلف سره موسکا اوخدا کول، او دازمونږ له بحث لاندې ايت هم له دې جملې نه ده. معجم مصطلحات فقهية او دلفت

نورو کتابونو هم دتکلف دامعني کړې ده. په لوړ ایت کې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته الله جل جلاله دوه خبرې کړې دي یو دا چې دوی ته ووايه زه د دین په کار باندي مزدوري اوچنده نه غواړم او بل دا چې زه له تکلف کوونکو څخه نه یم.

نبوي سیرت او تکلف

اوس راځو نبوي سیرت ته، عبدالله بن عباس رضي الله عنهما درسول الله صلی الله علیه وسلم په اړه وایي: هغه به په ځمکه کیناستی، په ځمکه به یې خوراک کاوه، خپل پسونه به یې تړل، او دمری د اوریشو د ډوډۍ میلستیا ته به ورتلو. یجلس علی الأرض، ویاکل علی الأرض، ویعتقل الشاة، ویجیب دعوة المملوك علی خبز الشعیر. أخرجه البيهقي في الشعب: (٧٨٤٣)، والطبراني في الكبير: (١٢٤٩٤)، وقال في المجمع: إسناده جيد.

رسول الله صلی الله علیه وسلم له خپلو ملگرو، عامو خلکو، نارینه او ښځو، پیژانندو او ناپیژانندو سره بیخي دیوه عادي وگړي په توگه په ډیره زیاته عاجزي سره چلند کاوه، په دې اړه یو بل عجیب روایت را اخلم: رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی، له هغه سره یې خبرې وکړې، په دې وخت کې دهغه سړي اندامونه په گرېبدا شوو، رسول الله صلی الله علیه وسلم هغه ته وویل: مه ویرېږه ارام شه، زه پاچانه یم، زه دهغې ښځې زوی یم چې وچه غوښه به یې خوړله. عن أبي مسعود الأنصاري - رضي الله عنه - قال: أتى النبي - صلى الله عليه وسلم - رجلٌ فكلمه، فجعل تُرَعَدُ فرائضه، فقال له: هَوْنٌ عليك؛ فإني لست بملك، إنما أنا ابن امرأةٍ تأكل القديد. أخرجه ابن ماجه: (٣٣١٢). حدیثو شارحین په دې روایت کې لیکي چې دلته رسول الله دخورازیاتې عاجزي څرگندونه کړې ده، دی هغه سړي ته وایي زه دیوې عاجزې او غریبې ښځې زوی یم، ځکه هغه غریبه وه چې وچه غوښه غریبان خوري، دایوه عاجزي او بله دا چې پلارنه مور یې یاده کړه. د پلار په یادونه کې اکثره زور، خپل اصلیت ښوول او ویاړ کول مطلب وي او دموږ په یادونه کې داشیان نه وي مراد.

په یوه بل روایت کې هغه وایي: زه یو بنده یم د یوه بنده په څیر خوراک کوم او د یوه بنده په څیر کښینم. إنما أنا عبد، آكل كما يأكل العبد، وأجلس كما يجلس العبد. أخرجه أبو يعلى في مسنده: (٤٩٢٠).

په یوه بل روایت کې راغلي رسول الله صلی الله علیه وسلم وایي: په اور باندي هر بې تکلفه، نرم او اساني خوښوونکی سړی حرام دی. او هغه چې خلکو ته ورنږدې وي. حُرْمَ عَلَى النَّارِ كُلِّ هَيْئٍ لَيِّنٍ سَهْلٍ، قَرِيبٍ مِنَ النَّاسِ. أخرجه أحمد: (٣٩٢٨)، والترمذي: (٢٤٨٨).

صحابه کرام او تکلف

رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل ملگري هم په دا ډول اخلاقو او عاجزي روزلي وو، مشرانو او کشرانو صحابه کرامو یو ډول هیڅ تکلف نه خوښاوه، په یوه روایت کې راغلي: انس بن مالک رضي الله عنه وایي موږ له عمر سره وو، هغه وویل: موږ له تکلف نه منعه کړل شوې یو. عن أنس - رضي الله عنه - قال: كنا عند عمر، فقال: «تُهَيِّئَا عَنِ التَّكْلَفِ». أخرجه البخاري: (٧٢٩٣). صحابه کرامو په دې یوه بیلگه بسنه کوو.

حامد افغان

داسلامي امارت په تېره دوره کې

د شهيد امير المؤمنين مقام او خدمتونه

سید شریف

دکندهار د نړيوال هوايي ډگر دمشر په توگه وټاکل شو، دکندهار هوايي ډگر هم د وران هيواد په څېر ويجاړ او کنډوکېر شوی و، د هيڅ ډول ترانسپورتي او پوځي الوتکو د ناستي او پرواز جوگه نه و، خو منصور صاحب په لنډ وخت کې دکندهار هوايي ډگر داسي فعال کړ چې دهر ډول الوتکو دناستي او الوت وړ وگرځيد، د رادار فلج سيستم پکې له سره ورغول شو، نه يوازي داچې دخپلو الوتکو څار او رهبري به ترې کيده، بلکې د جنوب غرب حوزې په هوايي حريم کې يې د بهرنيو الوتکو تگ راتگ هم څاره او ټيکس يې هم ځيني اخيسته، چې داسلامي امارت ډيري مالي اړتياوي له همدې لاري پوره کيدلې.

د ۱۳۷۵ هـ ش کال میزان په ۶مه چې داسلامي امارت فاتحو پوځونو کابل فتحه کړ، منصور صاحب دافغانستان د هوايي چلند او توريزم د وزير په حيث مقرر شو، منصور صاحب دوزارت په مهال دافغانستان زياتره هوايي ډگرونه ورغول او په عصري رادار سيستم يې سمبال کړل. منصور صاحب دکندهار، هرات، کابل، ننگرهار، بلخ او کندز په هوايي ډگرونو کې د بهرنيو ترانزيتي الوتکو د ښه څار او رهنمايي په موخه د ويست دستگاه نصب کړه چې له امله يې هر کال دافغانستان په فضاء کې د تېريدونکو الوتکو څخه په مليونونه ډالر ټيکس ترلاسه کيده.

منصور صاحب د هوايي چلند او سياحت د وزارت په مهال ۴۴ ترانسپورتي او محاربوي الوتکې او چورلکې ترميم او داستفادي لپاره چمتو کړې:

دريابڼ ۱۲ - څلورابڼ ۳۲ - د وهاين ۲۶

جنگي الوتکې

اته جيتميگ ۲۱ - دري جيتسو ۴۲۰ - پنځه جيتسو ۲۲

هليکوپتر:

شپږ می ۸ - اته می ۳۵ - پنځه ایل ۳۹

ترانسپورتي الوتکې:

يوه روسي ساخته ۴۱ ډوله او يوه اين ۲۴)) اودارياناافغان هواي شرکت امريکايي بويډنگ الوتکې.

داسلامي امارت زعيم شهيد امير المؤمنين ملا اختر محمد منصور رحمه الله داسلامي امارت دحاکميت په تېره دوره او داشغال پرضد دروان جهاد په تېره يوه نيمه لسيزه کې نه ستړي کيدونکي هڅي او نه هيريدونکي خدمتونه کړي دي. شهيد امير المؤمنين د يو مجرب جنرال، ماهر سياستوال، ښه مدير او مدبر رهبر په صفت مختلفي دندي په داسي ډول ترسره کړې چې دښمن يې اغېز او کمال ته گوته په غاښ و. دلته فقط داسلامي امارت دحاکميت په ۷ کلنه دوره کې د شهيد منصور تقبله الله رول ته ځغلنده کتنه کوو، ځکه د نوموړي دجامع شخصيت دسياسي، نظامي، اداري او ټولنيزو ابعادو څېړل او يادول يوه ليکنه کې نشي احاطه کيدای.

په ۱۳۷۳ هـ ش کال چې په کندهار کې دامير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په قيادت کې د شروافساد پرضد د طالبانو اسلامي تحريک (امارت) پيل شو، ملا اختر محمد منصور د لومړنيو کسانو څخه وو چې په دې تحريک کې شامل شو، دکندهار تر نيولو وروسته نوموړی

منصور صاحب د ۴۴ بیلابیلو الوتکو او پیاوړو پر ترمیم سربیره پر افغانستان د اقتصادي یو طرفه بندیزونو سره سره، پنځه روسیساته ترانسپورتي الوتکي په ازاد بازار کې وپېرودلې.

دهوایې ډگرونو ساتل او سمبالول په هر حالت په ځانگړې توگه د جگړې په جریان کې خورا حیاتي ارزښت لري، د دښمن سترگوته تر برید لاندې نیول کېږي، پوځیان له یوې سیمې بلې ته د هوا له لارې په اسانۍ او لنډ وخت کې انتقالیږي، پوځي او لوژیستیکي توکي، درمل، طبي عمله، ټپیان اود اړتیاو مختلف شیان د ضرورت او مقصود تر ځایه رسول کېږي.

د منصور صاحب د ښه زیار او مدیریت له امله له ډیر وخت وروسته یو ځل بیا افغانان د حج د فریضې د اداء کولو لپاره له خپل هیواد څخه په خپلو الوتکو کې سعودي ته ولاړل. ممکن ځینې خلک همدا دومره ستر کار ونه گڼي، خو هماغه مهال په جنگ خپلي افغانستان کې له داخل څخه په خپلو الوتکو کې بهر ته سفر داسې لویه لاسته راوړنه او ابتکار و، چې ولس ډیر پرې خوشحاله، هوسا او د گاونډیانوله احتیاج څخه پرې خلاص شو.

پرافغانستان دامریکا د یرغل دپیل په مهمو اهدافو کې دکندهار

هوايې ډگر و، دهوایې ډگر مسؤلیت دمنصور صاحب په غاړه و، د مخکې له لاري دگل اغا شیر زي او خالد پښتون په مشري کرایې وسله والو پر هوايې ډگر حملې کولې، کوردینات يې امریکايي ځواکونو ته ورکول او د هوا له لاري بي ۵۲، ایف ۱۶ الوتکو او کروزر توغندیو د شپې او ورځې هوايې ډگر د حملو لاندې نیولی و، د کندهار هوايې ډگر هغه ځای و چې پرافغانستان د یرغل له پیل څخه بیا دکندهار تر سقوط پوري د مجاهدینو خوار پیاوړی دفاعي سنگرو، د کندهار د هوايې ډگر اهمیت په دې کې و چې دکندهار داشغال دروازه وه، که همدا هوايې ډگر پرې ښودل شوی وای، د یرغل په لومړۍ اونۍ کې به کندهار د سقوط له خطر سره مخامخ شوی وای. منصور صاحب ددې هوايې ډگر مسؤل او عمومي قوماندان و چې په ډیر شجاعت او جرئت سره يې دوې میاشتې پرله پسې د شپې او ورځې ددې ځای ساتنه وکړه.

پر منصور صاحب دامیرالمؤمنین رحمه الله داعتماد یوه بېلگه:

هوايې ډگرونه دنظام په بقا او دفاع کې خورا مهم رول لري، له همدې امله نظام ته ډیر وفادار کسان دهوایې ډگرونو دمسؤلینو په توگه غوره کیږي. پرمنصور صاحب دامیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله د ډیر اعتماد او ښه خدمت له وجې نوموړي ته دکندهار دهوایې ډگر مسولیت او د هوايې مدافعې قومانداني وسپارل شوه او نوموړی (منصور صاحب) داسلامي امارت تر پایه دهوایې چلند دوزیر اوهوایې عمومي مدافعې د قوماندان په صفت پر مهمو دندو پاته شو، منصور صاحب د خپلې دندې له پيله تر ترپایه اوږده موده کې له مرحوم امیر المؤمنین سره نژدې په کندهار کې پاته شو، حال داچې د وزیرانو شوری، کابینه او نور وزیران کابل کې اوسیدل.

شهید امیر المؤمنین ملا اختر محمد منصور تقبله الله د ډیرو نیکو اوصافو څښتن و، الله تعالی منصور صاحب ته په سیاسي، نظامي او اداري برخو کې د داسې لویو کارونو استعداد ورکړی و چې مسلکي او تجربه لرونکي کسان يې له ترسره کولو څخه عاجز وو.

د امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد دوفات له اعلان څخه وروسته امریکا، کابل رژیم او په سیمه کې بیلابیلو جاسوسي شبکو اسلامي امارت کې د انشعابونو هڅې وکړې، خوشهید امیرالمؤمنین په ډیر جرات او تدبیر سره داسلام، افغانستان او په ځانگړې توگه داسلامي امارت ددښمنانو بیلابیلې دسیسې او شومي موخي خنثی کړې. نه یوازې داچې اسلامي امارت يې له ټوټه کیدو څخه وژغوره، بلکې په ډیر لنډ وخت کې يې اسلامي امارت په سیاسي او پوځي ډگرونو تر بل هر وخت لاپیاوړی کړ. حیف داچې داسلامي امت دغه ستر سپه سالار، مبتکر زعیم، خاکسار قائد او دخدای جل جلاله د رحمت سیوری (شهید امیر المؤمنین رحمه الله) ډیر ژر دامت مرحومه او بالخصوص دافغان مجاهد ولس له سره واخیستل شو.

د حکمتیار او طالب سوال و جواب

تراب افغان

حکمتیار: راځه سوله وکړه لکه ما چې وکړه "والصلح خیر"؟

طالب: سوله موله نشته دا وچه کلکه تسلېمي ده پر تا دې مبارک وي.

حکمتیار: جگړه پرېږده؟

طالب: دا جگړه ده که جهاد؟ جگړه مې هېڅکله نده کړې او جهاد هېڅکله نه پرېږدم.

حکمتیار: دا نا مقدسه جگړه ولې کوی؟

طالب: وا سرناخلاصې په غوږو دروند یې؟ که دماغ دې کار نه کوی؟ جگړه نه کووم دا یو مقدس جهاد دی او دا نه پرېږدم تر هغه چې "لتکون کلمة الله هي العليا"

حکمتیار: وا طالبه په زور حکومت نه کیږي او نه ستا د زور حکومت منم؟ طالب: زه هم وایم په زور حکومت نه کیږي او نه یې منم اوس خو (۴۲) ملکونه او نېمه نړۍ او د هغوي عسکر، جنگي

جهازونه او بې خرته ډالر درسره دي چې ټوله نړۍ مو پر ټولو امکاناتو مرستې ته را ودانگي بیا هم پر زور یې نشې راباندې منلی او نه کولی.

حکمتیار: ته لا پیدا نه وې ما جهاد کاوو؟

طالب: بلې دا منم چې زه لا پیدا نه وم چې تا جگړه کوله په ډېر معذرت د جهاد اصطلاح مه ورته کاروه بلکې جگړه دې د قدرت د حصول لپاره وه اوس یې بڼه بدله شوه چې قدرت او دنیوي ثروت د رسېدو لپاره لساني او لفظي جگړه کوی البته ستا له مقصده ډېری ناخبرو په سپېڅلې اراده جهاد کاوو هغوی ته مو سلام او هغوی ته به دا خپله کړنه څنگه توجیه کوی زما په آند د هغوي صادق مسلماني او ستا خوراچالاکي ممکن پر دې دنیا ځان تر خلاص کړې؛ او زه جهاد کووم چې ترڅو اشغال ختم او اسلامي حاکمیت راشي ترڅو پورې مې چې دا

مقصد نه وي حاصل جهاد به مې هم جاري وی.

حکمتیار: ته لا د مور غېږ کې وې ما جهاد کاوو؟

طالب: یو ځل مې درته وویل چې په جهاد کې نه بلکې په جگړه کې، د کابل په وړاندو، د مسلمانانو په وژلو او پاتېکونو کې واقعا له ما مخکې یې او ښه تجربه او سابقه په کې لرې او په دې کې درته تسلیم یم منم دي.

حکمتیار: دا ولې پر داعش د بمونو مور استعمالېږي او ستاسې لویو لویو قطارو ته څه نه ویل کېږي؟ طالب: سپین بېړی شوی یې حواس دې لکه چې پوره کار نه کوي داعشیان پخپله وایي چې بم پر مونږ نده استعمال شوی او نه زمونږ کوم جنگیالی ورکې وژل شوی او ظاهر قدیر وایي چې بم پر یو معدن (کان) استعمال شوی دی.

او د طالب ټول نظام یې له منځه یوړ او په زرگونو یې ورشهیدان کړل تر اوسه

ته د فيل غورې کې ویده یې اوس هم ته نورې بېولالې غېږوي؛ لکه چې پر عقل سربېره پر سترگو د هم پردې راغلې دي.

حکمتیار: طالبه ته کوم سوال مال لرئ؟

طالب: بلې لرم یې که اجازه راکړئ.

حکمتیار: وایه سوال کوه!

طالب: دا دومره کاله د مسافری او غرو ژوند دې اختیار کړی و اوس داسې ژر ناڅاپي ښارونو ته راداخل شوې د چا په مشوره او د کوم عالم په فتوا؟

حکمتیار: گوره طالبه ډېر ناخبره یې اول خو زه هیڅکله استاد نلرم چې حتی بیا مشوره ورسره اوکړم او بل زه له ځان پورته عالم، هوشیار، پوه او دانا بل څوک نه وینم نو د مشورې کوم حاجت نلرم پر ځان کړه او پوره یم نو هر څه پخپل سوچ کووم.

طالب: ته دوه دعوي لري لمړۍ دا چې ته شیخ القرآن والحديث علامه او د قرآن لوی مفسر- یې او ډېری کتابونه او تفسیرونه دې هم لیکلي دي او دوهمه دعوه دې دا وه چې زه له غرو څخه هوارې ته ښکته شوم نو پوښتنه مې دا ده چې په داسې حال کې راڅرگند شوې چې پایڅې دې له ښنگرو ښکته وې او چارسده والې خپلۍ دې پر پښو وې او ډېر تر او تازه

وې نو ایا دا دواړه عملونه دې له دواړه دعوو سره په ټکر کې نه دي څه ځواب یې لرئ؟

حکمتیار: ههههههههه طالبه ډېر وران یې هرې نکتې ته دې پام وي ښه به دا وه چې دا پوښتنه دې خصوصي پټه راڅخه کړې وی خو دومره به مختصراً درته ووايم لکه څنگه چې مې د پخوا په نسبت فکر، عقیده او نظریه بدله ده نو همدارنگه به پخپل هیئت، صورت او لباس کې هم تغیر راولم څه ساده گل طالب یې ته وایي چې دهغو غرو نظامي لباس په ښار کې د ډیموکراسۍ لاندې هم پلي کړم اوس دلته نو ازادي ده که د شیرزي او عطاء نور په څیر له صابوني مخ، پښت شیت او نکتایې سره را څرگند هم شم باید نیوکه ونکړي ته صبر څه وخت وروسته به ما په نورو نورو ستایلوونو کې وگورئ دا هرڅه د ډیموکراسي له برکته.

طالب: دا اوسنی قول و عمل دې له پخوانیو کړنو سره کاملاً په ټکر او تضاد کې ده پر کوم یو یې د بطلان کرښه راکاږي؟

حکمتیار: پخوا ماشومتوب، هلکتوب او ځواني وه دومره پوه نه ووم اوس مې ایله عقل سر ته راغلو او په عقل پوره او کامل شوم پخوا مې چې څه کړي ډېر بد مې کړي معذرت غواړم ما وبخښئ

او پر ټولو یې د بطلان کرښه راکاږم په دې هیله چې معاف مې کړئ.

او زما اطاعت کوونکي او پلویان دې زما اوسنی درېز تعقیب کړي او همدا سم درېز دی.

طالب: هغه کورنۍ چې ستا په امر جنگیدلي شهیدان، زخمیان او اسیران یې ورکړي څه ویل ورته غواړئ؟ حکمتیار: بس د خجالت او شرمندگۍ دوه لاسي سلام ورته کووم.

طالب: بله کومه پوښتنه نلرم.

حکمتیار: تازه د سولې پروسې سره یوځای شوی یم کارونه او مصروفیات مې ډېر دي نور سوال و جواب به بل وخت سره وکړو؟

طالب: مننه خوښه مې ده ته ورځه امریکایي سفارت ته د انحناء، احترام او اداب مراتب وړاندې کړه ترڅو ډالر ترلاسه کړئ؛ او زه هم مصروف یم ملگرو ویل چې امریکایي قطار راروان دی نو کمین ته ورځو خو پام چې امریکایان مو مردارکړل نو د ډالرو هضمولو لپاره د دوستم په څېر امریکایانو ته شهیدان درڅخه ونه ویل شي چې دومره ذلت مې بیا درباندي پېرزو ندی.

مننه نوره مرکه به بیا سره وکړو.

د بنديانو د اعدام هدف څه دی؟

عبد الغفار داعي

پوښتنه دا ده چې ایا د هیواد عدلي او قضایي ارګانونه به د دولت د هغه اقدام په وړاندې غبرګون وښيي چې په لوی لاس یې د طالبانو د برید خولې ته برابرې ترڅو د طالبانو د بریدونو تلفات د عسکر او قاضي، پولیس او څارنوال ترمینځ وویشي او په خپل ځان د ممکنه بریدونو فشار تر یوه حده راکم کړي؟

دا چې د هیواد محاکم په ځلونو د نړیوالو سازمانونو لخوا په فساد کې تر خولې ډوب بلل شوي او د ورتیا، کفایت او عدالت له لحاظه په پراخو نیمګړتیاوو تورن شوي، په دغسې حالت کې د اعدام په څېر درنې سزا تطبیقول له یوې خوا پخپله یو جنایت دی او له بلې خوا د دغه جنایت له تطبیق څخه د نظامي تلفاتو په مخنیوي کې اېزاري استفاده د هیواد له عدلي او قضایي قشر سره ناڅوښه، بربنډ خیانت او جفا ده.

اوس دا په قاضیانو او څارنوالانو پورې اړه لري، چې ایا له دولت څخه د دغو پاروونکو (ستراتیژیکو) اعدامونو پوښتنه کوي او که خپل سرونه د امنیتي ارګانونو د ساتنې لپاره نذرانه کوي، کوم چې برعکس د دوی د ساتنې وظیفه په غاړه لري؟!

طالبانو پسرلني عملیات تازه اعلان کړي وي؟

په دې کې شک نشته چې د دولت امنیتي او نظامي منسوبین د طالبانو د بریدونو دروند قیمت پرې کوي ځکه چې همدوی د جګړې په لومړۍ کړښه کې ولاړ وي. له بلې خوا دولت په دې ښه پوهیږي چې د طالب بنديانو اعدام به هغوی د هیواد د عدلي او قضایي ارګانونو پر ضد راوپاروي. خو دا چې بیا هم په دغې زماني مقطع کې، چې طالبانو تازه د ټوپک په ماشه ګوته ایښي، په ورته پاروونکو اعمالو لاس پورې کوي، دا ثابتوي چې دولت په لوی لاس خپل عدلي او قضایي ارګانونه د طالبانو نظامي خړپ ته برابرې ترڅو د پوځي او نظامي ارګانونو له اوږو څخه دغه دروند بار یو څه سپک کړي.

طالبان خو شرعي او اخلاقي مسئولیت او مکلفیت لري چې په هر قیمت د خپلو بنديانو غچ او انتقام واخلي، خو دا چې دولت له عدلي او قضایي ارګانونو څخه د سپر کار اخلي ترڅو د طالب هغه انرژي چې په عسکر او اړبکي مصرفیږي، د قاضي او څارنوال په مرګ مصرف شي، د دولت په نزد د دغو ارګانونو د بې ارزښتۍ ښکارندويي کوي.

وروسته تر هغه چې په پلچرخي زندان کې د یو شمېر طالب بنديانو د ممکنه اعدام ګونګوسې رسنیزې شوې، طالبانو خبرداری ورکړ چې که بنديان یې اعدام شول د دولت عدلي او قضایي ارګانونه به خپل مهم نظامي اهداف وګرځوي.

که څه هم په طالب بنديانو د تعذیب او شکنجو لړۍ په مسلسل توګه روانه ده خو په دې وروستیو کلونو کې د طالبانو د پسرلنيو عملیاتو د اعلان په شپو ورځو کې دا موضوع په پاروونکي ډول رسنیزه او مطرح کیږي.

تېر کال د می میاشت په همدغو ورځو کې، چې طالبانو تازه خپل عملیات اعلان کړي وو، دولت په پلچرخي زندان کې شپږ تنه طالب بنديان اعدام کړل. پېښې د طالبانو توند غبرګون راوپاراوه او هماغه و چې د کال په اوږدو کې یې عدلي او قضایي منسوبین په پرلپسې ډول تر بریدونو لاندې ونيول او د هیواد په مختلفو برخو کې یې سلګونه قاضیان او څارنوالان په ښې چاودونو، سرتیرو او غلچکي بریدونو کې له مینځه یووړل.

پوښتنه دا ده چې ولې دولت له تېرو دوه کلونو راهیسې هغه وخت د بنديانو په اعدام لاس پورې کوي چې

داخلي سوداگر مو دلته دجگړې لپاره
په رغول شويو بتيو کې دسنگ زغال
په خبر کاروي.

د نظام عسکر چې ډېری يې ديو
څو افغانو د پيدا کولو لپاره عسکرۍ ته
تللي، واقعاً د ترحم وړ دي، او طالبانو
هم تر ډېره پر دوی له ترحم او عاطفې
کار اخيستی، مگر ددوی له لورې تل

احمقانه تعامل او عارفانه تجاهل د طالبانو غصې وپاروي، چې د عسکرو
لپاره په خسارالدينيا والاخره منتج شي.

د اردو عسکره؛ لا هم سر وخت دی، کولای شې خپلې اورې له
پردي توپکه سپکې کړې، دورور پر ضد د پورته کړي توپک شپېلی ماته
کړې او د هیواد په کوم واک کې د حلال رزق درک وکړې.

ته په دې جگړه کې دسنگ زغال حیثیت لرې، دسترو تېکدارانو
دگټو لپاره سوځول کېږي او له خواږه ژونده بې برخې کېږي دا جگړه ستا
نه ده، او ستا دگټې هم نه ده، ددې جگړې لپاره تاته درواغجنه روحیه
ځکه درکولای کېږي چې ژر اور واخلي.

ته لیر پر خپل چاپیریال نظر وځغله او بیا دې خپله مبارزه! وارځوه
چې ته دچا پر ضد جنگېږې، څوک وژنې او پر چا توپونه وروې؟

ته پر همهغه کلي توپونه نه وروې چې تا ورکې خاپوړې کړي؟

همهغه مسجد نه بمباردوې چې تا ورکې الف، با، تا، ویله؟

همهغه ملا او طالب نه وژنې چې ستا په درد، غم او خوښۍ کې به له
هر چا وړاندې، درته ولاړ و او پر شونډو به یې خوره موسکا خپروه؟

د اردو عسکره؛ ترڅو به ځان په دوکه کې ساتې، او دکرایه قاتل دنده
به پر مخ وړې؟

که پر ځان دې رحم نشته، په افغان رحم وکړه

په دې وران افغانستان رحم وکړه او دغریانو له چوپړه لاس واخله.

طالبان ټوکې نه درسره کوي، که یې یو وار شونډې درته وژوولې بیا
دې سابه سم در په مالگه کوي

دا چې درته غلي دي، دا یې زړه درد درباندي کوي، غولیدلی دي
گني، احمق دي گني، دتېښتي موقع درکوي او ته لکه د بازار لیونی هر ملا
او طالب په تېرو ولې.

طالبان

ټوکې نه کوي

جواد څارگر

په شاهین قول اردو
استشهادي برید دمزدورو عسکرو
پر ضد، دطالبانو په بریدونو کې
کابو تر ټولو توند برید و

دبلخ برید دطالبانو له لورې
تعرضي برید و، یا په بله اصطلاح
دطالبانو غچ و چې له مخالفینو یې
واخیست.

تر دې وړاندې طالبانو په مکرر توگه له عسکرو غوښتي چې له خپلو
اورو دې، دغرب مورچلې نه جوړوي، او نه دې دغرب دشومو موخو
دتحقق لپاره، دغربي جنرالانو په نغوته دخپلو افغانانو پر ضد گولی چلوي.

له بده مرغه چې افغان ځواکونو! نه یواځې دا چې دطالبانو درد یې
درک نه کړ، بلکې په پرلپسې توگه، دطالبانو پر ضد درانه عملیات پر مخ
وړي، او حتی دهشید شویو طالبانو جسدونه په پوځي گاډو پورې تړي،
کشوي، بیا ورسره انځورونه کاري او رسنیز کوي یې.

شاهین قول اردو د هیواد په شمال کې دطالب مجاهدینو پر ضد
دعملیاتو مشري پر غاړه لري، او آن دشینیو عملیاتو پروگرام له همدې ځایه
سرچینه اخلي.

په دې وروستیو کې دطالبانو دوه والیان په شهادت ورسېدل؛ ددوی
دواړو دشهادت پلان له همدې ځایه ترتیب شوی و، او دهمدې قول اردو
عسکر، ددوی دشهادت په عملیاتو کې شریک ول.

دا چې دکندوز د والي دشهادت په اعلامیه کې طالبانو دغچ اخیستلو
هوډ کړی و، هغه یې په بلخ کې رښتیا کړ او شاهین پر نوم قول اردو یې
کابو په کنډواله بدله کړه.

دبلخ خونړی برید چې ورکې سلگونه عسکر قتل او زخمیان شول،
دبلواکې ادارې چارواکو، او ددوی ناپوهه عساکرو ته یوه خاموشه
گوتهڅلنه وه.

طالبانو دوی ته وښودله چې موږ هر وخت او هر ځای کولای شو،
ددوی کمربندونه مات کړو، دفاعي سسټم یې وننگوو او په خورا اسانۍ
سره ددوی کرایه عساکر ووژنو.

همدا لامل دی چې طالبان په مکرره توگه له عسکرو غواړي چې له
خپلو دندو لاس پر سر شئ تاسو فقط دسون مواد یاست، او نړیوال او

د روژي حکمت او فلسفه!

لیکنه: م حماد

د انسان د پیدایښت مقصد

الله جل جلاله انسان د خپل عبادت لپاره پیدا کړی دی، لکه چې فرمائي: ((وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ)) [الذاریات: ۵۶] یعنی: ما پیریان او انسانان یوازې د خپل عبادت لپاره پیدا کړي دي؛ نو ځکه دنیا ته د انسان د راتلو یوازینی موخه د الله جل جلاله عبادت، او د آخرت ابدی ژوند ته توبنه برابرول دي. ایا پرېښتې د عبادت لپاره بس نه وې؟

اوس که د چا په زړه کې دا سوال پیدا شي چې د دې مقصد لپاره خو الله جل جلاله له پخوانه پرېښتې پیدا کړي وې؛ نو بیا د انسان د پیدا کېدو اړتیا څه وه؟ ددې ځواب دادی چې پرېښتې الله جل جلاله د عبادت لپاره پیدا کړي وې؛ خو دهغوی جوړښت داسې دی چې خلقتا په عبادت مجبوره وې؛ ځکه چې د هغوی په فطرت کې د عبادت ماده نغښتې وه او له عبادت پرته یې په خلقت کې د معصیت او نافرمانۍ ماده نه وه نغښتې؛ خو د انسان جوړښت ددې برعکس دی، د هغه په جوړښت کې یې د گناه او

معصیت ماده هم نغښتې ده او بیا یې ورته امر کړی چې د خپل رب عبادت کوه، له همدې امله پرېښتو ته عبادت کول آسان کار و او له انسان سره خواهشات، جذبات، خوځښتونه، اړتیاوې او د گناهونو هڅونکي شته؛ سره له دې ورته الله جل جلاله امر کړی چې له دې ټولو شیانو به ځان ژغورې او زما عبادت به کوي.

عبادات په دوه ډوله دي

دلته یوه بله خبره په پام کې نیول اړین دي هغه دا چې له یوې خوا ویل کېږي چې د مومن هر کار عبادت دی یعنې که یو مومن ښه نیت ولري او داسلام له لارښوونو سره سم ژوند تېروي؛ نو د هغه خوراک، خوب، خندا، کاروبار، له مېرمنې سره خندا او خبرې، راشه درسه، دا ټول په عبادت کې شمېرل کېږي، اوس پوښتنه دا ده چې که له یوې خوا د مومن دا ټول حرکات په عبادت کې شمېرل کېږي او له بلې خوا لمونځ هم عبادت دی نو بیا ددې دواړو عبادتونو ترمنځ توپیر څه دی؟ نو ددې دواړو خبرو ترمنځ توپیر پېژندل اړین دي او ځینې خلک ددې توپیر د نه پېژندلو له امله له بېلاریو سره مخ کېږي.

لومړی ډول: بلا واسطه عبادت

د دې دواړو عبادتونو ترمنځ توپیر دادی چې یو ډول عبادت هغه دی چې مخامخ عبادت دی چې موخه ترې یوازې د الله جل جلاله رضا ترلاسه کول دي او بل مقصد نه لري، دغه ډول عبادتونه یوازې د الله جل جلاله د بندګۍ لپاره ټاکل شوي دي لکه: لمونځ، له لمانځه څخه یوازینی موخه دا ده چې الله جل جلاله ته سر ښکته کړل شي او بندګي یې وشي؛ نو دا د الله جل جلاله مخامخ عبادت دی چې بله موخه نه لري، دغه راز روژه، زکات، حج، عمره، ذکر، تلاوت، دا ټول هغه عبادتونه دي چې دالله جل جلاله له رضا پرته بله موخه نه لري.

دویم ډول: بالواسطه عبادت

د لومړي ډول برعکس ځینې اعمال هغه دي چې اصل مقصد یې نور څه وو، لکه دنیاوي اړتیاوې او خواهشات پوره کول؛ خو الله جل جلاله د خپل ځانګړي فضل له مخې مومن ته وویل چې که ته خپل دنیاوي کارونه هم په ښه نیت، زما د دین په چوکاټ کې او زما د محبوب صلی الله علیه

وسلم له طريقو سره سم ترسره کړې؛ نو زه د همداسې کارونو په بدل کې هم هغه ثواب درکوم لکه د لومړي ډول عبادت په بدل کې يې چې درکوم؛ له همدې امله دا مخامخ عبادت نه دی؛ بلکې بالواسطه عبادت دی او دا د عبادت دوهم ډول دی.

بلا واسطه عبادت غوره دی

له دې تفصيل څخه دا څرگنده شوه چې مخامخ عبادت له بالواسطه عبادت څخه غوره دی، او ددې درجه ترهغه بل زياته ده؛ له همدې امله الله تعالى چې د پيريانو او انسانانو د پيداينست هغه خبره د کوم عبادت لپاره کړې ده، له هغې څخه لومړی ډول عبادت مراد دی، نه دوهم ډول چې بالواسطه عبادت دی ([۱]).

د روژې حکمت او فلسفه

د رمضان روژې په فرضيت کې د الله جل جلاله لوی حکمتونه، غوره مقاصد او ښې پايلې نغښتي دي چې ځينې يې په لاندې ډول دي:

۱- په زړه کې اخلاص او تقوی رغېدل، ځکه چې له روژې څخه د روژه نيونکي يوازېنۍ موخه د الله جل جلاله رضا او آخرت ته توبښه برابرول او د الله وېره مقصد وي، له همدې امله د روژې د فرضيت آيت هم په دې ټکو پای ته رسېدلی چې: لعلکم تتقون. معنا دا چې ښايي تاسو د همدې فرضيت په ادا کولو د تقوی درجې ته ورسېږئ او ځانونه له هغه څه څخه وساتئ چې نه درسره ښايي.

۲- روژه روح ته غزا ورکوي، نفس ته د استقامت ځواک ورکوي او د زړه په پاکوالي کې مرسته کوي.

۳- روژه په انسان کې ارادي ځواک، د تکل رښتينوالی، او د نفس د ناوړه عادتونو له منځه وړلو ځواک پياوړی کوي او د صبر په مټ د تکليفونو کالو وړتيا وربخښي. دغه راز روژه د انسان عقل پر شهواتو غالبوي چې بيا د همدې په مټ د شر پر ځای د خير کارونو ته ډېر متوجه کېږي.

۴- روژه بشري نفس ته هم روزنه ده، د انسان عادت دادی چې د يو نعمت په ارزښت هله پوهېږي چې ورڅخه بې برخې شي او يا ورته اړ شي؛ نو روژه نيونکی چې کله د لوړې درد وويني، د نېستمنو او بې وزله خلکو له حاله خبرېږي او د هغوی مرستې او لاسنيوي ته يې پام را اوړي.

۵- په روژه نيولو کې له روحاني مخلوق او مقربو پرښتو سره مشابهت دی؛ نو مسلمان ته ښايي چې په روژه کې د پرښتو په شان يوازې د الله په ذکر، تسبيحاتو، تلاوت او دعاوو بوخت وي او يوازې د خيتې په غم کې نه وي ورک ([۲]).

۶- روژه انسان ته د امانتدارۍ او د الله د څارنې درس دی؛ ځکه چې روژه نيونکی له خلکو پسې شا هم د خوراک-څښاک له نعمتونو ځان محروموي معنا يې داده چې يوازې له الله ډارېږي.

۷- روژه انسان ته نظم او انضباط ور ښيي، ځکه چې د انسان نفس په بېلابېلو وختونو کې د خوراک-څښاک غوښتنه کوي؛ خو روژه يې دا غوښتنې محدودوي او په دې ډگر کې يې هم د نړۍ په لروبر کې له مسلمانانو سره يووالي ته رابولي، هغوی چې ټول په يو وخت روژه نيسي. او په يو وخت يې ماتوي؛ ځکه چې د ټولو رب يو او عبادت يې يو دی.

۸- روژه له نفس سره جهاد دی او د دنيا د گندگيو او گناهونو څخه د پاکوالي او د خواهشاتو د ماتولو لپاره ښه چاره ده، رسول الله صلى الله عليه وسلم وايي: اې د ځوانانو ډلې! له تاسو چې څوک وس لري هغه دې نکاح وکړي؛ ځکه چې دا د سترگو ښه ټيټوونکی او د شرمځای پاکوونکی دی، او څوک چې وس نه لري هغه دې روژې ونيسي؛ ځکه چې دا ورته د شهوت له منځه وړونکی دی.

کمال بن همام وايي: روژه له توحيد او رسالت وروسته د اسلام دريم رکن دی، الله د يو شمېر گټو لپاره مشروع کړې ده چې ځينې يې په لاندې ډول دي:

روژه د اماره نفس ساکنوونکې او د بدن د ټولو جوارحو او حواسو د سرغړونو مخ نيونکې ده؛ ځکه چې له روژې سره د جوارحو حرکات کمزوري کېږي، له همدې امله ويل کېږي چې کله خېټه مړه شي، د بدن نور غړي وري شي او چې خېټه وړې شي، نور غړي مړه شي.

بله دا چې په روژې نيولو سره د فقيرانو او نېستمنو له حالت او لوړې سره مشابهت دی، چې له امله يې د الله په وړاندې د مسلمان درجې لوړېږي ([۳]).

[۱] اصلاحي خطبات ۶۷-۶۴/۱۰ ليکوال: مفتي محمد تقی عثمانی

[۲] حکمة التشريع وفلسفته: ۱۳۷-۱۳۲ ط: المكتبة الحقانية

[۳] : الفقه الاسلامي وادلته ۵۰۰/۲

تَقُوا او روژه

حامد افغان

د تقوا د خپلولو له پاره الله جَلَّ جَلَالُهُ بندګانو ته مختلفې لارې چارې بیان کړې دي او داراز مختلف وختونه یې تعین کړي دي چې یو مهم عمل او ځانګړی وخت یې د رمضان میاشت او په هغه کې روژه ده دا میاشت د تقوا ترلسه کولو له پاره کلنی معلوم او محدود وخت ده، د دې د فرضیت په اړه چې کوم ایت راغلی ده د هغه په پای کې د روژې نیولو موخه او هدف تقوا ترلسه کول ښوول شوي دي: { لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ } (البقرة : ۱۸۳).

امام الرازي رحمه الله د دې جملې په تفسیر کې لیکي: په روژه سره تقوا ترلسه کیږي ځکه په روژه سره شهوتونه او نفسي غوښتنې کمزوري کیږي روژه د ګیډې او فرج شهوتونه وژني او خلک په دنیا کې د دې دوو شیانو له پاره منډې ترې ويهي څوک چې په سمه توګه روژه ونیسي- د دې دواړو بغاوت ایل کړي، د ګناهونو او شهوتونو لارې یې وتړل شي او په دې توګه تقوی ترلسه کولو ته لاره هواره شي. مفاتیح الغیب، للرازي، في تفسیر قوله تعالى: { كَتَبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ } الآية.

په قرانکریم کې په شپږو ځایونو کې په تشریعي موضوعاتو له خبرو وروسته { لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ }، راغلي دي او په شپږو نورو ځایونو کې { لَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ } راغلي دي. دا راز تیرو ټولو امتونو او موږ ته د تقوا امر او وصیت شوی ده قرانکریم وايي: وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ (النساء : ۱۳۱)، یعني ستاسو مخکي چې کومو خلکو ته کتاب ور کړل شوی ده او تاسو ته موږ وصیت کړی ده چې تقوا غوره کړئ.

رسول الله صلی الله علیه به کله کله ځینې صحابه کرامو ته د تقوا وصیت کاوه ابوذر رضي الله عنه ته یې یو وخت وویل: « اتق الله حیثما كنت » هرځای چې یې له الله نه ویريږه. (أخرجه الترمذي : کتاب البر ، رقم ۱۹۸۷ ، وقال : هذا حديث حسن صحيح).

عرباض بن ساریة - رضي الله عنه - وايي: موږ ته رسول الله - صلی الله علیه وسلم د سهار لمونځ په جماعت راکړ له هغه وروسته یې ډیر په بلاغت سره وعظ راته وکړ داسي چې سترګو اوښکې وبهولې او زړونو ته ډار ننوت

یوه کس ورته وویل داسي برېښي لکه دا چې د خدای پاني وعظ وي، موږ ته وصیت وکړه، رسول الله صلی الله علیه وسلم وویل: تاسو ته وصیت کوم چې له الله نه ویريږئ د امیر خبره اورئ او پیروي یې کوئ. عن العرياض بن ساریه رضي الله عنه قال صلی بنا رسول الله صلی الله علیه وسلم الصبح فوعظنا موعظة بليغة ذرفت منها العيون ووجلت منها القلوب ، فقال قائل : يا رسول الله ! كأنها موعظة مودع ؛ فأومنا ! فقال: أوصيكم بتقوى الله والسمع والطاعة ... رواه الترمذي : کتاب العلم ، رقم ۲۶۷۶ ، وقال : هذا حديث صحيح.

أنس - رضي الله عنه - وايي: رسول الله صلی الله علیه وسلم ته یو سړی راغی او ورته ويلي: يا رسول الله ! په سفر څم د سفر توبڼه راکړه هغه ورته وویل: « زودك الله التقوى » یعني الله دي تقوا زیاته کړه. وروسته یې نوري خبرې هم ورته کړې خو پیل یې په تقوا وکړ. الترمذي : کتاب الدعوات ، رقم ۳۴۴۴.

رسول الله - صلی الله علیه وسلم - به چې د غازیانو ډله لیږله د هغو مشر- ته به یې د تقوا وصیت کاوه. أخرجه مسلم : کتاب الجهاد ، رقم ۱۷۳۱ .

که په قرانکریم کې د نورو انبیاءو لکه نوح، هود، صالح، او لوط علیهم السلام وصیتونه وګورو هغوی هم خپلو امتونو ته همدا د { أَلَا تَتَّقُونَ } وصیت کړی ده.

دشجاعت ، تقوا ، سیاست او خواخوږی دنگ منار شهید مولوي محمد داود جلالی (رحمه الله)

نن درسره داسلام او جهاد دیوه نومیالی اتل ژوند او کارنامي شریکوو هغه اتل چې دشجاعت، تقوا، سیاست او خواږی دنگ منار یعنی (شهید مولوي محمد داود جلالی تقبله الله)

د جهاد او مبارزې، دغه ریش تونی داعي، دغیرت، میړانې، شجاعت، حوصلې او استقامت غر شهید مولوي محمد داود جلالی د شهید قومندان جلات خان ځوی د حاجي عجب نور لمسی په قوم احمدزی په کال ۱۳۵۱ هجري شمسي کې د لوگر ولایت د خوښی ولسوالۍ د دویندي په سیمه کې په یوه دینداره جهادپاله او مخوره کورنۍ کې زیږیدلی دی، او د ماشومتوب لومړۍ دوره یې هم همدلته تیره کړې

د شهید والد صاحب د روسي ښکیلاک د یرغل په وړاندې یو غښتلی او پیاوړی قومندان وو او کورنۍ یې ټوله جهاد پروره وه.

شهید جلالی صاحب لا د ځوانۍ په درشل قدم نه وو ایښی چې سرو لښکرو په گران هیواد یرغل وکړو او ډیری وطنوال یې هجرت ته اړ کړل چې د دوی کورنۍ هم گاونډي هیواد پاکستان ته په هجرت کولو مجبور شول او د پاکستان خیبر پختونخواه ایالت د پېښور د باغبانانو سیمې کې میشت شول.

دیني زده کړې

شهید لومړنۍ ابتدائي زده کړې د سیمې له ملا امام څخه پیل کړې وروسته یې د باغبانانو دارالنجات مدرسې ته مخه کړه او گڼ کتابونه یې هلته ولوستل منځنۍ زدکړې یې د هجرت د یار د پېښور د چرات سیمې د حرکت په مشهوره مدرسه جامعہ محمدیه او د نریابو په سیمه کې له مشهور جید عالم مولانا فضل الرحمن پکتیاوال نه ولوستلې دارازيې د مانسهرې مربوط د خاكي کمپ په مدرسه کې له جید او نامتو عالم شهید مولوي محمد خوشال ملنگ څخه او داسلامي امارت په مهال یې د ننگرهار په صديقيه دارالعلوم کې تر سره کړلې، وړه دوره یا موقوفه علیه یې له جید او نامتو عالم شیخ القرآن والحديث مولانا محمد ادریس صاحب سره وکړه، لویه دوره یې په جامعہ حقانيه کې د وخت له نامتو مشهورو جیدو استادانو څخه وکړه دستار فضیلت پگړۍ یې هملته وتړله او د حدیثو ممتاز درجه سند یې تر لاسه کړلو.

زمونږ د تاریخ زرینې کرښې تل د ننگیالیو زلیو په زرینو کارنامو او ویاړونو رنگینې وي د اسلام او مسلمانانو تاریخ تل د شجاعت، غیرت، او میړانې له داستانونو نه ډک وي، خو تاریخ هغه وخت ډیر جالب وي چې یو ملت په ډیر کړاو او سختیو کې تش لاس د یو مغرور او ستر طاقت په رانسکورولو بوخت وي که مونږ تیر تاریخ کې د ابراهیم ع او نمرود کیسې لولو د موسی ع او فرعون یاد په ذهن کې راولو د حضرت محمد صلی الله علیه وسلم د سختیو ورځې او د مشرکانو ظلم او ستم او غرور لولو وروسته د دوی بریا او د دښمن زوال او ناکامي ننی تاریخ مو هم له ورته کارنامو ډک دی نن مو هم یو اتل او سپیڅلی طالب جان ددې عصر له لوی زبر ځواک سره لاس او گریوان دی

غازي طالب د نړۍ مغرور طاغوت له ټول تخنیک او تکتیک سره سره تیښتې ته اړ کړی او د لوی خدای په نصرت ډیر زر ده چې بریا په خپل نوم ثبت کړي .

جهاډی خدمت

شهید جلالی چې کله افغانستان د وحشت، بربریت، او گڼو ناخوالو کوربه وو او په مقابل کې یې مخلصو مجاهدینو او طالبانو د مرحوم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رح تر مشرۍ لاندې د شر او فساد په مقابل کې د جهاد اعلان و شولو او له زیاتو مدارسو ورسره د دیني مدرسو طالبانو ملتیا وکړه نوموړي د خپل گران او مشفق استاد مولوي محمد خوشال ملنگ سره یو ځای د هیواد کندهار ولایت ته هغه مهال سفر وکړ او له دغه پاک لښکر سره ملگری شو کله چې کندهار ښار ته طالبان ورسیدل تر دې چې کابل فتحه شو، د کابل له فتحې وروسته دیوې سختې جگړې په ترڅ کې د کاپیسا ولایت فتحه شو او محترم مولوي خوشحال ملنگ د اسلامي امارت له لوري والي وټاکل شو، چون مولوي محمد داود جلالی د شهید ملنگ مولوي صاحب نیرېدي او متعبد ملگری وو نو د هغه د شهادت تر ورستی سلگی په ټول جنگونو کې ورسره اوږه پراوړه ملگری وو

د مولوي خوشحال ملنگ رحمه الله له شهادت وروسته مولوي محمد داود د خپلې وړتیا او لیاقت له وجې د پوتکړه او زړور مشر په توگه را څرگند شو، چې په شمالی پرمیو کرنو، تخار، مزار شریف، دخوست د یعقوبیو او دهیواد په نوروبرخو کې د شر او فساد په ضد معرکو

کې په داسې حال کې چې دسونو ملگرو مشري به یې کوله مهمه ونډه او برخه درلوده

د اسلامي امارت له سقوط وروسته کله چې د امریکایانو په مقابل کې افغان ولس د طالبانو تر څنګ ودرید مولوي جلالی له څو هغو کسانو څخه وو چې په لوګر ولایت یې د مقاومت مشعلونه بل کړل او د لوګر لایت د طالبانو له نورو میالیو نورو مشرانو سره په گډه یې د یادولایت طالبان او مجاهدین د جهاد او مبارزې لپاره منسجم او منظم وگرځول او د اسلام او هیواد په غلبانويي گوزارونه پیل کړل .

جهاډی مسئولیتونه

شهید مولوي جلالی په داسې حال کې چې د لوګر ولایت د طالبانو یونوميالی مشر وو د اسلامي امارت په پاک صف کې یې گڼې دندې او مسئولیتونه سرته رسولې، چې مهم مسئولیتونه په لاندې ډول ذکر کولای شو

- ۱ د لوګر د مرکز د کنجک غونډ مشري
- ۲ د لوګر د ازري مسؤل
- ۲ دخوست د یعقوبیو ولسوال
- ۳ د کابل ولایت نظامي مسؤل او والي
- ۴ د نظامي مرکزي کمیسیون غړیتوب د ۵ د انفجاراتو کمیسیون مسؤل
- ۶ د هجرت په دیار کې له گاونډي هیواد سره د ارتباطاتو مسؤلیت

په دغو ټول دندو کې شهید مولوي محمد داود جلالی د هغه اخلاص او فداکاری له وجې چې هغه درلودی الله تعالی په هر میدان کې کامیاب او سرلوړی راویستلی خصوصاً چې کله د کابل ولایت جهادي چاري ورله غاړې وې همدغه وجه وو چې نوموړي د اسلامي امارت په قیادت او مقام کې ځانگړی ځای درلود

زخمیتوب

شهید جلالی تقبله الله لومړی د کاپیسا ولایت کې هغه مهال زخمي شو کله چې د کاپیسا والي او د ده مشفق استاد مولوي محمد خوشحال ملنگ د اجل داعي ته لیبک ووايه او د شهادت جام یې نوش کړلو چې د دوی په ډاټس موټر د مخالفینو له لوري دراکت فیرو شو نوموړی سخت زخمي شو هغه ویل کله چې له موټر کښته شوم کوشش مې کولو تر څو ملگرو ته ځان ورسوم یواځې یوه توپانچه راسره وه ومي لیدل چې دوه کسان راپسې منډې راوړې غواړي ماوینسی نویو مې و ویتلو دوهم و تبتیدلو چې روان وم بوتونه مې هم له وینو راډک شول کله چې تر ملگرو ورسیدلو دومره په وینو رنگ وو چې آن خپلو ملگرو هم نه پیژندلو.

ساتلي وو کله يې چې په دوه زره وم کال کې دستاربندي وکړه لومړۍ يې د افغانستان د پکتيکا ولايت د بنرې په سيمه کې په يوه مدرسه کې تدريس شروع کړلو وروسته چې کله د طالبانو نظام سقوط وکړلو د پاکستان د مانسهرې د خاكي په کمپ کې د جامعي منهاج العلوم تاسيس وکړو او د يادې مدرسې ډېره يې کينودله هلته يې د نورو استاذانو تر څنگ درس شروع کړلو تر هغه وروسته يې د پيښور د اضاخيلو په سيمه کې بله مدرسه هم د جامعه منهاج العلوم په نوم ابادې او جوړه کړه کله چې نوموړې بندي شو او د اضاخيلو سيمه سيند لاندې کړه ياده مدرسه هم ونړېده خو دريز يې بدل نشو او حوصله يې ماته نکره له راخوشې کيدلو وروسته يې يو ځل بيا د اکوړې د سورياخيلو په سيمه کې په همدغه نوم مدرسه جوړه کړله چې تر اوسه ابادې ده او صدقه جاريه يې روانه ده.

ځانگړې خاطري

کله يې هم چاته په تونده لهجه او تيز انداز خبره نده کړې حليم نرم مزاجه خوش طبيعته انسان وو چې تل به يې په شونډو د موسکا سپرلي کډه راوړې وه او دهرچا سره به په موسکا او خندويه خيره مخ کيدلو تل به يې خپلو ملگرو ته دا توصيه وه چې امارت زمونږ گډ کور دی د خپل کور د جوړولو هڅه او کوشش وکړی د مشر او کشر خبره واخلی د مشرانو اطاعت کوی او کشرمان مو په سمه تربيه برابر کړی هر تکليف برداشت کړی هر څوک چې د امارت له لوري درباندي مقرر شو په سالمه توگه او کلک انداز يې رهبري ومنی او هرې خبرې ته يې غوږ ونيسی دغه نظام ته که مونږ وفادار نشو د خپلو زرگونو ملگرو له وينو سره به مو خيانت کړی وي او د حساب په ورځ به د خدای جل جلاله په مخ کې شرمنده ولاړ يو.

شهادت

مولوي صيب له نظامي چارو سره پوره بلدتيا او په دښمن تاکتيکي بريدونو کې د مشهورتيا سره سره يوه منلې سياسي خيره هم وه چې له همدې امله دښمن غوښتل تر څو هدف يې وگرځوي او له منځه يې يوسي ډير ځله په خپلو شومو پلانونو کې ناکامه هم شول تر دې چې دوه کاله وړاندې هم له يو بريد نه په ټيبي حالت کې ژوندی و وتلو او بالاخره د (۲۷/۴/۲۰۱۷) تاريخ باندې د جمعې په شپه د دښمن له لوري له يو ناځوانمردانه بريد سره مخ شو چې له خپلو دو ملگرو مولوي محمد رحيم خاکسار تقبله الله او اشرف الله تقبله الله سره يې يو ځای د ۴۵ کلنۍ په عمر کې اسلامي جهادي او وياړمن ژوند د عمر ډيوه خاموشه شوه او د اجل داعي ته يې لبيک وويلو.

روح دې بناد او ياد دې تل وي

انا لله و انا اليه راجعون

دوهم ځل چې کله د تخار ولايت د فرخار په سيمه کې د لته بند په سر جگړه ونښتله او د خط عمومي مسئول ملا شهزاده اخند تقبله الله وو او د دوی د لوري او اړخ مسئول مولوی محمد داود جاللي وو سخت زخمي شو

درېم ځل کله چې نوموړی د مشرقي حلقې مسئول وو د پيښور د حکيم اباد په سيمه کې د هيواد او دين د دښمنانو له لوري په يو ناځوانمردانه بريد کې زخمي شو چې د دستار بندي جلسې ته به لار وو په خپل موټر کې يې تر بريد لاندې راغلو دغو ټولو بريدونو يې حوصله ماته نکره بلکې نور تاند او تکره شو عزم او حوصله يې غښتلې شوه مقاومت ته يې نوره هم ملا ورکړه او خپله مبارزه يې روانه وساتله.

اسارت

کله چې نوموړی د کابل ولايت جهادي مسئول وو د ۲۰۱۰ کال د ۱۰ مياشتې په ۱۵ تاريخ د پنج شنبې په ورځ د اضاخيلو په سيمه کې دپاکستان پتوادرولس لوري ونيول شوچې د ۱۶/۱۱/۲۰۱۲ تاريخ پوري ورسره اسبروو له خلاصيدوورسته يې بيرته د جهاد او مقاومت ډگر ته ودانگل.

علمي هڅې او بوختياوې

نوموړي له جهادي خدماتو سره سره علمي خدمت ته هم نه وه شا کړې بلکې هر وخت به يې دواړه ډگره منبر او سنگر گرم

شهید مولوی لعل محمد محمدی
دبغلان ولایت د پلخمری ولسوالۍ اړوند
ډنډغوری سیمې جوی ناوه کلي دامیر محمد په

یوه شهید پاله اودینداره
کورنۍ کې دې فاني نړۍ
ته سترگې غړولې وې، نوم
وړی شهید دنیکو اخلاقو
او ټولې څیرې څښتن،
د ټینګ او قوی عزم خاوند،
د ځانګړې تقوا، اخلاص،
غیرت، الفت، مینې
او عاطفې درلودونکي وه.

د شهید مولوی لعل
محمد محمدی

د ماشومتوب دوره چې کله پای ته ورسیده
دهغه متدین پلار دامیر محمد شهید مولوی لعل
په یوه دیني مدرسه کې شامل کړ، چې
بالاخره د دستار فضیلت ورپه برخه شو، لکه
څنگه چې جهاد زموږ یوه اهمه فریضه ده او
دا شغال کړۍ هم زموږ په گران هیواد کې
دواصداره شوه نوپه هغه وخت کې بهرني
اشغالګر اودهغوی مرتزقه ګوډاګیان دچاپو په
مهال ډنډغوری ته راتلل، شهید مولوی لعل
هم د جهاد سنگرت ته راتلل اړین وبلل اوله
همدغه ځایه یې خپله جهادي مبارزه پیل کړه،
نوموړي شهید دیو فرد مجاهد په حیث
د ښکېلاکګرو په مقابل کې ودرید، لکه څرنگه
چې د برتر یو معیار الله ج یوازې تقوا ښودلې
نوشهید مولوی لعل هم د ځانګړې تقوا
او اخلاص درلودو نکی وه اود همدې تقوا له
وجهې د ډلګي د مشرتوب مسولیت ورپه
غار شو، ده هم په پوره میړانه اوشجاعت سره
دا مسولیت ادا کړ، شهید مولوی لعل یو ښه
تنظیمونکی، تکړه رهبر، سالار، مدبر، جید
عالم، په پوهه سمبال اوسر خلاصی شخصیت
وه؛ شهید مولوی لعل هغه څوک وه چې د ده
په مشرۍ اورهبرۍ کې د ډنډغوری ډیرې
سیمې فتحه شوې، کله چې دامارت درنو
مشرانو د شهید مولوی لعل درهبرۍ وړتیا
ولیدله نو سم دستی یې دولسوالۍ دروند
مسولیت ورپه غاړ کړ، چې هغه مسولیت یې

هم څو برابره ښه ادا کړ. شهید مولوی لعل
دمجاهدینو په صفوفو کې شفافیت، وحدت،
عدالت، اوله اولسونو سره ښو اړیکو روحیه

د شهید مولوی لعل محمد محمدی جهادي او تاریخي پس منظر

رامنځ ته کړه. شهید مولوی لعل دولایت په
ټولو ولسوالیو کې مجاهدین حمایه کړل، د
دښمن شوم پلانونه یې شنډ کړل، دوخت
هرغدار اوزورواکي ته یې غاښ ماتونکی
ځواب ورکړ، د دښمن په لیکو کې یې نفوذي
مجاهدین وروزل په کال ۱۳۹۴ کې یې په
ډنډغوری کې د دښمن له مرکزي اوولایتي
قواوو سره څلوېښت ورځې مقابله وکړه،
دبغلان د دهنه غوری ولسوالۍ هم دې ده
دمدیریت په دوره کې د سپین محمدی بیرغ
لاندې راغله همدارنگه د دښمن غټ او واړه
مرکزونه یې په بشپړه توګه ونیول کله چې
کندز لومړی ځل فتحه شو نو په خورا
تدبیر سره یې د دښمن دهغې لوی قوی مخه
ډب کړه چې غوښتل یې په کندز کې خپلو
وارخطا عسکرو ته مرسته ورسوي، همدا راز
کله چې کندز د دویم ځل لپاره هم فتحه شو
د شهید مولوی لعل سرسپارلو مجاهدینو دبغلان
او کندز په لویه لار کې کندز ته د دښمن
تلونکي اکمالاتي کاروان د څلوېښتو لویو اوږو
موټرونو سره داور په لمبو کې لاهو کړ، داوولس
ځانګړې همکاري شهید مولوی لعل ته نوره
بریا هم ورپه برخه کړه. دهمدې سرښندنې
اونکړه مدیریت په نتیجه کې دمرستیال والي
په توګه اوله لنډې مودې وروسته د بغلان
دعمومي جهادي مسئول یعنې دوالي په توګه
وټاکل شو. شهید مولوی لعل دولایت په دوره
کې هم ډیرې لاسته راوړنې درلودې، څه موده

وراندې یې د دښمن هغه قوه چې غوښتل یې
د دهنې غوري ولسوالۍ د بیرته نیولو لپاره
عملیات وکړي، ډرې وړې کړه هان په سره
ژمي او یخني کې یې د
تالابورفک ولسوالۍ او د
کیهان سره دره ترې ونیول او
دښمن یې په خپلو عملیاتو
پېښمانه کړ.

دښې مشرۍ له وجهې
یې دهر وکړي، غټو اوږو،
مجاهدینو، او عامو متدینو
مسلمانانو، په زړونو کې
خاص ځای درلوده

بلاخره په ۳۰/۱/۱۳۹۶
هـ ش کال کې د ډنډغوري جوی ناو په کلی
کې دصلیبې اشغالګرو اوګوډاګیانو په بي
رحمانه مېاري کې د شهادت سپیڅلي او عظیم
مقام ته ورسید.

انالله وانا اليه راجعون

یقنًا شهیده مشره! ستا شهادت دبغلان
دڅوړیدلي اولس او داسلام سرسپارلو
مجاهدینو لپاره یوه ستره ضایعه ده، خوله بله
پلوه شهادت الله ج لخوا داسې یوه تحفه ده
چې الله ج یې په خپلو خاصو او مخلصو
بندگانو لوروي، شهادت زموږ د ژوند ریښتیني
هدف دی چې موږ ددې هدف دلایسته راوړلو
لپاره سختۍ کړاو اوهرڅه زغملي؛ ستا
دامعصومې وینې به نور مجاهدین راوتوکوي،
دا الله تعالی دین دی الله تعالی یې ساتي، موږ
دمشرانو په شهادت نه خفه کېږو بلکې ویاړو
او افتخار پرې کوو، الله تعالی دې د شهید امیر
ستر، رهبر مولوی لعل محمد محمدی شهادت
قبول کړي کورنیو او اړوندانو ته یې له الله تعالی
صبر او اجر عظیم غواړم رب تعالی دې موږ ته
همدا شان له اخلاصه ډک متدین، حقیال،
عدالت پال، مدبر، اونیک نور مشران هم راپه
برخه کړي.

امین یارب العلمین

قاضی شفیع الدین حارث

عبید امارتی

آرمان خود رسید، به هدف خود رسید، روح حارث در جاغور پرنده های سبز بهشتی قرار گرفت، خندید و جان را به جانان آفرین سپرد. ۶/۲/۱۴۹۶ هـ.ش.

اللهم تقبل شهادته وجعل الجنة

الفردوس مثواه.

د شهید حارث تقبله الله هغه شعر چې د ژوند په وروستیو ورځو کې یې د شهادت په مینه جوړ کړی و:

راشه پروت پاس په ګرنگ یمه شهید یم
سور په وینو باندې رنگ یمه شهید یم

دې کافرو په ناترسه گذارونو
دنگ چنار وم اوس پنگ بنگ یمه شهید یم

دې بستر آرام خوبونه مې خوښ نه دي
خوښ یم پروت چې بې پلنگ یمه شهید یم

زه دې پاکې شمعې داسې لاروی یم
نن په اور سوی پتنگ یمه شهید یم

سوی سکور یم دې بارودو په لمبو کې
خاص او خاص لکه لونگ یمه شهید یم

تل مې سره اورونه بل دي په غریبانو
د خالد دې تورې شرنگ یمه شهید یم

سر بېر او ایبلې پښې روان سنگر ته
ځم په لار لکه ملنگ یمه شهید یم

دې دوښمن گذار ته مخامخ ولاړ یم
داسې نه چې ترې په څنگ یمه شهید یم

په مظلومو باندې رحم دې الله یم
په ظالمو کړم غورځنگ یمه شهید یم

جنازه مې فرشتو په اوږو بار کړه
ځکه څار دې دین په ننگ یمه شهید یم

دې سورکو مرمو باران رېاندې اوري
دې غلیم سره په جنگ یمه شهید یم

زه «حارث» درنه رخصت اخلم ملگرو

ځم له دې جهانه تنگ یمه شهید یم

فرهنگی مرکز را نیز بر عهده داشت، که کارنامه های آن برای همگان هویداست. همیشه از شهادت در راه الله حرف می زد و برای کسب درجه والای شهادت می کوشید، دعا می نمود و از همسنگران خود دعا می خواست تا در این راه خونش بریزد و شهید شود. قاضی شفیع الدین حارث در یک خانواده مجاهد پرور، قریه داوود خیل، مرکز پل علم، ولایت لوگر دیده به جهان هستی گشود. و در سال ۱۳۹۳ هـ ش از پوهنځی شرعیات، پوهنتون ننگرهار به درجه کدري فارغ گردید.

#شهادت صبح روز چهارشنبه ۶ ثور قوای اشغالگر صلیبی با احیران شان به بهانه عملیات تصفیوی بسوی ساحه زیر کنترل مجاهدین (قلعه الیاس خان، مرکز لوگر) در حرکت شدند، در اول روز قاضی حارث و همسنگراناش به بسیار شجاعت و مردانگی رزمیدند، قدم به قدم پیشروی نموده و دشمن مجبور به عقب نشینی و فرار گردید، در حین جنگ طیاره بی پیلوت مجاهدین را هدف قرار داد که در نتیجه یک مجاهد شهید و دو تن دیگر زخم برداشتند حارث دوان دوان بطرف جای رفت که طیاره بم پرتاب نموده بود تا از میدان جنگ شهید و زخمی ها را انتقال دهد که درون حمله دوم را انجام داد، آه ...

این حمله ای بود که حارث را به آرزو هایش رساند. حارث بشهادت رسید، به

شهادت مبارک مرد قلم و مجاهد سنگر شفیع الدین حارث آراسته با عقاید محکم، ایمان قوی، اخلاق نیکو، جوان متقی، پرهیزگار، دلاور، شجاع و سنگر دارا جهاد و مبارزه، سمبول استقامت، پایداری، صبر و بردباری بود. شهید شفیع الدین حارث رفیق، برادر، همسنگر، همراه و هم صحبت که دوره تحصیلی را یکجا سپری نموده و خاطراتی از شب های سنگر داری و فعالیت های جهادی با هم داشتیم.

هرچه در وصف حارث بنویسم کم است او را مثل برادر بلکه بهتر و صمیمی تر از برادر میدانستم، از شجاعت ها و شهامت های آن هرچه بنویسم کم است. شفیع الدین جهاد مسلحانه را یگانه راه فلاح و رستگاری میدانست و همواره تاکید به ادامه آن داشت، با جوانان و خصوصاً محصلین روابط نهایت دوستانه داشته و برای جلوگیری از افکار غربی و نظریات پوچ دموکراسی شب و روز مبارزه می نمود و در این راه احساس ماندگی و خسته گی نمیکرد، دوره تحصیلی حارث فرصتی برای فعالیت های فکری و فرهنگی وی بود، تا اندازه ای در این راه قدم های محکم برمیداشت که اکثر محصلین وی را نماینده امارت اسلامی در پوهنتون میدانستند.

در پهلوی جهاد نظامی، سال قبل مسولیت تعلیم و تربیه و فعالاً مسولیت

د شمالي کوريا

نوي توغندويې ازمويښه به څه پايلې ولري؟

حسن مومند

په مسلسل ډول دداسې توغندو جوړولو په هڅو کې ده چې امريکا پرې په نښه کړای شي.

دکوريا د دې ازمويښه نه پس دامريکا يوه سمندري جنګي بېړۍ دکوريا سمندر ته ورو ورو ورنږدې کېږي؛ امريکا وايي چې په مناسب وخت کې شمالي کوريا ته درس ورکولو لپاره دې بېړۍ شتون اړين دی.

دامريکا اوسني ولسمشر- ډونلډ ټرمپ شمالي کوريا ته اخطار ورکړی دی او له چين نه يې غوښتي دي چې ددې ستونزې دحل لپاره دې دخپل نفوذ نه کار واخلي.

امريکايي پوهان پدې خبرې متيقن دي چې شمالي کوريا په مسلسل ډول خپل اتومي پروګرام ته دپراختيا ورکولو په هڅو کې ده او غواړي چې داسې اتومي توغندي جوړ کړي چې امريکا پرې په نښه کړای شي؛ امريکايي پوهان پدې هم متفق دي چې امريکا د هوايي او توغندويي بريدونو له لارې دشمالي کوريا دتوغندو جوړولو صلاحيت له منځه وړای شي خو دابه دخپل پروګرام نه دشمالي کوريا دراگرځولو ترټولو وروستی هغه اقدام وي چې دپېرې سختې اړتيا په صورت کې به پورته کېږي.

امريکا چې دشمالي کوريا دستونزې دحل په لار کې دچين نه دمرستې غوښتنه کړيده دادې خبرې روښانه دليل دی چې امريکا په اوسنو حالاتو او شرايطو کې نه

دی؛ دکورنيو ستونزو ترڅنګ امريکا او سمهال په افغانستان، عراق، شام او په جزوي ډول ځينو نورو ځايونو کې په جنګ کې اخته ده نو په داسې حالت کې ورته دشمالي کوريا پر ضد اقدام کول اسان کار ندی نو پدې اړه يې تشويش پرځای دی.

دشمالي کوريا داوسنۍ توغندويې ازمويښې اهميت له دې امله زيات دی چې دا په داسې وخت کې رامنځته شوه چې دملګرو ملتونو په امنيت شورا کې دشمالي کوريا داتومي وسلو دپراختيا دمخنيوي لپاره غونډه روانه وه.

هو! په ښکاره امريکا دشمالي کوريا داتومي پروګرام دستونزې دحل په لار کې ديپلوماتيکو هلو ځلو ته ترجيح ورکوي چې دملګرو ملتونو په امنيت شورا کې روانه داغونډه هم دهمدې هدف لپاره وه.

دوزيرانو په سويه ددې غونډې مشري چې دامريکا دولسمشر سيکرتر ريکس ټلرسن کوله نو لادمخه ورسره شمالي کوريا خپل پريکون اعلان کړی و.

سره له دې چې دملګرو ملتونو ددارې له لورې دشمالي کوريا په اتومي پروګرام بندېز لګېدلی دی او په سختۍ يې دخپل اتومي پروګرام دجاري ساتلو نه منع کړيده خو شمالي کوريا ددې بندېز څه پروا نده لرلې؛ که څه هم ورباندې ګڼ اقتصادي بندېزونه لګېدلي دي خو بيايې هم سرندی تيت کړی او

تېره اوونۍ شمالي کوريا يوه بله توغندوي ازمويښه وکړه چې کاميابه نه شوه او دتوغول کېدونه دوه دقيقې پس توغول شوی توغندی په فضا کې ټوټه ټوټه او دجاپان بحيرې کې راپرېوتلو.

تراوسه دا نه ده روښانه شوې چې دا توغندی څومره پورته تللی و؛ څومره واټن يې وهلی و او هدف يې څه و خو دا خبره معلومه ده چې دڅه مودې راهيسې شمالي کوريا لگيا ده دداسې توغندو دتيارولو هڅې کوي چې له ځانه سره اتومي مواد انتقال او دامريکا لويه وچه په نښه کړای شي.

شمالي کوريا پدې کې څومره برياليتوب ترلاسه کړی او دامريکا دويشتلو داستعداد حاصلولو څومره پړاوو نه به يې وهلي وي؟ پدې اړه څوک دقيقه خبره نشي- کولای خو داخبره يقيني ده چې شمالي کوريا دخپل هدف دحصول لپاره لگيا ده په پوره جرأت خپل کار مخ په وړاندې بوځي او پدې لار کې دامريکا په شمول دهیچا پروا نه ساتي.

امريکا اوس هسې هم دپېروزياتومشکلاتوښکارده خو ډونلډ ټرمپ دراتلو نه پس امريکا دپېرو زياتو کورنو ستونزو سره مخامخ شو يده؛ دامريکا نړيوال مقام ساتل هم يوه ستونزه ده ولس ته طبي اسانتياوې او کارورکول بله ستونزه ده او دبهر نړۍ نه امريکا ته دراغلو سونوزو کډوالو دمشکلاتو حل يو ځانته لوی مشکل

غواړي چې ځان دشمالي کوريا سره په جنگ کې اخته کړي ځکه چې د عراق او افغانستان په اوږدو جنگونو کې لويو ناکاميو اوس د امريکا نظامي او سياسي مقام ته ډېر لوي تاوان رسولی دی.

که په غور وکتل شي نو ددوهم نړيوال جنگ نه پس شمالي کوريا دلويديځ او په ځانگړې ډول د امريکا لپاره په يو لوی درد سر بدل شويدي؛ لکه دويتنام جنگ چې د امريکا د تاريخ يو تور باب دی همدارنگه دکوريا جنگ هم د امريکا يوه دغم نه پکه ماضي ده؛ د امريکايانو سره دهمدې غمجنې ماضي د بيا تکرارېدو وېره ده نو ځکه هڅه کوي چې دکوريا سره دجنگ کولو نه ځان وساتي.

ددوهم نړيوال جنگ نه وړاندې پرکوريا دجاپانيانو قبضه وه؛ په جنگ کې دجاپان د شکست په نتيجه کې کوريا دجاپان دقبضې نه ووتله او روسې او امريکا په شمالي او جنوبي دوه برخو ووېشله؛ شمالي برخه يې دروسې دنفوذ سيمه شوه او جنوبي برخه يې د امريکا تراثر لاندې راغله.

دا تقسيم داسې و لکه په همدې دوهم نړيوال جنگ کې چې جرمني په ختيځ او لويديځ دوه برخو ووېشل شو؛ شرقي جرمني دروسې او غربي جرمني د امريکا دنفوذ سيمې وگرځېدلې.

ددوهم نړيوال جنگ په نتيجه کې دکوريا دا ویش شمالي کوريا ته دمنلو وړ نه و نوځکه يې په ۱۹۵۰ م کې جنوبي کوريا ته خپل فوځونه ورننويستي وو او دکوريا جنگ پيل شوی و.

هو ! دا د ۱۹۵۰م کال دجون مياشتې ۲۵ مه نېټه وه؛ دشمالي کوريا ۷۵ زره مسلح فوځونه جنوبي کوريا ته ورننوتل او دجنوبي کوريا پرضد يې جنگ پيل کړ؛ دشمالي کوريا

ترشا کمونستي روسيه وه او لويديځ ټول دجنوبي کوريا ترڅنگ ولاړ و.

ددوهم نړيوال جنگ نه پس دسور جنگ په زمانې کې داپرومبۍ عسکري معرکه وه؛ امريکا دا د اشتراکي فوځ حمله وگڼله نو سمدستي يې پکې دگډون پرېکړه وکړه ځکه چې دشمالي کوريا دحملې سره دجنوبي کوريا دماټې خورلو نښې راښکاره شوې وې؛ دجنگ دپيل کېدو دهماغې اولې ورځې نه امريکا دجنگ بندۍ غوښتونکې وه خو پرې نه وه توانېدلې دې جنگ ۳ کلونه دوام وکړ چې پکې له دواړو لورو ۵ ميليونه ولسې وگړو او فوځيانو خپل ژوند له لاسه ورکړی و.

په ۱۹۵۳ م کې اور بند وشو خو ورسره يوځای کوريا په کمونستي شمالي کوريا او لويديځ پلوي جنوبي کوريا دوه برخو ووېشل شوه.

امريکا ددې خبرې نه په سختې وېرې کې وه چې که جنگ اوږد شي نو شايد چې امريکا دروسي او چينياني فوځونو سره په مخامخ جنگ کې اخته شي چې دا به ددريم نړيوال جنگ درامنځته کېدو سبب شي؛ ددريم نړيوال جنگ رامنځته کېدو ته لويديځ بيخي نه و تيار نو ځکه يې ددې جنگ دپيل کېدو سره سم دبنديدو لپاره هڅې کولې.

سره له دې چې دجنگ په اړه دکمونستي چين او روسې فکر ډېر روښانه نه و ځکه چې د فکر معلومولو وسايل او اسباب نه وو خو دا خبره ښه روښانه وه چې دادواړه ځواکونه دشمالي کوريا ترشا ولاړ وو او په هر حالت کې يې دشمالي کوريا غلبه غوښتله.

د امريکا دملي امنيت دشوری له لورې د ۱۹۵۰ م کال داپريل مياشت په خپور شوي (N.C.S.۶۸) راپور کې راغلي و چې امريکا به په هر هغه ځای کې خپل فوځي ځواک وکاروي چې پکې کمونيستي ځواک دقدم

اېښودلو هڅې کوي؛ که څه هم هغه ځای په سياسي او اقتصادي لحاظ مهم نه وي بيا به يې هم موږ کمونستانو ته پرې نږدو.

دهغه مهال د امريکا ولسمشر- هيري ترومين ويلي و چې جنوبي کوريا له لاسه ورکول داسې دي لکه کمونزم ته ديوي نه پس بربلې سيمې دقبضې ورکولو لار پرانستل وي؛ دکوريا جنگ بايد دلويديځ او کمونيزم، نیک او بد جنگ وگڼل شي.

شمالي کوريا فوځونو چې دجنوبي کوريا پلازمينه سيول ونیوله او دجنوبي کوريا ماتې يقيني شوه نو امريکا او نور لويديځوال اتحاديان يې پکر ته راووتل؛ په پيل کې داتحادي فوځونو هدف دفاعي و يانې دسيول نه دشمالي کوريا دفوځونو ويستل خو دا چې دشمالي کوريا فوځونه ډېر منظم وو؛ په ډېرو ښو وسلو سمبال وو او دفتحي دقوي هوډ سره يې داحمله کړې وه نو په اسانه شاته کېدونکي نه وو.

خو په مقابل کې يې اتحادي فوځونه دپوره تياري سره نه وو راغلي؛ موسم هم سخت گرم او خشک و او اتحادي فوځونه دڅښاک داوبو دسخت کمښت سره مخامخ وو.

ډېر ځلې هغوئ دشولو په فصل کې ولاړ و هغو اوبو څښلو ته هم اړ شوي و چې انساني فضله مواد به پکې موجود وو چې له امله يې دخپټې دمرضونو ښکار شوي هم وو. اتحادي فوځونه هر وخت دجنگ دډگر نه تېښتې ته تيار ناست وو، دگرمۍ په تېرېدودامريکا ولسمشر- هيري ترومين او دسيمې دجنگي چارو مسئول امريکايي جنرال وکلس ميک آرټر نوې جنگي پاليسي ترتيب کړه چې له مخې يې دکوريا جنگ پرلويديځ حمله وگڼل شوه او جنوبي کوريا ازاډول دلويديځ لپاره هدف وبلل شو.

نويو تازه دمو راغلو اتحادی فوځونو دشمالی کوریا دفوځونو په ویستلو او دجنوبي کوریا په ازادولو وتوانېدل خو چې اتحادی فوځونه دشمالی کوریا فوځونو پسې دسرحد نه ورپورې وتل او دیالوسیند ته یې حرکت وکړ نو دامریکایې او چینایې فوځیانو دمخامخ کېدو خطر رامخې ته شو ځکه چې دیالو سیند دشمالی کوریا او چین ترمنځ سرحد و.

چین دامریکا دحملې نه دځان ساتنې لپاره جدي اقدامات وکړل؛ دخیلو سرحداتو دساتنې لپاره یې خپل یو شمېر فوځیان شمالي کوریا ته واستول او دچین مشر ماو زی تنگ امریکا ته اخطار ورکړ چې دچین دسرحداتو نه دې ځان لرې وساتي ګینې جنگ ته دې ځان تیار کړي.

دچین ددې اخطار نه پس داتحادی فوځونو پرمختګ ودرېد؛ امریکا دوراندې تګ پرځای داور بندۍ او سولې په هیله بېرته ستنېدل غوره کړل؛ د۱۹۵۳م دجولای په ۲۷مې نېټې ددواړو اړخونو ترمنځ دسولې تړون رامنځته شو او ددواړو کوریاګانو فوځونه خپلو هماغو سرحدونو ته ولاړل کوم چې ورته په ۱۹۴۵م کې ټاکل شوي وو؛ جنوبي کوریا ته کابو ۲ زره مربع کیلومتره زیاته ځمکه ورکړل شوه او ددواړو کوریاګانو ترمنځ درې کیلو متره خالي اوږده کرښه پرېښودل شوه چې ترننه لاشتون لري.

دا جنگ نسبتاً لنډ و خو ډېر خونړی و چې پکې ددواړو اړخونو نه ۵۰۰ سوه زرو

(پنځه لکو) تنانو خپل ژوند له لاسه ورکړ په دوی کې دنیم نه زیات ولسي وګړي وو؛ یانې دکوریا پدې جنگ کې دوژل شویو تنانو شمېره په دوهم نړیوال جنگ کې دوژل شویو تنانو نه زیاته وه؛ پدې جنگ کې دکوریا ۱۰ سلنه ودانۍ هم له منځه تللي وې.

پدې جنگ کې دوژل شویو امریکایې فوځیانو شمېر ۴۰ زرو ته رسېدلو او ټپیان شوي امریکایان ۱۰۰ زره وو نوځکه دامریکاپه پالیسي جوړونکو دې جنگ بدې اغېزې کړی وې چې دا بدې اغېزې تر ننه هم په امریکایانو کې محسوسېږي.

شمالي کوریا جنگ بندۍ ته چمتوشوه خو دجنگ بندۍ نه تر ننه شمالي کوریا دخپل عسکري ځواک په تقویه کولو کې مصروفه ده؛ امریکا او ټول لويديځ دشمالی کوریا ددې هڅوسره تل خپل سخت مخالفت ښکاره کړیدی او په ډېرې سختۍ یې ددې هڅونه منع کړیده خوشمالي کوریا نه یواځې دا چې د دوی د خبرو پروا یې نده لرلې بلکې دامریکا اولويديځ غصه کونکي اوراپارونکي اقدامات یې هم کړيدي اوکله نا کله یې ورته اخطارونه هم ورکړيدي خوداچې شمالي کوریا کوم اسلامي هېواد ندی نو امریکا یې پر ضد تر اوسه کوم نظامي اقدام ندی کړی؛ بس په سیاسي ډګر کې دتجريد او اقتصادي ګڼو بندیزونوله لارې دکمزوري کولو پالیسي- یې مخ په وړاندې بوتلې ده.

دنړۍ حالاتو ته چې نظر وشي نوښکاري چې هرڅه ډېر بدل شويدي؛ په ګڼو جنگي ډګرونو کې دښکېلتیا له امله دامریکا اقتصاد ته ډېر تاوان اوښتی دی؛ همداراز پر نړۍ یې چې کوم رعب و اوپه نړۍ کې یې چې کوم مقام و هغه بېخي له منځه تللی دی.

په ۹۰ یمې لسیزې کې دشوروي اتحاد دمتابذونه پس چې امریکا پرتولې نړۍ دخپل

حاکمیت اوقبضې کوم پلانونه جوړ کړي ووهغه هم دسختې ناکامۍ سره مخامخ شويدي.

په نړیواله سطحه دچین تېز پرمختګ په ټولنیزوالو موضوعاتو کې چین ته دمداخلې موکه ورکړیده.

روسیه هم اوس دیواځیتوب دحالت نه راوتلی ده؛ دټول منځني ختیځ اوپه ځانګړی ډول دشام په ستونزې کې روسې خپل وجود ثابت کړ؛ روسې منځنی ختیځ بیا دخپل نفوذ سیمه ګرځولی ده او جنوبي اسیا ته یې هم خپل لاسونه را اوږده کړيدي اودچین او ځینو نورو هېوادونو سره یوځای دخپل نفوذ دزیاتولو هڅې کوي.

داهم مهمه ده چې دشمالی کوریاتو غنډویې ازموینه دجنوبي کوریا او جاپان دګواښلو لپاره ده، نه دامریکا دګواښلو لپاره؛ دایقیني نده چې دشمالی کوریا توغندویې ټیکنالوجي دې دومره پیاوړی شوی وي یا دې په نږدې راتلونکې کې دومره پیاوړی شي چې امریکا په ښه کړای شي؛ اوکه دا توان ولري نو بیا داسې نده چې خامخا به شمالي کوریا پر امریکا دحملې کولو هوډ ولري او یا دې امریکا دخپل ځان نه ددفاع توان ونه لري.

نو دې ټولو خبرو ته په پام سره سمدستي دامریکا اوشمالی کوریا ترمنځ دجنگ رامنځته کېدو کوم جدي ګواښ نه ترسترګو کېږي.

ترټولو مهمه دا ده چې شمالي کوریا کوم اسلامي هېواد ندی چې دتبا ه کولو لپاره دې یې امریکا هسې پلمې ولټوي اوخپل ځان دجنگ دسترو تاوانونو سره مخامخ کړي نو ترکومه چې کېدای شي امریکابه دجنگ نه ځان ساتي اویواځې هغه مهال به فوځي اقدام کوي چې ترې چاره نه وي.

د سنگراو د دفتر طالب ته یو خو سپارښتنې

لیکوال : ابو محمد (رحماني)

د مریضۍ پر وخت به دې د سمې درملنې معاینې په ځای یواځې د پراستامول په گوليو خپل علاج کاوه. او داځکه چې په طالب پورې دهیچا د راتلونکې هیلې نه وې تړلې. حتی ځینې له دین نه لرې خلکو به په طالب ملنډې وهلې او په ډېر سپک نظر به یې ورته کتل.

له طالب څخه هېچا هم دومره لویه هیله نه لرله چې دی به یو وخت ټول هېواد او ملت له ظلم او وحشت څخه وژغوري. خو کله مو چې هېواد له سرو لښکرو څخه خلاص شو مجاهدین واک ته ورسېدل د دې په ځای چې د شهیدانو ارمانونه پوره شي د یو سپېڅلي اسلامي نظام څښتنان شو برعکس مو هېواد یو ځل بیا د داخلي جنگونو په ډگر بدل شو د هېواد په هېڅ ځای کې د هېچا سر، مال، ناموس، خوندي نه وو. هېوادوال مو له ژوند څخه ناهېلي شوي وو هېچا دا فکر نه کاوه چې داسې یو څوک به پیدا شي چې په هېواد کې د روان وحشت ټغر ټول کړي.

طالب ته تر دې وخته خلکو پټه هماغه نظر کتل ځکه نو د چا په فکر کې دا نه راتلل چې طالب دې هېواد له روان ناورین څخه خلاص کړي د خلکو د توقع خلاف د ملا محمد عمر مجاهد (رحمه الله) په مشرۍ یو څو تنو طالبانو چې په مدرسه کې یې دیني زده کړې کولې د روان فساد او وحشت په ضد غږ او چت کړ هماغه وو چې د دوی د غه آواز د زوربدلي ملت له خوا له تود هر کلي سره مخ شو او په ډېر کم وخت کې د هېواد له نوې سلنې څخه له زیاتې ځمکې د ظلم او وحشت ټغر ټول شو او په ځای یې یو سپېڅلی اسلامي نظام حاکم شو.

طالب سنگر، محراب، ممبر، مدرسه، کتاب، دفتر، قضاء، ریاست، وزارت دا ټول په سمه توګه وپالل. طالب د هغو زرګونو او لکونو شهیدانو ارمانونه پوره کړل چې د اسلامي نظام په هېله یې سرونه ورکړي وو.

د یتیمانو په سرونو یې د شفقت لاس راکش کړ د شهیدانو قاتلانو ته یې سزاء ورکړه شرعي حدود یې جاري کړل. هېوادوالو مو له سختو وحشتو څخه وروسته په آرام ساه واخسته. کفري نړۍ د غه نظام ونه شو زغملی په مختلفو بهانو یې د دې نظام د پرځولو لپاره هلې ځلې پیل کړې تردې چې زمونږ په گران هېواد یې یرغل وکړ.

طالب له هماغې ورځې تر ننه پورې د کفري لښکرو په وړاندې په ډېره مېړانه مقابله وکړه. نن نه یواځې هیوادوال بلکې ټول نړیوال د طالب له نوم سره آشنا شول د طالب د فکر، عقېدي او تګلارې په اړه یې پلټنې شروع کړې.

طالب ځانه ته هغه د ډېرش کاله مخکې زمانې طالب نه یې چې یواځې به دې له حجرې مسجد او کتاب سره کار

هېوادوال او نړیوال ستا له نوم سره ناشنا وو ته چانه پېژندې یواځې خپلو دوستانو او قریانو ته پېژندې تا ته په ټولنه کې د یو وروسته پاته قشر په سترګه کتل کېدل ستا په اړه د عامو خلکو گومان داوو چې طالب په پردۍ ډوډۍ لوی شوی انسان ده چې یواځې د دین په مسائلو پوهېږي او بس. ستا او د پوهنتون دمحصل تر منځ ډېر لوی واټن وو هغه ته به په کورنۍ او چاپیریال کې خلک په ډېر احترام قائل وو. د والدینو او د کورنۍ د نورو غړوله خوا به هم ورته په درنه سترګه کتل کېدل.

په هغه به یې د تعلیم په دوران کې پوره مصارف کول تر څو له هغه څخه په راتلونکې کې ډاکټر یا انجینر یا معلم یا یو بل داسې بااستعداده ځوان جوړ شي چې خپلې کورنۍ او ټولنې ته خدمت وکړي.

خو طالبه هغه وخت به له تاسره مدرسې ته د تللو لپاره کرایه هم نه وه، په مدرسه کې به دې د خپلو جامو د اېنځلو لپاره د صابون پسې هم نه درلودې

دوی ته دا روښانه شوه چې د آسیا په زړه کې میشت طالب او عالم نه یواځې دا چې د امت روحاني ترتیب کولی شي بلکې دوی دامت رهبري هم کولای شي . دوی د یو هېواد نظام هم پرمخ بوولی شي . او دوی د نړۍ ټول خود ساخته نظامونه هم چلنچ کولای شي . او په دې هم وپوهېدل چې طالب په هېڅ ډول زمونږ په شیطاني چالونو کې نه راکېر کېږي بلکې دوی یواځې او یواځې د خپل دین په رڼا کې خپله مبارزه په مخ بیايي .

د اسلامي امت هغه خونخوار ظالم او جابر فرعونې دښمن (امریکا) یې په خالي لاس له پښو وغورځوله د دوی دوخت ولسمشر- (اوباما) د طالب په وړاندې خپله ماته ومنله . د اسلامي امت ضد کفري ایتلاف (ناټو) عسکر یې په زېږو بوشکو په هوا کې وڅرخول ځکه نو طالب د اسلامي نړۍ اتل شو . ځکه نو د اسلامي امت هېلې پورې وتړل شوې ځکه هېڅ مغرور کبرجن فرعوني کافر ته یې د غلامۍ سر ټیټ نه کړ . خو طالبه ته څه فکر کوې ؟ دا چې ته له هغه حالت نه دې حالت ته راغلې آيا دا ستا د مټو زور وو ؟ آيا تا په لکونو او زرگونو غښتلی فوج او پرمخ تللې وسلې لرلې ؟ آيا تا جنگي الوتکې ټانگونه او ډرون تیاري لرلې ؟ تا سره د هېوادونو اقتصادي او لوجیستيکي مرستې وي ؟ نه دا هېڅ هم له تاسره نه وو بلکې دا د دې لښکر د سلار مرحوم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد (رحمه الله) د ایمان ، غیرت ، اخلاص ، او قرباني برکت وه چې طالب په خالي لاس د کفري نړۍ

له هغه پرمختللي او په اتونمي وسلو سمبال فوج سره مقابله وکړه . د الله تعالی په کامل نصرت دې فتوحات او غنیمتونه دې حاصل کړل .

د گران هېواد زیاته برخه دې د اشغالګرو او د هغوی د غلامانو له شتون څخه پاکه کړه . نو اې د سنگر ، مدرسې ، او دفتر طالبه گوره چې د دې لښکر سلار امیر المؤمنین (رحمه الله) او بیا دهغه ځای ناستی شهید ملاختر محمد منصور (رحمه الله) هېر نه کړې هغوی په دعاګانو کې یادوه دهغوی مسیر تعقیب کړه . گوره چې مغرور نه شي شهیدان هېر نه کړې د هغوی له ارمانونو سره جفاء ونه کړې د هغوی له وینو سره خیانت ونه کړې .

د تل لپاره امارت ته وفاء دار اوسه . دا د زرگونو طالبانو عالمانو او حافظانو په وینو خړوب شوی کور ده . د دې کور ساتنه وکړه د کامیابۍ لپاره یې کار وکړه له امارت څخه د ځان په ګټه کار وانخلي .

له بیت المال سره خیانت ونه کړې د امارت له نامه نه غلطه استفاده ونه کړې همدا رامارت ده چې طالب او عالم یې نړۍ ته وروږه پېژانده همدا امارت ده چې طالب یې له د مسجد له حجرې څخه تر ارګ پورې ورساوه همدار امارت ده چې طالب ته یې د ملت د رهبري کولو وړتیا ورکړه . له ډېرو کړاونو وروسته نن یو ځل بیا د هېواد په زیاته برخه ته حاکم یې ته باید د اولس دردونو ته ټکور او زخمونو ته پټۍ شي . ته باید په خپل ځان کې لوړ همت پیدا کړې ستا فکر باید تر گروډ ، دلګۍ ، ولسوالۍ ، ولایت ، حتی تر ټول هېواد پورې منحصر نه وي . بلکې له تاسره باید د ټول اسلامي امت فکر وي ستا همت باید ډېر لوړ وي ته باید د محمد بن قاسم ، صلاح الدین ایوبی ، سلطان محمود غزنوي ، او داسې نورو اتلانو تګ لاره انتخاب کړې ستا د مهربانۍ تر سپرې لاندې باید ډېر سترې اولسونه دمه شي . ستا شفقت او ښه باید دومره پراخه وي چې ډېر ګناهګار هېوادوال پکې د خپلې ګناه څخه د توبې چانس پیدا کړي .

ته باید د غرونو په شان زغم ولرې هر چا ته باید په خپل څنګ کې ځای ورکړې هر طالب ته باید د خپل ملګري په سترګه اوګوري . ځکه هغه ستا د عقیدې ستا د صف ستا د هدف او ستا د لارې ملګری ده . هدف مو یو ده رهبر مو یو ده بیرغ مو یو ده دښمن مو یو ده . او هر هېوادوال ته باید دخپلې کورنۍ د غړي په سترګه اوګوري دهغوي په غم او خوشحالی کې ځان شریک کړې . نو طالبه چې کله دې دا صفات په ځان کې پیدا کړه نو پوه شه چې فتحه ستا ده . کامیابي ستا ده . اولس ستا تر څنګ ولاړ ده . شهادت دې الله تعالی ته قبول ده . ستړیا لوړه تنده دې د ثواب زریعه ده . او که خدای مه کړه له دې صفاتو خالي یې نو بیا یې له دې کاروان سره ملګرتیا درته ګټه نه لري خواري دې بې ځایه ده بیا د الله تعالی د نصرت هېله مه کوه .

نو بیا ستا لپاره غوره داده چې اول په خپل ځان کې د ا صفتونه پیدا کړې او بیا له دې کاروان سره ملګری شي . په دې هېله چې هر هېوادوال مو مجاهد او هر مجاهد مو فاتح او هر فاتح مو محمد بن قاسم صلاح الدین ایوبی او سلطان محمود غزنوي جوړ شي او په هېواد او نړۍ کې اسلامي نظام راولي . (وماذلک علی الله بعزیز

شهید منصور د شوبډي شخصیت په توګه

حامد (منصوري)

د طالبانو د اسلامي تحریک تر تاسیس او کندهار ولایت تر تسخیر وروسته نوموړی د کندهار ولایت د هوايي ډګر د عمومي مسؤل په حیث وټاکل شو چې په همدې مسؤلیت سربیره ورته د هوايي ځواکونو او هوايي مدافعي مسؤلیت هم تفویض کړای شو، د هغه په تعقیب په کال ۱۳۷۵ کې د میزان په ۶ د پلازمینې کابل تر فتحې وروسته د هوايي چلند او سیاحت وزیر وټاکل شو چې هلته هم د دفاع وزارت مربوط د هوايي مدافعي عمومي قومندانې ورته وسپارل شوه.

په ښه توګه د نوموړي له لوري د دوو پورتنیو مسؤلیتونو له تر سره کولو څخه دا جوتیري چې نوموړي د ښه اداري او پوځي صلاحیت لرونکی شخصیت و.

ځکه د اسلامي امارت د تاسیس له پیل او بیا تر امریکایي اشغال پوري نوموړي په همدې مسؤلیت پاتې، او همدا وزارت د امارت په اړونده تشکیلاتو کې تر ټولو منظم، موفق او په خپلو کارونو کې بریالی ارګان و.

شهید ملا اختر محمد منصور چې په هغه مهال کې د هوانوردې او توریزم په برخه کې کوم فعالیت کړی هغه تر امریکایي اشغال وروسته جوړ شویو حکومتونو له خپلو ټولو مالي او تخنیکي امکاناتو سره نه دی کړی.

شهید منصور رحمه الله د هوايي چلند د وزارت په مهال دملکي هوايي چلند ښې رهنمایي او د نړۍ د نورو هیوادونو د ترانسپټ پروازونو د څار او کنټرول لپاره د (ویست دستگاه) د افغانستان په بین المللي مشهورو هوايي ډګرونو لکه کابل، قندهار، ننگرهار، مزار اوهرات کې ځای پر ځای کړه چې اوس هم بالفعل هغه دستګاوې مورد استعمال دي، او هغه مهال یې په میلیونونو امریکایي ډالر د بهرنیو الوتکوله تیریدونه د ټکس په ډول د افغانستان څو دیجي ته را تلل.

په دې سربیره شهید منصور رحمه الله خوا و شا ۴۴ بیلابیلې ترانسپورتي الوتکې او جنگي چورلکې چې د داخلي جګړو پرمهال زیانمنې شوې وي له سره ترمیم او په ملکي هوايي چلند او هوايي ځواک کې د استفادې وړ وګرځولي.

امیر المؤمنین شهید ملا اختر محمد منصور د اسلامي امارت په لیکو کې هغه مهم شخصیت و چې جهادي جامع شخصیت یې بیلابیل اړخونه لرل.

شهید منصور رحمه الله د شوروي اشغال په مهال د کندهار ولایت له مهمو جهادي شخصیتونو څخه ګڼل کیدو، نوموړی په کال ۱۳۶۱ هـ ش کې د جنوب لویدیځې حوزې په کچه د مشهور جهادي قومندان شهید قاري عزیزالله په جبهه کې د شوروي اشغالګرو په جهاد پیل وکړ چې په کندهار ولایت کې یې د سره پوځ پر خلاف په ډیرو پوځي عملیاتو کې فعال ګډون کړی او هغه مهال له روسانو سره په مقابل کې د مخامخ نښتې په ترڅ کې سخت ژوبل شوی هم دی.

امیر المؤمنین شهید ملا اختر محمد منصور له هماغو جهادي تجربو نه په استفادې سره د اسلامي امارت په لیکو کې په پوځي او نظامي لحاظ د پاموړ خدمتونه تر سره کړل.

پر دې سربيره نوموړي د کابل، کندهار، بلخ، هرات، ننگرهار او کندوز ولايت هوايي ډگرونه له سره ترميم او د کورنيو او بهرنيو الوتنو لپاره اماده کړل.

د امريکايي اشغال په وسيله د اسلامي امارت تر سقوط وروسته د يرغلگرو په مقابل کې د مقاومت د ليکو په بيا فعالولو او منظمولو کې هم د شهيد منصور رحمه الله تر بل هرچا بارز و.

شهيد منصور رحمه الله د امارت قيادت ته د يوه با اعتماد شخص په توگه هغه څوک و چې د يرغلگرو خلاف د مقاومت د احياء او دوباره انسجام په برخه کې يې نه هيريدونکي خدمتونه وکړل.

له اشغالگرو سره د مقاومت په مهال کې يې هم بيلابيل مسؤليتونه په ښه برياليتوب تر سره کړل.

په کال ۱۳۸۹ کې چې کله د اسلامي امارت دواړه مرستيالان اسيران شول د امارت تاسيسي-مشر- ملامحمد عمر مجاهد رحمه الله شهيد منصور د امارت د مرستيال په حيث غوره کړ.

نوموړی د خپل خدای ورکړي استعداد له مخې په هماغو سختو شرائطو کې د اسلامي امارت پوځي، اداري او سياسي فعاليت په داسې ډول رهبري کړ چې همدا کال خپله د امريکايانو په اعتراف د هغوی لپاره تر

ټولو خونړۍ کال و چې د هغوی ۷۰۰ تنه پوځيان د مجاهدينو لخوا په پوځي عملياتو کې ووژل شول او په زرگونو نور يې تپيان شول.

همدا خونړۍ کال و چې امريکايان او افغانستان ته راغلي ټول بهرنيان يې مجبور کړل چې ۲۰۱۴ کال له افغانستان څخه د پرشاتگ کال اعلان کړي.

د اسلامي امارت د تاسيسي مشر د وفات له ويرجنې پيښې سره د شهيد منصور رحمه الله حکيمانه چلند بله هغه هغه تاريخي کارنامه وه چې د اشغالگرو په مقابل کې د مقاومت ليکې له هرډول تشت څخه خوندي وساتلې.

د امارت د رهبري لپاره د شهيد منصور انتخاب چې د اسلامي امارت د عالي شورا د غړيو په اکثريت تر سره شو د مقاومت د پرمختگ لپاره يو بل جهادي اقدام و چې د ترسره کيدو امتياز يې هم شخصاً ارواښاد منصور صاحب ته راجع دی.

دا مهال چې امريکايانو او ناټو په پوځي لحاظ د مجاهدينو په مقابل کې شکست خوړلی و ايجاب کيده چې د مجاهدينو دا پوځي بريا د هغوي په ديپلوماتيک فعاليت کې ښه منعکسه شي، هماغه و چې شهيد منصور رحمه الله د دې کار لپاره هم ښه نوبستونه په کار واچول، له ډيرو بهرنيو هيوادونو سره يې ارتباط قائم او هغوی يې د اشغال په خلاف موقف نيولو ته تيار کړل.

خو دا چې د شهيد امير المؤمنين د قيادت دوره ډيره لنډه او له بيلابيلو ستونزو ډکه وه نو د ده په شهادت سره د نوموړي ټول سياسي او ديپلوماتيک فعاليتونه ډير متاثر شول.

خو شهيد منصور رحمه الله د جهادي مقاومت د مداوم ساتلو لپاره داسې کسان روزلي چې په پوره اخلاص او صداقت سره به د ده لاره تعقيبوي او د الله تعالی په نصرت به يې نيمگړي آرمانونه پوره کوي.

اوس چې د بهرنيو يرغلگرو او دهغوي د ملاتړو په خلاف منصوري عمليات دوام لري دا هم د شهيد منصور رحمه الله د جهادي فعاليتونو د تداوم تسلسل دی چې ان شاء الله تر هغو به دوام لری ترڅو مو گران هيواد د ټولو خارجي اشغالگرو له اشغاله خلاص او د اسلامي حاکميت په واکمنۍ اباد شوی نه وي.

ان شاء الله و ماذلک علی الله بعزیز

د اردو عسکر ته !!

فرهاد اتل

هېواد په وگړو باندې جهاد فرض عين گرځي! طالب ددې شرعي حکم دپوره کولو لپاره خپلې دسر وېنې په لاس کې نيولې او دامريکا يانو دتيري په مقابل کې جهاد کوي! طالبانو دهېڅ افغان خلاف جنگ يا جهاد ندی اعلان کړی هغوی يواځي او يواځي دامريکايانو او خارجي يرغلگرو په خلاف جهاد پيل کړی

هو! د اردو عسکره تا دامريکايانو په دفاع کې دطالبانو خلاف وسله راپورته کړې! هم دا ستا توپک دی چې په امريکايې دطالب دبريد مخه ټپ کړې، که ته دامريکا ددفاع او ملگرتيا لاس واخلي په هم هغه ورځ طالب

داجنگ گټلی او امريکايې ماته کړې! او هم به دا وطن وطن ازاد وي

دانن چې امريکايان زما او ستا په وطن کې څومره ظلمونه کوي داټول ستا په مرسته او ستا په کومک سره کوي! او ته ورسر ددې ټولو په وبال کې کې شريک يې!

د اردو عسکره! تا ددې په ځای چې دوطن او دين ددفاع لپاره جهاد کړی وای لگيا يې دوطن ددفاع سنتې نړوې، دوطن دازادۍ مجاهدين شهيدانوي اوته پوهيږي چې ستا داکار څومره لوی جنايت او خيانت دی؟ دښک پرته ته دځوناچلو پيسو په بدل کې دکفر دغلبې لپاره جنگيږي، باور وکړه ستا په دې مجرمانه عمل سره کفر غالب کېږي او اسلام مغلوب ....

غورځه! په دوه حالتونو کې مسلمان لپاره دمسلان وژل روا دي يعنې پرضد يې وسله پورته کول روا دي يوچې کله مسلمان دکافرانو په پوځ او اردو کې گډون وکړي او دا انگيري چې زما کار يواځي جنک دی، که راته په مخکي مسلمانان راځي او که بل څوک، ماته ورباندې توره پورته کول روا دي او هيڅ ډول گناه يې نه بولم! يادا وايي: چې زه دپړديو عسکر او دهغوی غلام يم! ما دهغوی نمک خوړلی، ماته چې امريکايان هر حکم کوي هغه به سرته رسوم که راته دکوم مسلمان - طالب دوژلو حکم هم کوي ... کوم باک نلري ... په دغسې صورت کې دمسلانانو اجماعي فتوا او پريکړه داده چې ته حتمي او قطعي کافر شوی يې يعنې ته ديو داسې کفر مرتکب گرځيدلی يې چې په سبب يې داسلامي ملت څخه بيرون شوی يې! ته هيڅکله دهغه سلوک وړ او حقدار نه يې دکوم چې نور مسلمانان دي

بل کله چې يو مسلمان ستا پشان د اردو عسکره! دکافرانو سره يوځای شي دهغوی دبرياوو لپاره جنگيږي او يا دکافرانو سره اعانت کوي چې کله دامريکايانو او طالبانو ترمنځ جنگ راځي، ستا پشان دامريکايانو سره ملگری کېږي دغه صورت دجرم او کفر نهايي صورت دی دايمان او اسلام دوژلو داسې حالت دی چې ددينه دزيات کفر او کافر کيدو نور تصور نشته

په دنيا کې هرډول گناهونه، ناروا وې او ټولې نافرمانۍ چې ديو مسلمان څخه کېږي يا يې کول په سوچ کې راځي! هغه ټولې ستا ددې جرم په وړاندې هيڅ دي ولې تا په ښکاره داسلام ددښمنانو سره دا عانت او کومک ارتکاب کړی دی چې دا دعلم او په اتفاق دصريح او قطعي کفر ارتکاب ته ورته عمل دی

بنا ستا دا خبره چې وايي: ټانگ لرو، مرمی لرو، مهمات لرو خو ايمان نلرو رښتيا ده اسلام هيڅکله دکافرو سره دمحببت يوه وړه سلنه هم روا بولي نه! اوبيا څه داچې ستا پشان شپه ورځ داسلام او مسلمانانو سره دکفر ددفاع او غلبې لپاره جنگېدل دې حرام ونه بولي ...

ښه داده چې ځان دکفر ددفاع او غلبې لپاره اونه وژني، دمسلانانو په خلاف دکفارو دا عانت او مرستې نه کينه او پخپلو ټولو اسلام ضد جنايتونو توبه اوباسه اوس هم لافرصت لري چې پخپلو کړو وړو پيښمان شي او دامريکايانو په ملگرتيا او دفاع کې خپلې وېنې اونه بهوي ..... هو! دامريکا په دفاع کې.....

څو ورځې دمخه مې په يو کليپ کې وليدل چې د اردو يو بريټور عسکر ويل:

مونږ ټانگ لرو، مرمی لرو، مهمات لرو، خو ايمان نلرو، ځکه پرمختگ نشو کولی او په طالب بری هم نشو مندلی!!

څو ورځو تيريدو باوجود دهغه بريټور عسکر دخبرو او الفاظو تاثير زما دذهن په لوحه هغسې لا نقش پاته دی او تري نه مخوه کېږي... اوپه اړه يې چرت وهلو کې ډوب يم، کله نه کله له ځان دهغه عسکر نه اوپوښتم چې ايمان نلرييا ولې دطالب پر ضد جنگ ته راوتی يې؟ ولې دطالب دحق جهاد او دهغه دبري په مخکي خنډ يې؟

که کوم طالب يا مجاهد دا ويلې وای چې د اردو عسکر هرڅه لري خو ايمان نه؛ شايد دومره تاثير او اغيز به يې نه و! څومره چې ددغه عسکر ويل چې دجنگ په لومړۍ کرښه کې ناست دی لري يې! رښتيا هم هيښونکې ده....

دپرخلک وايي طالب ولي جنگ کوي؟ ولې دملې اردو عسکر چې افغانان دي وژني؟ دهغوی خو ديوې مړۍ ډوډۍ مندلو لپاره توپک غاړې ته کړی او داسې نور....

هرچې ده دا خبره چې طالبان ولې جنگوي؟ گورئ دطالبانو جگړه خدای مکړه دافغانانو خلاف او دهغوی دوژلو لپاره نده، طالبان وايي: زمونږ وطن صليبي امريکا اشغال کړی دی، او داسلام حکم دادی چې هر کله يو هېواد کافر اشغال او قبضه کړي دهغه

د امام أبوحنيفه رَحْمَةُ اللَّهِ تَقْوَى

وما استظل بحائط المديون حين أتاه متقاضيا) د امام صاحب رحمه الله به چې په چا قرضه باندې وه نو چې کله به د قرضي د مطالبې لپاره ورغی ، نو د هغه د دیواله سوري ته به نه کیناسته، لمر ته به ولاړ وو ،له ده مبارک نه چا پوښتنه وکړه چې ولي د دېوال سوري ته نه دریري؟

ده ورته وویل : چې حدیث شریف ده (کل قرض جر نفعا فهو ربا) هر هغه قرض چې فایده ورباندې واخیستل شي هغه سود ده ،نو داسې نه چې زه دده د دیوال په سوري فایده واخلم او په سود کې واقع شم .
(مناقب امام ابی حنیفه رحمه الله)

Srak Magazine

نتهید امیر المؤمنین ملا اختر محمد منصور
(نور الله مرقدہ) ...

څلور ستر قایدانه صلاحیتونه ډیر کم په یوه شخص کې جمع
کيږي: حلم، شجاعت، جودات او غوره تدبیر. شهید منصور رحمه الله پر
یوه وخت د اڅلور واړه صفات لرل.

منصور رحمه الله هغه مخالف ته هم کورته ورته چې دی به یې په
بدو نومونو ښکارځه؛ هغه به تل د سختو پیښو او خطرونو پروخت ارام او
مطمئن ښکارېده او ټولې شورا ته به یې ویل چې تاسو ځانونه وساتئ زما
د مرګ او اسارت هیڅ فکر مکوي!

هغه به مجاهد ته دخپلې خولې ګوله ورنیمي ګوله اود شهیدانو کورنیو
او یتیمانوته یې جلا مالي بودیجه ساتله.

او د طالب غورځنګ دغه د بخت ستوری په داسې وخت کې وځلید
چې په سیمه، نړۍ او داخل کې د طالب غورځنګ د خپل منځي
تقسیم، کمزوري ګولو او له مینځه وړلو ته په لویه پیمانه استخبارتي
اتحادونه شوي و، خو شهید منصور همدغه ستر اتحادونه په خپل تدبیر
ناکامه او کمزوري کړل.

